

Årsredovisning 2022

Vaggeryds kommun

Kommunfullmäktige 2023-xx-xx § XX

Diari.nr. KS 2023/007

Version 2023-03-28

Innehållsförteckning

Inledning	3
Kommunstyrelsens ordförande har ordet	3
Vaggeryds kommun, flerårsöversikt	4
Så används dina skattekronor	5
Händelser av väsentlig betydelse under 2022	9
Förvaltningsberättelse	14
Vision, värdegrund och övergripande mål	14
Den kommunala koncernen - utveckling av verksamheten	23
God ekonomisk hushållning	27
Personalredovisning 2022	42
Miljöredovisning 2022	49
Uppföljning av verksamhet som drivs av privata utförare	51
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	53
Förväntad utveckling	56
Finansiella räkenskaper	62
Redovisningsprinciper	62
Resultaträkning	64
Balansräkning	64
Finansieringsanalys kommun	65
Drift- och investeringsredovisning	70
Resultat och balansräkning, affärsdrivande verksamhet	77

Foton framsida

Mars 2022: Vaggeryds kommun flaggar med Ukrainas flagga utanför Skillingehus, för att visa stöd till Ukraina och för att stå upp för demokratin.

September 2022: Val till riksdag, region och kommun.

Hösten 2022: Vaggeryds kommun som koncern ska bidra till att minska energiförbrukningen. Kommunalråden Gert Jonsson (M) och Kenth Williamsson (S) ger i ett kommunalrådsinitiativ uppdrag till kommundirektören att arbeta med frågan och återrapportera till politiken.

Den 9 februari upphör de flesta restriktioner som införts på grund av pandemin.
(Foto: Region Jönköpings län).

Inledning

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

2022 har varit ett år med många svängningar, det började med fortsatt pandemi och ett krig som vi inte trodde var möjligt och utöver ohyggligt mänskligt lidande fick vi bränslekris, energikris och en snabbt stegrande inflation.

Men vi har också haft ett val och vi har därutöver haft en mycket god och fungerande verksamhet under 2022 där vi levererat god service och hög kvalitet i det mesta. Trots en mycket orolig omvärld så finns det en stark framtidstro i vår kommun.

Demokrati: Vi hade ett val där 83 % av Vaggeryds kommuns invånare röstade till kommunalvalet. Det är mer än genomsnittet i Sverige, men liksom i övriga Sverige sjönk andelen tyvärr jämfört med förra valet. Demokrati har aldrig varit så viktigt

som idag, och det är 2022 ett bra exempel på. När omvärlden blir alltmer osäker är det extra viktigt att vi skapar trygghet och förtroende hos de vi har nära. 98 % av våra invånare upplever sig trygga utomhus dagtid när det är ljus, och 84 % när det är mörkt ute. Generellt upplever drygt 94 % av våra invånare att vår kommun är en bra plats att leva och bo på. Allt detta enligt SCB medborgarundersökning som genomfördes under hösten.

Måluppfyllelse i våra verksamheter: Vår måluppfyllelse för fullmäktiges mål för hållbar utveckling uppfylls delvis för året, och utvecklingen har varit positiv inom många områden med några undantag där exempelvis bostadsbyggandet bromsat in något.

Vi har haft en väldigt god utveckling inom näringslivet med fortsatt bra företagsklimat, och vi har också en väldigt låg arbetslöshet där både ungdomsarbetslöshet samt långtidsarbetslöshet har minskat. Andelen som får försörjningsstöd är också mycket låg och vi hoppas att den utvecklingen håller i sig. Våra brukarundersökningar inom omsorgen visar att det gått lite nedåt inom särskilt boende, medan det förbättrats något inom hemtjänst.

Måluppfyllelsen när det gäller kunskapsmålen inom skolan är inte på en godkänd nivå, och inte heller hur elever upplever skolan och det är något vi måste ta med oss i förbättringsarbetet framåt. Det är också det område som lyser rött i redovisning av nämndmålen. Nämnder och bolag visar i övrigt en god utveckling inom många områden trots utmaningar, och jag vill gärna tro att det beror mycket på de olika fina samarbeten som pågår mellan förvaltningar och med näringsliv och civilsamhälle.

Ekonomi: Ekonomin är fortsatt stark och ett rekordresultat på 106 miljoner och det behövs med den investeringstakt som vi har. Men det känns också bra att avsluta en mandatperiod där alla våra ekonomiska mål är uppfyllda. Våra nämnder och styrelser samt bolagen redovisar bra ekonomiska resultat och kontroll på verksamheten.

Vi är fortsatt en attraktiv kommun och vi ökar i befolkning med 108 personer, dock är inte ökningstakten lika stor 2022. Men det gäller att planera för framtiden med ett intensivt planarbete, och fem av de tio detaljplanerna som startades upp 2022 var på initiativ från privata aktörer.

Som summering kan väl sägas att det gäller både att hålla i, hålla ut och att hålla ihop.

I Vaggeryds kommun har vi valt att samarbeta oss igenom kristider och utmaningar, för genom samarbete gör vi varandra starkare.

Vision 2030 både lever och leder oss i att vi ger plats för att göra skillnad. Och värdegrunden är stark i tanke och omtanke, idéer blir till verklighet och alla har betydelse.

Gert Jonsson

Kommunstyrelsens ordförande (m)

Vaggeryds kommun, flerårsöversikt

Nyckeltal för Vaggeryds kommun

Beloppen är i miljoner kronor om ingenting annat anges

Nyckeltal	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Externa intäkter	1 275	1 107	1 058	1 031	1 031	1 004	978	881	828
Externa kostnader	1 168	1 043	1 008	1 015	1 006	995	937	876	835
Årets resultat	105,9	63,8	+ 50,2	+ 16,2	+ 25,6	+8,9	+41,3	+4,9	-6,9
Tillgångar	1 689	1 633	1 547	1 523	1 246	1 041	971	912	893
Skulder och avsättningar	842	891	868	895	635	455	394	376	362
Eget kapital	848	742	678	628	612	586	577	536	531
Soliditet inkl. äldre pensionsförpliktelser	40,2 %	34,3	31,1 %	28,3 %	32 %	35 %	35 %	32 %	30 %
Nettoinvesteringar	111,0	49,7	121	300	165	77	60	28	43
Självfinansieringsgrad skattefin.investeringar (mål 100 %)	165,9 %	417 %	119 %	27 %	68 %	51 %	121 %	81 %	
Budgetavvikelse drift Huvudprogram 0-8 exklusive affärsdrivande verksamheter	1,2	11,4	3,1	-6,2	-1,1	+7,8	+28,8	-5,3	-16,8
Nettokostnadskvot	89,6 %	93,5 %	94,1 %	98,3 %	97,2 %	99,2 %	94,5 %	99,8 %	101 %
Totala skatteintäkter och skatteutjämning	980**	927 **	853	803	789	751	713	676	657
Löner Arvoden exkl. PO	482	458	446	433	423	415	393	361	342
Antal tillsvidareanställda	1 222	1 193	1 045	1 038	1 009	1 006	978	949	948
Eget kapital/invånare	57 202	50 319	46 670	44 000	43 760	42 355	42 310	40 080	40 140
Anläggningstillgångar	1 252	1 193	1 151	1 110	803	641	598	575	581
Pensionsförpliktelse tom 1997-12-31	169 *	182	197	197	209	220	232	240	262
Avsättning pensioner fr.o.m. 1998-01-01	61	55	49	48	47	41	35	34	33
Pensionskostnad, individuell del	20	19	19	19	18	20	22	21	20
Långfristiga lån	430	530	555	455	195	95	50	50	50
Antal invånare	14 854	14 746	14 532	14 275	13 980	13 840	13 644	13 372	13 229

* Ansvarsförbindelse pensionsförpliktelser tom 1997-12-31 om 219 262 tkr är reducerad med ackumulerade vinster om 50 425 tkr vilket blir 168 837 tkr.

** inklusive statligt bidrag till Barn och utbildning "Skolmiljarden" motsvarande 2,2 mnkr (1,9 mnkr) och statligt bidrag till socialnämnden för att säkerställa en god vård och omsorg av äldre om 5,5 mnkr (3,4 mnkr). Dessa två bidrag ska redovisas på konto 8291 enligt anvisning. Det är emellertid riktade medel som destinerats direkt till BUN och SN.

Så används dina skattekronor

100 kronor i skatt till kommunen användes under 2022 så här...

26 kronor till (+0) Äldre och funktionshinderomsorg

24 kronor till (+0) Grundskola

16 kronor till (+0) Barnomsorg

10 kronor till (+1) Gymnasieskola inklusive vuxenutbildning

5 kronor till (-1) Individ och familjeomsorg och sociala insatser

4 kronor till (+0) Bibliotek, Sim- och sporthallar samt övrigt inom kultur och fritid

4 kronor till (+0) Gatuförvaltning, Fastighetsförvaltning och övrig teknisk verksamhet

7,5 kronor till (+0) Kommunstyrelsens verksamhet

1,5 krona till (+0) Räddningstjänst

0,5 krona till (+0) Miljö- och byggverksamhet

1 krona till (+0) Arbetslivsfrämjande åtgärder

0,5 krona (+0) Övrigt t.ex. valnämnd, Revision, Överförmyndare mm

Och så här får kommunen sina pengar

61 % (+0) av kommunens intäkter kommer från kommunalskatt

22 % (-1) av kommunens intäkter kommer från generella statsbidrag samt inkomstutjämningsbidrag

5 % (+0) kommer från taxor och avgifter för kommunens verksamheter inklusive affärsdrivande verksamhet

6 % (+0) är statliga bidrag till kommunens olika verksamheter

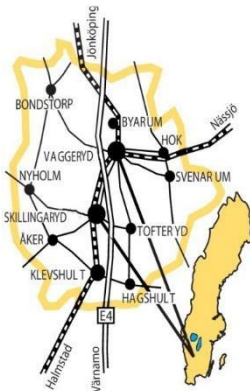
3 % (+0) kommer från övrigt t.ex. försäljning av verksamhet och varor och reavinster

3 % (+1) kommer från hyror och arrenden

Fakta om Vaggeryd

Vaggeryds kommun är belägen i västra kanten av det sydsvenska höglandet och har en yta av 830 km².

Här bor 14 854 invånare. Angränsande kommuner är Jönköping, Nässjö, Sävsjö, Värnamo, Gnosjö och Gislaved. Kommunen har två centralorter, Vaggeryd och Skillingaryd samt två mindre tätorter, Hok och Klevshult.

Landsbygden är relativt tätbefolkad med sina lokala centra i form av småsamhällen och kyrkbyar.

Vaggeryds kommuns starka tradition av möbeltillverkning uppstod tack vare vagnstillverkningen och i Hagafors uppstod kring år 1860-talet Sveriges första möbelfabrik, Hagafors stolfabrik. Genom våra många profilstarka företag lever traditionen av möbeltillverkning och design vidare i Vaggeryds kommun. Företagens kreativitet gör oss till en självklar del i entreprenörsregionen.

Vaggeryds kommun har också ett unikt strategiskt läge och har etablerat sig som ett av Sveriges bästa logistikcenter. Kommunen tar en aktiv roll för att driva utvecklingen av järnvägen – med en elektrifiering vill vi skapa fler och bättre kommunikationsmöjligheter till våra närliggande städer för både persontrafik och effektiv godstrafik.

Centralorten Vaggeryd med 5787 (5740) invånare.

Centralorten Skillingaryd med 4259 (4241) invånare.

Tätorten Hok med 670 (676) invånare.

Tätorten Klevshult med 298 (296) invånare.

Befolkningsutveckling

Befolkningsutvecklingen har fortsatt öka under 2022 och uppgår till 14 854 invånare per 2022-12-31. Tillväxten i befolkningen är viktig för kommunen samtidigt ökar kraven på koncernen på olika sätt. En viktig förutsättning för tillväxten är den målinriktade exploateringsverksamheten som innebär att områden för bebyggelse har fortsatt att färdigställas. Likaså bygger bostadsbolaget i den takt som resurserna medger samt privata aktörer flerbostadshus i kommunen, vilket på olika sätt möjliggör för befolkningsutveckling.

10 års utveckling	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Befolkningsutveckling	13 209	13 229	13 372	13 644	13 840	13 980	14 275	14 532	14 746	14 854
Årlig förändring	61	20	143	272	196	140	295	257	214	108

Befolkningsutveckling

Områdesindelning tätort/ landsbygd	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Förändring mot 2021
Vaggeryd	5 284	5 380	5 438	5 595	5 740	5 787	47
Skillingaryd	4 003	4 038	4 230	4 257	4 241	4 259	18
Hok	671	661	663	663	676	670	-6
Klevshult	302	307	293	292	296	298	2
Byarums landsbygd	1 051	1 066	1 093	1 127	1 154	1 164	10
Bondstorps förs	387	404	424	439	434	437	3
Tofteryds landsbygd	574	582	572	586	602	606	4
Åkers landsbygd	574	584	597	601	608	612	4
Hagshult landsbygd	329	327	334	333	336	339	3
Svenarums landsb.	650	627	621	628	648	670	22
Restförda	15	4	10	11	11	12	1
Totalt	13 840	13 980	14 275	14 532	14 746	14 854	108

Delområde skolutpagningsområden	2019	2020	2021	2022	Skillnad 2021 - 2022	Skillnad i % 2022 - 2021
Vaggeryds delområde	5 717	5 885	6 019	6 060	41	0,7 %
Skillingaryds delområde	4 653	4 686	4 682	4 704	22	0,5 %
Hoks delområde	816	816	832	832	0	0,0 %
Byarums delområde	784	809	844	858	14	1,7 %
Klevshults delområde	757	762	774	776	2	0,3 %
Åkers delområde	632	638	646	651	5	0,8 %
Bondstorps delområde	454	467	465	470	5	1,1 %
Svenarums delområde	452	458	473	489	16	3,4 %
Restförda	10	11	11	12	1	9,1 %
Total inkl- restförda	14 275	14 532	14 746	14 854	108	0,73 %

Antal 0-åringar, 2018 - 2022

Födelseal	2018	2019	2020	2021	2022
Vaggeryd	83	63	76	89	82
Skillingaryd	44	49	42	44	37
Hok	4	5	8	10	6
Klevshult	6	3	2	1	4
Byarums landsbygd	18	9	18	15	12
Bondstorps församling	8	10	6	5	7
Tofteryds landsbygd	8	8	10	7	9
Åkers landsbygd	7	5	7	5	7
Hagshult landsbygd	3	6	5	2	5
Svenarums landsbygd	7	8	6	5	7
Restförda	0	0	0	0	0
Totalt	188	166	180	183	176

Händelser av väsentlig betydelse under 2022

Ukrainakrig - flyktingmottagning

Kriget i Ukraina har påverkat kommunen framför allt när det gäller att skapa förutsättningar att ta emot flyktingar från Ukraina.

I början av mars fick kommunerna i en hemställan, via länsstyrelserna, uppmaningen att ta fram tillfälliga boenden, så kallade evakueringsboenden, för att hantera en akut boendesituation för flyktingar från Ukraina. Då efterfrågades 12 000 platser. Vaggeryd rapporterade in 58 platser i kommunal regi, varav 50 platser skulle kunna användas inom 48 timmar. För att kunna erbjuda dessa platser inleddes en period av högt tempo och intensivt arbete. Förutsättningarna förändrades sedan helt när Migrationsverket kort därefter meddelade nya förutsättningar och beräknade behovet av platser till 6 000. Migrationsverket valde därefter att välja boenden i närheten av deras kontor, vilket innebar att Vaggeryds boende inte användes. Beredskapen krävde en betydande insats från flera av kommunens förvaltningar och graden av samverkan var hög. Efter denna intensiva period övergick arbetet till att skapa förutsättningar för ett mer planerat mottagande.

Mottagandet av flyktingar från Ukraina är först och främst statens ansvar. Det gäller alla asylsökande och även denna grupp. Kommunen har sedan ett ansvar att tillhandahålla skola för barn och ta emot ensamkommande barn men då med ersättning från Migrationsverket. En ny lagstiftning som ska syfta till en jämn fördelning av flyktingar från Ukraina trädde i kraft 1 juli 2022. Lagen utgår ifrån att Migrationsverket behåller huvudansvaret för mottagandet av de som är här med stöd av massflyktsdirektivet men de får rätt att anvisa en kommun att ordna boende för dessa personer. Kommunerna ska få ersättning för dessa boendeplatser. Vaggeryds kommun fick en beslutad mottagningssiffra på 44 personer som kunde anvisas från och med 1 juli. Under hela hösten har det dock varit oklart hur många, när, i vilken ålder och vilken takt flyktingarna skulle bli bosatta i vår kommun. Sammantaget blev det 15 personer som slutligen flyttade in till kommunen via Migrationsverket under 2022. Det boende som erbjudits har varit i den fastighet som benämns Talludden. Boendet har en kapacitet att ta emot cirka 20 personer. Under hela perioden har det funnits en mycket god uppslutning i civilsamhället där många varit och är beredda att bidra till att hjälpa flyktinggruppen. Detta har varit en förutsättning för att uppdraget att ta emot masskyddsdirektivflyktingar har fungerat så väl som det gjort.

När det gäller situationen med Ukraina så kan förutsättningarna ändras fort. Huvudscenariot från Migrationsverket var under våren 100 000 flyktingar fram till årsskiftet. Man trodde att 76 000 skulle komma fram till sommaren. Så blev det inte. Huvudscenariot på hela året har skrivits ner vid flera tillfällen, först till 80 000, därefter 55 000. Årets sista prognos skrevs ner till 52 000. EU har beslutat att det tillfälliga skyddet enligt massflyktsdirektivet förlängs till den 4 mars 2024. För 2023 har kommunen fått ett en ny beslutad mottagningssiffra på 25 personer men precis som under 2022 är det oklart i vilken takt och vilken omfattning dessa förväntas anvisas. Vi kommer att få fortsätta att bevaka läget och vara beredda på förändringar. Den utveckling av situationen som vi ser i Ukraina gör att vår prognos är att detta inte är ett tillfälligt mottagande. Bedömningen är att vi under en lång tid kommer behöva ge skydd åt masskyddsdirektivflyktingar från Ukraina.

Krisberedskap

Det förändrade omvärldsläget med krig i vårt närområde, ökad sannolikhet för cyberattacker och en pågående energikris påverkade kommunen på olika sätt under året. Förväntningarna från andra aktörer inom totalförsvaret till exempel länsstyrelsen och Försvarmakten har ökat. Detta sammantaget har medfört en ökad arbetsinsats avseende kontinuitetshandling, säkerhetsskydd och planering för civilt försvar. Flera insatser har gjorts för att stärka kommunens robusthet.

Arbetet med kontinuitetshandling är igång i alla verksamheter på någon nivå. Samhällsviktiga processer och uppgifter har definierats, viktiga aktiviteter och resurser har listats, konsekvenser vid avbrott har beskrivits och acceptabla avbrottstider har bestämts. Några verksamheter har också hunnit med att arbeta med vilka riskhändelser som resurserna kan råka ut för och skriva ner åtgärdsförslag. Bedömningen är att det finns en större förståelse för vikten av att ha en plan B för sin verksamhet efter årets arbetsinsats.

Två större kunskapshöjande åtgärder genomfördes under året, seminarieövning i cyberangrepp och chefsdagen med tema krisberedskap och civilt försvar.

Vi tillsammans – medarbetardagar

Medarbetardagar har arrangerats i december under tre dagar där samtliga medarbetare i Vaggeryds kommun bjöds in för inspirationsföreläsning och jultallrik.

Under tre dagar, vid sex tillfällen, i december bjöd kommunens ledningsgrupp in samtliga medarbetare i koncernen till ett gemensamt julfirande i kommunhuset Skillingehus. Dagarna kommer gick under namnet "Vi Tillsammans" och var en chans att mötas mellan förvaltningarna för att sprida goda idéer, lära av varandra och inspireras. Dagarna gästades av Renata

Chlumska, första svenskan som besteg Mount Everest. Hon berättade om hur hon har utmanat livet, om sina äventyr och vikten av att sätta upp mål för sig själv.

Under Vi Tillsammans-dagarna spreds goda exempel från verksamheterna, det informerades om det som är aktuellt i Vaggeryds kommun och gavs verktyg för att ytterligare stärka ett gott arbetsliv.

Exempel från verksamheten

Kommunrevision - Revisorerna har genomfört sin verksamhet i enlighet med den revisionsplan som beslutades i början av året. Revisionsplanen tog sin utgångspunkt i en risk- och väsentlighetsanalys.

Revisorerna har under året haft både löpande och särskilda möten med nämnderna. Förutom detta har revisorerna under året genomfört granskning av delår resp. årsredovisning samt tre fördjupade granskningar.

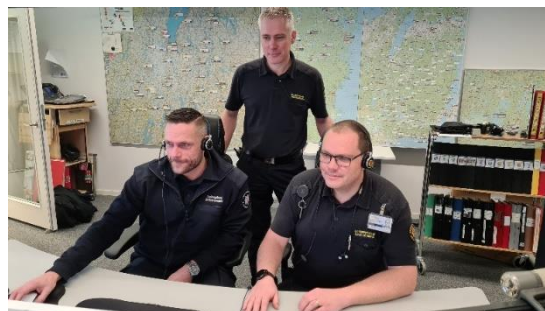
Fördjupade granskningar har genomförts inom områdena kommunens hantering av skadeståndshantering på Fenix 2, resursfördelning inom barn och utbildningsnämnden samt exploateringsredovisning av Södra Stigamo. Granskningarna har sammanfattats i skriftliga rapporter och kommunicerats med berörda nämnder.

Utöver ovanstående har kommunrevisionen även följt upp problem med el-försörjningen på Södra Stigamo.

Överförmyndarverksamhet -Under året har förvaltningen arbetat med att förbereda sig inför bildandet av den nya överförmyndarnämnden. Kommunfullmäktige har beslutat att godkänna reglemente och samverkansavtal för en gemensam överförmyndarnämnd i GGVV från och med 1 januari 2023.

Kommunledningskontor - Kommunledningskontoret har på uppdrag genomfört kommunens första hyresupphandling av en skola under året. Den nya skolan ska placeras i Vaggeryd (Källemo-området) – "Nya Götafors skola".

Räddningstjänst -I januari driftsattes Räddningstjänstsamverkan Småland Blekinge (RSB). Detta är en samverkan för övergripande ledning som gör att alla deltagande kommuner lever upp till myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB) nya föreskrift kring övergripande ledning som trädde i kraft 1 januari 2022. Avtal kring detta tecknades under 2021 och RäddSam F hanterar från ledningscentralen i Jönköping den övergripande ledningen för hela området som inbegriper alla kommuner i Jönköpings, Kronobergs och Blekinge län samt Ydre, Vimmerby, Västerviks och Hultsfreds kommuner. Vaggeryds kommun bidrar med kompetens in i RSB.

Under året har ett nytt handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor för kommunen arbetats fram. Handlingsprogrammet beskriver hur kommunens olycksförebyggande verksamhet samt räddningstjänst ska bedrivas. Handlingsprogrammet för den kommande mandatperioden beslutades av kommunfullmäktige i september.

Under våren har räddningstjänsten rekryterat en ny beredskaps- och säkerhetssamordnare. Inledningsvis har stor kraft lagts på att bygga upp nätverk både inom kommunen och i olika externa sammanhang. Under året har dessutom fyra nya brandmän rekryterats.

Tekniska kontoret - VA-schakt och gatuterrassering på exploateringsområde Stödstop 2:1 norr om travbanan (bild t.v)

Miljö- och byggförvaltningen - Fortsatt högt söktryck på bygglovsansökningar under 2022. En livsmedelskonsult har varit anlitad till att reducera vår tillsynsskuld på livs, men även lära och visa ny rekryterad livsmedelsinspektör. En miljöinspektör slutade under våren, rekrytering av denna tjänst är tillsatt from okt. Miljö och byggförvaltningen har även infört gemensamt verksamhetssystem. Tänkt var att även E-tjänster skulle varit klara

under 2022, men arbetsbelastningen har varit för hög så förvaltningen har prioritera pågående verksamhet först.

Barn- och utbildningsförvaltningen - Utvecklingsarbetet fortskrider inom en mängd olika områden inom förvaltningen. Inom skolan fortskrider ett antal initiativ som syftar till att utveckla undervisningen där vi fått såväl regional som nationell uppmärksamhet. Bland många kan nämnas ämnesdidaktiskt kollegium, bästa starten samt VAMER som utvecklar vår matematikundervisning. Allt har sin utgångspunkt i vårt gemensamma kvalitetsarbete som utgår från devisen ”från förskola till jobb”.

Vi har öppnat ytterligare två förskoleavdelningar och utvecklat Remida vidare. Under året har vi också genomfört en stor satsning på digitala system där vi inför såväl ett helt nytt elevadministrativt system tillsammans med en ny kommunikationsplattform som ska underlätta kontakten med vårdnadshavarna.

Kultur- och fritidsförvaltningen -

Ideellt arbete vid Linneryds badplats (bild 1,2 ovan) Brygga vid Långsjön i Åker (bild 3,4 ovan). Resultatet av samarbete mellan Åkers byalag och AME samt latrintömning och nytt staket vid Hjortsjöns camping.

Boxningsklubbens renoverade lokaler samt ny innebandysarg (bild 1,2 ovan) Hagaforsloppet som arrangerades av Hagafors-Svenarums Samhällsförening blev en mötesplats för 140 personer (bild 3 ovan)

Läs och plask, samarbete mellan Sim- och sporthall och Bibliotek. (bild 1 ovan) Renoverad musikstudio på UG. Arbetet genomfört tillsammans med ungdomar. (Bild 2 ovan) Kulturskolans julshow (bild 3 ovan)

Kulturhelgen som genomfördes i oktober i samverkan med en rad aktörer och på flera olika platser i kommunen.

Socialförvaltningen:

- Verksamhet Mötesplats i Skillingaryd har flyttat in i nya lokaler i Jupiter.
- Planering för ny verksamhet i form av biståndsbedömt trygghetsboende på Furugården.
- Smittspridning av Covid-19 pågår fortfarande och det genererar fortfarande sjukfrånvaro då personal stannar hemma även vid milda symtom.
- Vaggeryds kommun har i samarbete med GGVV och Jönköpings län blivit återcertifierade för Vård- och omsorgscollege.
- Seniorveckan har genomförts med särskilda aktiviteter för seniora medborgare i kommunen.
- Resursfördelningsmodell för budgettilldelning har införts. Tidigare hemtjänstmodell och modell för individ och familjeomsorg har kompletterats från 2023 med modell för Hälso-och sjukvård samt LSS.
- Intensiv Hem Rehabilitering har startats upp genom att statsbidrag använts för ändamålet. Syftet är att förbättra hälsan genom snabb återhämtning efter en sjukhusvistelse.
- Omorganisation av hemtjänsten där fler mindre grupper skapats där färre medarbetare möter medborgare i behov av hemtjänst. Personalen arbetar 34-timmars vecka som heltidsmätt inom hemtjänst. Finansieras av statsbidrag.
- 24 vårdbiträden har läst 25 % av sin heltidsanställning till undersköterska via äldreomsorgslyftet.

Vaggeryd Energi AB - Vi genomför det största investeringsprojektet i bolagets historia. Arbetena är igång och i januari 2023 följer vi tidplan och budget.

Tillväxten i Vaggeryds kommun är fortsatt hög. VEAB planerar för flera olika infrastrukturprojekt för att möta kundernas efterfrågan på el, värme och snabba kommunikationer.

Vi förutspår att inflationspåverkan kommer påverka kostnaderna för de igångsatta arbetena med ett nytt värmeverk och nya fjärrvärmeledning. Det finns många osäkerheter i dagens marknadsklimat som inte funnit med när fjärrvärmeprojektet igångsattes. En uppdaterad projektprognos kommer tas fram under mars 2023.

Höga el och bränslepriser påverkar bolagets lönsamhet negativt. Resultatet 2022 är väsentligt lägre de föregående årens resultat.

Vaggeryd-Skillingaryd Bostads AB - Under 2022 har ingen nybyggnation påbörjats trots att behovet av nya lägenheter finns. Kraftigt ökande inflation har inneburit betydligt högre produktionskostnad och stigande räntor samt inflation höjer kostnaden för förvaltning. Dessutom har alla investeringsstöd, både redan beslutade och framtida, tagits bort. Med dagens kostnadsläge skulle hyror i nyproduktion bli orimligt höga. Någon större planerad underhållsåtgärd har skjutits på framtiden pga för hög kostnad.

På Mercurius 5 har tre lägenheter tömts och dessa tillsammans med ett antal lokaler ska byggas om till 10 lägenheter.

VSBo har förvärvat Lämmeln 14 för framtida bostadsbyggnation. Projektet förutsätter dock att VSBo får köpa grannfastigheten av kommunen.

SÅM- Samverkan Återvinning Miljö

Under våren valde en av våra tre entreprenörer att överlåta sitt avtal och från och med 1 september 2022 sker all insamling av MJ Åkeri AB och JRAB. Överlåtelsen har fört med sig en stabilare insamling och att omlastningen av de olika fraktionerna i större omfattning sker i Värnamo.

Under året har arbetet med att utöka insamlingen av matavfall från flerbostadshus fortgått. Vid årsskiftet 2021-2022 fanns drygt 1 800 matavfallskärl som serverar ungefär 13 500 lägenheter, som i sin tur motsvarar ungefär 80 % av lägenhetsbeståndet som finns registrerat i SÅM:s register. I och med regeringsbeslutet om obligatorisk insamling av matavfall från och med 2024, kommer arbetet att ansluta fastighetsägare intensifieras ytterligare.

Under året har arbetet med att ta fram en ny Avfallsplan som skall börja gälla 2023 intensifierats, tyvärr är vi lite försenade och planen beräknas var i drift i mitten av 2023. Arbetet har skett och sker tillsammans med representanter från våra medlemskommuner.

Under året har arbetet kring SÅM:s vision, mission, målstrategi och värdegrund som initierades 2021 fortsatt löpande. Vår förbundsdirektör har valt att vid årsskiftet gå i pension och Jonatan Rosenquist har utsetts som Förbundsdirektör från 2023. En mindre omorganisation inom ÅVC-verksamheten har också genomförts.

I början av april genomfördes en plockanalys där sex olika områden mättes. Resultatet från analysen visar att det finns en tydlig skillnad gällande innehållet i restavfallet mellan de som har kvar kärl för osorterat jämfört med abonnenter som är anslutna till FNI. En villa med FNI lämnar ca 2,9 kg/vecka i restavfallsfacket medan en villa med blandat mat och restavfall lämnar ca 5,4 kg/vecka, en skillnad på 2,5 kg/vecka eller 130 kg/år.

Under året har vi genomfört en fördjupad förstudie kring produktion av biokol i samarbete med ett konsultföretag. Syftet har varit att undersöka vad det skulle innebära för SÅM att producera biokol i egen regi jämfört med produktion i samarbete med en extern part. Arbetet har resulterat i ett inriktningsunderlag som slår fast att det mest fördelaktiga alternativet skulle vara att samarbeta med en extern part. Detta skulle till exempel kunna ske genom att ställa om en befintlig värmepanna, en så kallad rosterpanna, så att den kan generera biokol istället för aska. Under året har SÅM haft möten med flera lokala energibolag och diskussionerna fortsätter under 2023. Studien har också visat att det finns en marknad för biokol i vår region. Flera kommuner är mycket positiva till lokal produktion av biokol då biokol kan användas vid exempelvis planteringar i stadsmiljö.

Under året har ett projekt pågått kring Ge och Ta. Syftet har varit att ta fram en standard för vad som ingår i vårt återbruks-koncept och att hitta ett gemensamt sätt att synliggöra möjligheten till återbruk på våra återvinningscentraler. I början av juni lanserades Ge och Ta formellt tillsammans med ett nytt konceptmärke och tydliga skyltar. Ge och Ta finns nu på sex av våra återvinningscentraler; Vaggeryds återvinningscentral, Stomsjö återvinningscentral, Gynnås återvinningscentral, Mossarp återvinningscentral, Smålandsstenar återvinningscentral och Nyhem återvinningscentral. Mottagandet från allmänheten har varit mycket positivt.

Förvaltningsberättelse

Vision, värdegrund och övergripande mål

Här ger vi plats för att göra skillnad

En plats för möjligheter formad med *tanke och omtanke*.
Där lusten är vår drivkraft och där glädjen smittar.

En plats med stark tradition för gränslöst skapande.
Där gemensam vilja och kunskap får livet att lyfta och *idéer att bli verklighet*.

En plats i rörelse som bygger på mångfald och hållbarhet.
Där allt är nära och *alla har betydelse*.

Övergripande mål för mandatperioden 2019-2022

Alla som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun uppnår tillsammans visionen genom fyra mål:

Vaggeryds kommun ska vara en plats...

- med hållbar samhällsutveckling och tillväxt i hela kommunen
- med hög sysselsättning, ett varierat näringsliv och en utbildning med god kvalitet
- med en hög kunskapsnivå, en aktiv fritid och ett rikt kulturliv - för en god hälsa
- som är attraktiv, trygg och tillgänglig - där alla känner delaktighet och kan påverka

Vaggeryds kommuns fyra mål för mandatperioden är långsiktiga och är kopplade till FNs 17 globala mål inom Agenda2030. Alla verksamheter bidrar till samtliga fyra mål som förtydligas genom ett strategiskt hållbarhets- och utvecklingsprogram. Samtliga mål följs upp i samband med prognos och rapportering av ekonomi och kvalitetsresultat. De planer och riktlinjer som hanteras och beslutas politiskt ska harmonisera med Vaggeryds kommuns övergripande mål, och det ska även fullmäktiges mål för organisationens resurser, d.v.s. finansiella mål, mål för arbetsgivarpolitiken samt mål för det egna miljöarbetet, som en del av en god hushållning med organisationens ekonomiska, ekologiska och sociala resurser.

Kort om de övergripande målen förhållbar utveckling

Visionen 2020 för Vaggeryds kommun förlängdes till 2030 i syfte att skapa förutsättningar för nya mål för mandatperioden och att dessa skulle kunna hålla över tid. Agenda2030 uppmanar med sina globala mål att skapa lokala mål som har en politisk bred förankring. En bred politisk förankring gav för Vaggeryds kommun under 2019 en gemensam målbild i form av att gå mot en hållbar tillväxt, att målen skulle ha ett medborgarperspektiv, samt att det ska kunna synas en utveckling och förflyttning, men utan att tappa bort ansvaret för att förvalta. Kommunstyrelsen och representanter från fullmäktige förde bl.a. dialog med olika målgrupper i syfte att kunna formulera mål som ska ge medborgareffekt och målen beslutades den 27 maj i fullmäktige och är förtydligade i ett Strategiskt hållbarhets- och utvecklingsprogram www.vaggeryd.se/agenda2030.

Utveckling och utfall för måluppfyllelse 2022

Vaggeryds kommun har fyra övergripande mål för hållbar utveckling 2020-2022 som ska hjälpa till att uppnå visionen – *Plats att göra skillnad*, samt bidra till Agenda2030.

Alla som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun uppnår målen tillsammans.

Målen mäts i **effekt för invånaren enligt en uppsatt ambitionsnivå** (Tabell A) med delmål kopplade till politiskt styrda mätområden. Varje mätområde följs upp med en eller fler indikatorer. Resultat för indikatorer summeras till resultat för mätområden, sedan delmål och vidare upp till det övergripande fullmäktigemålet

Nämndernas och bolagens bidrag bedöms av respektive nämnd/styrelse och summeras här. (Tabell B)

Utöver de fyra målen för hållbar utveckling finns mål för en god hushållning med organisationens ekonomiska, ekologiska och sociala resurser som summeras i finansiella mål, miljömål samt arbetsgivarmål.

Tabell A.1

KF mål effekt för invånaren enligt ambitionsnivå	2019 nuläge	2020 mål- uppfyllelse	Utveckling 2021	2021 mål- uppfyllelse	2022 utv. per april	2022 utv. per aug*	2022 Utfall delår*	2022 utveckling helår	2022 mål- uppfyllelse helår**
KF1 Hållbar samhälls- utveckling	Delvis bra nuläge	Uppfylld delvis	↗	Uppfylld delvis	→	↗ ↘	Uppfylld delvis	↗ ↘	Uppfylld delvis
KF2 Näringsliv, utbildning och sysselsättning	Delvis bra nuläge	Uppfylld delvis	↗ ↘	Uppfylld delvis	↗	↗	Uppfylld delvis	↗ →	Uppfylld delvis
KF3 Kultur, fritids-/friluft- utbud och folkhälsa	Delvis bra nuläge	Uppfylld delvis	↗	Uppfylld delvis	↗	↗	Uppfylld	↗	Uppfylld delvis
KF4 Delaktighet, tillgänglighet, trygghet och attraktivitet	Bra nuläge	Uppfylld	↗ ↘	Uppfylld delvis	↗	→	Uppfylld delvis	↘ →	Uppfylld delvis

*Utveckling samt utfall per delår är beräknat enbart på de indikatorer det funnits utfall för per 31 augusti.

** Måluppfyllelsen är beräknad på samtliga indikatorer som täcker in det politiska förtydligandet av målen, här ingår därför eftersläpande resultat.

Tabell B

Nämnders och bolags bidrag Enligt nämnders och styrelser bedömning	Måluppfyllelse 2022			Utveckling 2022			Förändring i måluppfyllelse 2021-2022			
	Uppfylld ej	Uppfylld delvis	Uppfylld	Negativ utveckling	Delvis god utveckling	God utveckling	Negativ förändring	oförändrat	oförändrat bra	Positiv förändring
				↘	→	↗	↘	→	→	↗
KF1	1	5	3	1	6	2	1	5	2	1
KF2	1	5	6	1	3	8	2	4	2	4
KF3		7	3		5	5	1	5	2	2
KF4		5	5		6	4		5	4	1
Totalt antal	2	22	17	2	20	19	4	19	10	8
Totalt andel %	4,9%	53,7%	41,5%	4,9%	48,8%	46,3%	9,8%	46,3%	24,4%	19,5%

Nämndernas/bolagens måluppfyllelse beslutas av varje nämnd/styrelse och summeras och analyseras här.

Summering utveckling och utfall för måluppfyllelse 2022

Utfall för måluppfyllelse för helår 2022, baserat på de mätindikatorer som finns att tillgå, samt verksamheternas beskrivning av utveckling och förutsättningar visar följande:

KF1. Hållbar samhällsutveckling och tillväxt i hela kommunen:

Utfall helår: *Uppfylls delvis*.

Utvecklingen har varit delvis god. Två av delmålen uppfylls, två uppfylls delvis.

Om enbart data med utveckling under året medräknas är utfallet sämre där enbart ett delmål uppfylls, två delmål uppfylls delvis och ett delmål ej uppfylls.

Nämndernas och bolagens bidrag visar att 3 nämndmål uppfylls, 5 uppfylls delvis, 1 uppfylls ej.

KF2. Hög sysselsättning, ett varierat näringsliv och en utbildning med god kvalitet:

Utfall helår: *Uppfylls delvis*.

Utvecklingen har varit delvis god. Ett av fyra delmål uppfylls och tre uppfylls delvis.

Om enbart data med utveckling under året medräknas är utfallet bättre och ger två delmål som uppfylls och två uppfylls delvis.

Nämndernas och bolagens bidrag visar att 6 nämndmål uppfylls, 5 uppfylls delvis, 1 uppfylls ej.

KF3. Hög kunskapsnivå, en aktiv fritid och ett rikt kulturliv - för en god hälsa:

Utfall helår: *Uppfylls delvis*.

Utvecklingen har varit god och fyra delmål uppfylls delvis.

Om enbart data med utveckling under året medräknas är utfallet bättre och ger två delmål som uppfylls och två som uppfylls delvis.

Nämndernas och bolagens bidrag visar att 3 nämndmål uppfylls, 7 uppfylls delvis, 0 uppfylls ej.

KF4. Attraktiv, trygg och tillgänglig kommun- där alla känner delaktighet och kan påverka:

Utfall helår: *Uppfylls delvis*.

Utvecklingen har varit delvis god och ett av fyra delmål uppfylls och tre uppfylls delvis.

Om enbart data med utveckling under året medräknas är utfallet samma.

Nämndernas och bolagens bidrag visar att 5 nämndmål uppfylls, 5 uppfylls delvis, 0 uppfylls ej.

Fyra av fyra övergripande mål uppfylls delvis. Om enbart data för året används ger det samma utfall. Totalt uppfylls 4 av 16 delmål. Det är Hållbar utveckling i hela kommunen samt Upplevd effekt kopplat till KF-mål 1. Det är också Delmålet Näringsliv och arbetsmarknad kopplat till KF-mål 2 samt Trygghet kopplat till KF-mål 4. Om enbart data från utvecklingen under året används uppfylls ytterligare 2 delmål, d.v.s. Försörjning och sysselsättning kopplat till KF mål 2 samt Kultur, fritids- och friluftsutbud kopplat till mål 3.

Alla delmål uppfylls minst delvis. Om enbart data för året används är det ett delmål som ej uppfylls, och det är delmål Miljö- och naturresurser kopplat till fullmäktigemål 1.

Till varje delmål finns mätområden. För året finns 54 mätområden varav 29 uppfylls helt, 23 uppfylls delvis och 2 uppfylls ej. Mätområdena som ej uppfylls är *energi* som tillhör delmål natur och miljöresurser för KF mål 1 samt *upplevda utbildningsmöjligheter* tillhörande delmålet Upplevd effekt av KF mål 2. Om enbart data för året används mäts 37 områden, varav 20 uppfylls helt, 14 delvis och 3 uppfylls ej vilket utöver ovan är *bostadsförsörjning*.

De två nämndmål som inte uppfylls är Barn- och utbildningsnämndens mål kring inspirerande lärmiljöer i alla verksamheter kopplat till KF mål 1, samt att barn och elever ska ha hög måluppfyllelse, kopplat till KF mål 2.

Högst måluppfyllelse i nämnders och bolagens bidrag finns inom KF mål 2. Här återfinns också flest nämnd och styrelsemål som visar god utveckling under året.

Vid en analys av utvecklingen från nuläget 2019 till måluppfyllelsen 2022 syns i nämnders och bolagens bidrag störst positiv utveckling inom KF mål 2 följt av mål 3.

Utveckling och utfall för måluppfyllelse 2022 - delmål

Tabell A.2

KF mål Per delmål	2019 nuläge	2020 mål- uppfyllelse	Utveckling 2021 (2020 el tidigare)	2021 Måluppfyllelse (senaste data är 2018-2021)	2022 utv.	2022 utfall (senaste data är fr. 2022)	2022 mål- uppfyllelse* (senaste data är fr. 2020-2022)*
KF1 Hållbar samhälls- utveckling	Delvis bra nuläge	Uppfylls delvis	↗	Uppfylls delvis	↗ ↘	Uppfylls delvis	Uppfylls delvis
D1 Natur och miljö	Delvis bra nuläge	Uppfylls delvis	↗	Uppfylls delvis	→ ↘	Uppfylls ej	Uppfylls delvis
D2 Hållbar tillväxt	Delvis bra nuläge	Uppfylls delvis	↗	Uppfylls delvis	↗ ↘	Uppfylls delvis	Uppfylls
D3 Beredskap	Delvis bra nuläge	Uppfylls	↗	Uppfylls	↗	Uppfylls delvis	Uppfylls delvis
D4 Upplevd effekt	Delvis bra nuläge	Uppfylls delvis	↗	Uppfylls delvis	↗ ↘	Uppfylls	Uppfylls
KF2 Näringsliv, utbildning och sysselsättning	Delvis bra nuläge	Uppfylls delvis	↗ ↘	Uppfylls delvis	↗ →	Uppfylls delvis	Uppfylls delvis
D1 Näringsliv och Arbetsmarknad	Delvis bra nuläge	Uppfylls delvis	↗ ↘	Uppfylls delvis	↗	Uppfylls	Uppfylls
D2 Lärande	Delvis bra nuläge	Uppfylls delvis	↗ ↘	Uppfylls delvis	↗ ↘	Uppfylls delvis	Uppfylls delvis
D3 Försörjning	Bra nuläge	Uppfylls delvis	↗ ↘	Uppfylls delvis	↗	Uppfylls	Uppfylls delvis
D4 upplevd effekt	Bra nuläge	Uppfylls delvis	↗	Uppfylls delvis	↗ ↘	Uppfylls delvis	Uppfylls delvis
KF3 Kultur, fritids- /friluftsbud och folkhälsa	Delvis bra nuläge	Uppfylls delvis	↗	Uppfylls delvis	↗	Uppfylls delvis	Uppfylls delvis
D1 Folkhälsa	Delvis bra nuläge	Uppfylls delvis	↗	Uppfylls delvis	↗	Uppfylls	Uppfylls delvis
D2 Vård och omsorg	Delvis bra nuläge	Uppfylls delvis	↗	Uppfylls delvis	↗	Uppfylls delvis	Uppfylls delvis
D3 Kultur och fritidsutbud	Delvis bra nuläge	Uppfylls delvis	↗ ↘	Uppfylls delvis	↗	Uppfylls	Uppfylls delvis
D4 Upplevd effekt	Delvis bra nuläge	Uppfylls ej	↗ ↘	Uppfylls delvis	→	Uppfylls delvis	Uppfylls delvis
KF4 Delaktighet, tillgänglighet, trygghet och attraktivitet	Bra nuläge	Uppfylls	↗ ↘	Uppfylls delvis	↘ →	Uppfylls delvis	Uppfylls delvis helår
D1 Demokrati	Bra nuläge	Uppfylls	→	Uppfylls	↘	Uppfylls delvis	Uppfylls delvis
D2 Trygghet	Bra nuläge	Uppfylls delvis	↗ ↘	Uppfylls	→	Uppfylls	Uppfylls
D3 Tillgänglighet (Från 2022) Alla invånare är en resurs (2019-2021)	Bra nuläge	Uppfylls delvis	↗ ↘	Uppfylls delvis	↗ ↘	Uppfylls delvis	Uppfylls delvis
D4 Upplevd effekt	Bra nuläge	Uppfylls delvis	↗	Uppfylls delvis	↘ →	Uppfylls delvis	Uppfylls delvis

Fyra mål för hållbar utveckling med vardera fyra delmål. Alla fyra delmål ska uppfyllas för att målet ska anses uppfyllas. Till varje delmål finns politiskt utpekade mätområden. 75 % eller 2/3 av mätområdena ska uppfyllas för att delmålet ska anses uppfyllas. Till varje mätområde finns en eller fler indikatorer. 75 % av indikatorerna ska uppfyllas för att mätområdet ska anses uppfyllas. Indikatorerna mäts i egen utveckling och trend, jämförelse med andra kommuner och i ett uppsatt målvärde, en ambitionsnivå för mandatperioden, för året och om möjligt till 2030.

*Inklusive eftersläpande data från 2020, 2021

Ett år med ändrade förutsättningar

De fyra målen för hållbar utveckling beslutades 2019 och en analys av utgångsläget visade på utmaningar som följde med in i 2020. Analysen för den lokala måluppfyllelsen visade då på en god bostadsförsörjning – men att det inte fanns tillräckligt med bostäder för alla målgrupper, samt att Vaggeryds kommun hade goda utbildningsmöjligheter, men inte för alla – exempelvis vad gäller lärande för vuxna. Analysen visade på en god hälsa bland invånarna, men inte jämlik hälsa, samt att den upplevda delaktigheten var hög, men var inte en självklarhet för alla målgrupper. Vaggeryds kommun var då i början av arbetet med att uppfylla nya mål för hållbar utveckling och den samlade bedömningen visade på en delvis god måluppfyllelse, och för att uppnå målen till fullo behövde den goda utvecklingen ha effekt på fler målgrupper.

De två senaste åren har även haft ytterligare utmaningar i form av hög tillväxttakt och pandemi. De flesta pandemirestriktioner och allmänna råd togs bort från och med 9 februari 2022, som deltagarbegränsningar, vaccinationsbevis och krav på avstånd mellan sällskap, även om vissa råd och rekommendationer lämnades kvar. Pandemin påverkar inte längre verksamheten i samma utsträckning, men påverkar ändå måluppfyllelsen till viss del då såväl negativa konsekvenser beräknas följa med över en tid samt att nya arbetssätt och lärdomar kan påverka positivt även i framtiden. Under 2022 har en rad andra faktorer påverkat måluppfyllelsen, som ett annorlunda läge vad gäller säkerhetspolitik, inflation och tillgång till livsmedel, energi och material.

Vaggeryds kommun har de senaste åren och en bit in i 2022 haft en god utveckling av kvaliteten i verksamheterna, men har inte kunnat nå full måluppfyllelse främst på grund av pandemirestriktioner i början av året, tillväxttakten och andra förutsättningar som ändrats nationellt och regionalt kopplat till ex. förflyttning av ansvar mellan myndigheter och organisationer.

Konsekvenserna av den höga tillväxttakten förväntades under våren bli positiv med goda förutsättningar och resultat i form av exempelvis en utvecklad arbetsmarknad men också negativ i form av brist på mark och ökat behov av energi.

Krig i Ukraina, bränsleprisutveckling följt av inflation, leveransproblem och negativ utveckling av energipriser har ändrat de goda förutsättningarna på relativt kort tid. Byggnation är en av de saker som bromsats in. Redan i april sågs begränsningar att uppnå planerade mål och aktiviteter p.g.a. skenande kostnader och längre samt till viss del uteblivna leveranser av material samt att kompetensförsörjningen skulle kunna påverka måluppfyllelsen inom vissa områden.

Energiområdet har haft ett stort fokus under 2022. Viss påverkan har redan börjat synas på måluppfyllelsen under 2022, både negativ påverkan men även positiv i form av förbättringsåtgärder som nu tvingats fram.

Näringslivs och arbetsmarknadsområdet visar god utveckling under året. Flera etableringar har tillkommit och arbetslösheten har sedan 2020 gått ner, även under första delen av år 2022, för att under senare delen av 2022 plana ut och är liksom den fortsatt höga försörjningsgraden en osäkerhet framåt.

Terminsbetyg i åk 9 ligger lägre än tidigare medan ohälsotalet under året har utvecklats positivt.

Den upplevda effekten hos invånare och målgrupper är generellt god enligt SCB medborgarundersökning, brukarundersökningar inom omsorgen, elevenkäter samt målgruppsundersökningar inom verksamheter, med några avvikelser främst kopplat till upplevd utbildning och utbildningsmöjligheter samt trygghet och upplevd delaktighet inom skola och äldreomsorg. Upplevd tillgång till vård och omsorg i stort är god.

Valdeltagandet sjönk detta år, men är fortsatt hög jämfört med län och rike.

Invånaren i Vaggeryds kommun upplever generellt en god trygghet och möjlighet att påverka. 94 % av invånarna i Vaggeryds kommun upplever att kommunen är en bra plats att bo och leva på enligt SCB medborgarundersökning 2022, vilket är ett högt betyg och något högre än länet, riket och kommuner av samma storlek

Nämndernas och bolagens bidrag till måluppfyllelse

Nämnd/bolag	Bidrar främst till KF mål nr	Mål 2020-2022	Utgångsläge 2019	Utveckling 2020	Utfall 2020	Utveckling 2021	Utfall 2021	Utveckling per aug 2022	Prognos 2022 (enligt aug)	Utveckling helår 2022	Utfall 2022	Förändring 2021-2022	Förändring 2019-2022
KS	KF1	1. Vaggeryds kommun ska vara en plats med hållbar samhällsutveckling och tillväxt i hela kommunen	2. Bra utgångsläge	↗	2. Uppfyllt	↗	1. Uppfylls delvis	↗	1. Uppfylls delvis	↗	1. Uppfylls delvis	↗	↘
KS	KF2	2. Tillsammans skapa förutsättningar för fler företag att kunna etablera sig, ett diversifierat näringsliv och en god kompetensnivå	1. Delvis bra utgångsläge	→	1. Delvis uppfyllt	↗	1. Uppfylls delvis	↗	2. Uppfylls	↘	2. Uppfylls	↗	↗
KS	KF3	3. Tillsammans med civilsamhället skapa ökade förutsättningar för en god hälsa, genom utbildning och fritids- och kulturaktiviteter	1. Delvis bra utgångsläge	→	1. Delvis uppfyllt	↗	1. Uppfylls delvis	↗	1. Uppfylls delvis	↗	1. Uppfylls delvis	→	→
KS	KF4	4. Tillsammans utveckla attraktiva och inkluderande platser - med hög tolerans, delaktighet och möjlighet att påverka	2. Bra utgångsläge	↗	2. Uppfyllt	↗	1. Uppfylls delvis	↗	2. Uppfylls	↗	2. Uppfylls	↗	→
RN	KF1	1. Trygghets- och robusthetsfrågor ska ständigt finnas med i samhällsutvecklingen	0. Utmaning i utgångsläge	↗	2. Uppfyllt	→	2. Uppfylls	→	2. Uppfylls	→	2. Uppfylls	→	↗
RN	KF2	2. Den enskilde kan förvänta sig en tillgänglig och kunskapsstark stöttning i trygghets- och robusthetsfrågor	2. Bra utgångsläge	→	2. Uppfyllt	↘	1. Uppfylls delvis	↗	1. Uppfylls delvis	↗	1. Uppfylls delvis	→	↘
RN	KF3	3. Den enskilde ska ges en ökad förmåga att själv kunna hantera olyckor, brott och kriser	2. Bra utgångsläge	↘	0. Ej Uppfyllt	→	0. Uppfylls ej	↗	1. Uppfylls delvis	↗	1. Uppfylls delvis	↗	↘
RN	KF4	4. Den enskilde kan förvänta sig respons av samhället när den egna förmågan sviker före, under och efter olyckor, brott och kriser	2. Bra utgångsläge	→	2. Uppfyllt	→	2. Uppfylls	→	2. Uppfylls	→	2. Uppfylls	→	→
TN	KF1	1. Bidrar aktivt till att Vaggeryds kommuns samhällsutveckling genomförs med hållbar tillväxt	1. Delvis bra utgångsläge	→	1. Delvis uppfyllt	→	1. Uppfylls delvis	→	1. Uppfylls delvis	→	1. Uppfylls delvis	→	→
TN	KF2	2. Erbjuder bra, ändamålsenliga offentliga byggnader samt ger näringslivet etableringsförutsättningar	1. Delvis bra utgångsläge	→	1. Delvis uppfyllt	→	1. Uppfylls delvis	↗	1. Uppfylls delvis	↗	1. Uppfylls delvis	→	→
TN	KF3	3. Tillgängliggör kommunal mark för en aktiv fritid med tilltalande grönområden för en god livskvalitet	2. Bra utgångsläge	↗	2. Uppfyllt	→	2. Uppfylls	→	1. Uppfylls delvis	→	1. Uppfylls delvis	↘	↘
TN	KF4	4. Genom planerad förvaltning av kommunens anläggningskapital och ömsesidig öppenhet bidrar tekniska nämnden till en långsiktig god, säker och trygg livsmiljö	1. Delvis bra utgångsläge	→	1. Delvis uppfyllt	→	1. Uppfylls delvis	→	1. Uppfylls delvis	→	1. Uppfylls delvis	→	→
MBN	KF1	1. Höja kunskapen i samhället inom hållbar planering och byggande i samarbete med våra nätverk.	1. Delvis bra utgångsläge	→	1. Delvis uppfyllt	→	1. Uppfylls delvis	↗	1. Uppfylls delvis	↗	1. Uppfylls delvis	→	→
MBN	KF2	2. Utveckla dialogen med de vi finns till för.	1. Delvis bra utgångsläge	→	1. Delvis uppfyllt	→	1. Uppfylls delvis	→	1. Uppfylls delvis	→	1. Uppfylls delvis	→	→
MBN	KF3	3. Lyfta hälsoaspekten i vår myndighetsutövning.	1. Delvis bra utgångsläge	→	1. Delvis uppfyllt	→	1. Uppfylls delvis	→	1. Uppfylls delvis	→	1. Uppfylls delvis	→	→
MBN	KF4	4. Tillsammans utveckla tillgängligheten, delaktigheten och tryggheten för Vaggeryds kommun som attraktiv plats.	1. Delvis bra utgångsläge	→	1. Delvis uppfyllt	→	1. Uppfylls delvis	→	1. Uppfylls delvis	→	1. Uppfylls delvis	→	→
BUN	KF3	1. Våra barn och elever mår bra och utvecklas som individer samt tillsammans med andra	1. Delvis bra utgångsläge	→	1. Delvis uppfyllt	→	1. Uppfylls delvis	→	1. Uppfylls delvis	→	1. Uppfylls delvis	→	→
BUN	KF2	2. Våra barn och elever har hög måluppfyllelse	1. Delvis bra utgångsläge	→	2. Uppfyllt	↗	2. Uppfylls	↘	0. Uppfylls ej	↘	0. Uppfylls ej	↘	↘
BUN	KF2	3. Våra barn och elever får ta del av ett dynamiskt lärande	1. Delvis bra utgångsläge	↗	1. Delvis uppfyllt	→	1. Uppfylls delvis	↗	2. Uppfylls	↗	2. Uppfylls	↗	↗
BUN	KF1	4. I alla våra verksamheter finns inspirerande lärmiljöer	1. Delvis bra utgångsläge	↘	0. Ej Uppfyllt	↘	0. Uppfylls ej	↘	0. Uppfylls ej	→	0. Uppfylls ej	→	↘
BUN	KF4	5. Alla våra verksamheter samverkar med omvärlden	1. Delvis bra utgångsläge	↗	1. Delvis uppfyllt	↗	2. Uppfylls	→	2. Uppfylls	→	2. Uppfylls	→	↗
BUN	KF3	6. I alla våra verksamheter arbetar vi för att utveckla goda kost- och hälsovanor	2. Bra utgångsläge	↗	2. Uppfyllt	↗	2. Uppfylls	↗	2. Uppfylls	↗	2. Uppfylls	→	→
BUN	HR	7. I alla våra verksamheter finns professionell, kompetent och engagerad personal	2. Bra utgångsläge	↗	2. Uppfyllt	↗	2. Uppfylls	→	2. Uppfylls	→	2. Uppfylls	→	→
BUN	KF2	8. Vi har en likvärdig och rättssäker verksamhet	1. Delvis bra utgångsläge	↗	1. Delvis uppfyllt	→	1. Uppfylls delvis	↗	1. Uppfylls delvis	↗	1. Uppfylls delvis	→	→
BUN	KF4	9. Vi har en serviceinriktad och effektiv organisation	1. Delvis bra utgångsläge	↗	2. Uppfyllt	↗	2. Uppfylls	↗	2. Uppfylls	↗	2. Uppfylls	→	↗
BUN	KF2	10. Våra utvecklingsinsatser bygger på vårt systematiska kvalitetsarbete	2. Bra utgångsläge	↗	2. Uppfyllt	↗	2. Uppfylls	↗	2. Uppfylls	↗	2. Uppfylls	→	→
KFN	KF1	1. Utveckla dialogen och stödet till ideella krafter för tillväxt i hela kommunen	1. Delvis bra utgångsläge	→	1. Delvis uppfyllt	↗	2. Uppfylls	↗	2. Uppfylls	↗	2. Uppfylls	→	→
KFN	KF2	2. Tillsammans inspirera och stödja utveckling och utbildning för samhällsengagemang och framtida yrkesliv	1. Delvis bra utgångsläge	→	1. Delvis uppfyllt	↗	1. Uppfylls delvis	↗	1. Uppfylls delvis	↗	2. Uppfylls	↗	↗
KFN	KF3	3. Medborgare skall känna att de kan påverka och vara skapare av utbudet för en god hälsa och ett eget välbefinnande	1. Delvis bra utgångsläge	→	1. Delvis uppfyllt	↗	1. Uppfylls delvis	↗	2. Uppfylls	↗	2. Uppfylls	↗	↗
KFN	KF4	4. Skapa trygga, tillgängliga och attraktiva möjligheter till kultur, fritids och fritidsaktiviteter för alla	0. Utmaning i utgångsläge	↘	0. Ej Uppfyllt	↗	1. Uppfylls delvis	↗	1. Uppfylls delvis	↗	1. Uppfylls delvis	→	↗
SN	KF1	1. Följa samhällsutvecklingen samt möta medborgarnas vård- och omsorgsbehov.	1. Delvis bra utgångsläge	↗	2. Uppfyllt	→	2. Uppfylls	→	1. Uppfylls delvis	↘	1. Uppfylls delvis	↘	→
SN	KF2	2. Stärka individer genom utvecklande sysselsättningar, internt och extert, med god kvalitet.	1. Delvis bra utgångsläge	↗	2. Uppfyllt	→	2. Uppfylls	→	2. Uppfylls	→	2. Uppfylls	→	↗
SN	KF3	3. Bidra till hållbarhet samt en god hälsa genom aktiviteter och insatser som är förebyggande, tidiga och främjande.	1. Delvis bra utgångsläge	→	1. Delvis uppfyllt	→	1. Uppfylls delvis	→	1. Uppfylls delvis	→	1. Uppfylls delvis	→	→
SN	KF4	4. Öka tillgängligheten samt verka för att medborgarna upplever trygghet, delaktighet och självbestämmande i sin vardag.	1. Delvis bra utgångsläge	↗	2. Uppfyllt	↘	1. Uppfylls delvis	→	1. Uppfylls delvis	→	1. Uppfylls delvis	→	→
VEAB	KF1	1. Vaggeryds kommun ska vara en plats med hållbar samhällsutveckling och tillväxt i hela kommunen	2. Bra utgångsläge	↗	2. Uppfyllt	→	1. Uppfylls delvis	↗	2. Uppfylls	→	2. Uppfylls	↗	→
VEAB	KF2	2. Vaggeryds kommun ska vara en plats med hög sysselsättning, ett varierat näringsliv och en utbildning med god kvalitet	1. Delvis bra utgångsläge	→	1. Delvis uppfyllt	→	1. Uppfylls delvis	→	2. Uppfylls	↗	2. Uppfylls	↗	↗
VEAB	KF3	3. Vaggeryds kommun ska vara en plats med en hög kunskapsnivå, en aktiv fritid och ett rikt kulturliv - för en god hälsa	1. Delvis bra utgångsläge	→	1. Delvis uppfyllt	→	1. Uppfylls delvis	→	1. Uppfylls delvis	→	1. Uppfylls delvis	→	→
VEAB	KF4	4. Vaggeryds kommun ska vara en plats som är attraktiv, trygg och tillgänglig - där alla känner delaktighet och kan påverka	2. Bra utgångsläge	↗	2. Uppfyllt	→	1. Uppfylls delvis	→	1. Uppfylls delvis	→	1. Uppfylls delvis	→	↘
VSBo	KF1	VSBo ska vara steg före och erbjuda attraktiva bostäder för olika målgrupper och det som byggs ska hyras ut.	2. Bra utgångsläge	↗	2. Uppfyllt	→	1. Uppfylls delvis	→	1. Uppfylls delvis	→	1. Uppfylls delvis	→	↘
VSBo	KF2	VSBo ska, genom lyhördhet och gott samarbete med övriga aktörer, sträva efter god beredskap när det gäller boende för att underlätta för fortsatt konkurrenskraft.	2. Bra utgångsläge	↗	2. Uppfyllt	→	2. Uppfylls	↗	1. Uppfylls delvis	→	1. Uppfylls delvis	↘	↘
VSBo	KF3	VSBo ska erbjuda hälsosamma bostäder och en yttre miljö som många vill vistas i.	2. Bra utgångsläge	↗	2. Uppfyllt	↗	2. Uppfylls	↗	2. Uppfylls	↗	2. Uppfylls	→	→
VSBo	KF4	VSBo ska skapa trygga och attraktiva boendemiljöer och erbjuda boinflytande.	2. Bra utgångsläge	↗	2. Uppfyllt	↗	2. Uppfylls	↗	2. Uppfylls	↗	2. Uppfylls	→	→

Verkställighet genom kommunledningsgruppens handlingsplan

Uppdrag kring förbättringsområden

I Strategisk plan och budget 2021 beslutades att ge kommunstyrelsen i uppdrag att utifrån kommunfullmäktiges beslutade övergripande mål och med hjälp av senast kända värden till dessa mål kopplade indikatorer identifiera de viktigaste förbättringsområdena och föreslå dessa att styra mot för verksamhetsåret 2021 med plan för 2022–2023. Uppdraget samordnas av kommunens ledningsgrupp och beskrivs i en handlingsplan. Planen tar sin utgångspunkt i den gemensamma visionen och de fyra övergripande mål som fullmäktige antagit samt de lagar och förordningar som gäller kommunens verksamheter. Handlingsplanens syfte är att beskriva gemensamma förbättringsområden kopplade kommunens strategiska hållbarhets- och utvecklingsprogram. Planen beskriver förbättringsområden till varje fullmäktigemål och dess delmål samt varför dessa förbättringsområden valts. Analysen bakom förbättringsområdena utgår från såväl positiva som negativa avvikelser inom mätbara områden men också från det icke mätbara vilket framkommer i dialoger och samtal med olika aktörer inom kommunen. Planen beskriver vidare vad som behöver uppnås, dess önskade effekt och hur denna effekt ska uppnås. Planen följs upp och återredovisas i delårsuppföljning och årsredovisning. Nedan lämnas en komprimerad rapportering av kommunledningsgruppens handlingsplan för ökad måluppfyllelse. Handlingsplanen består av 13 områden.

Tvärsektoriell handlingsplan kopplat till KF1. Hållbar samhällsutveckling och tillväxt i hela kommunen:

Hållbar samhällsutveckling

Inventering av befintliga detaljplaner görs i samband med de planer som angränsar till aktuella planuppdrag. Inom arbete med centrala delar i Vaggeryds och Skillingaryds tätort ingår gällande detaljplaner. Ett större arbete med att digitalisera gällande planer planeras att påbörjas år 2024. Underlag för att konsekvensbedöma kommande ÖP finns.

Strategi för mark och fastigheter har ej påbörjats, men ett stort, samlat underlag finns i pågående arbete med prioritering av fastighetsköp. Riktlinjer för gestaltning har ej påbörjats. En PLEX-grupp har haft sitt första möte och enats om de stora dragen för det fortsatta arbetet.

Lokalförsörjning

En komplett strategisk och långsiktig plan för lokalförsörjning har inte presterats under året. Framsteg har gjorts och grunden för att nå ett förbättrat resultat nästkommande år har lagts. Att synliggöra behoven över förvaltningsgränser genom gemensam dialog för att uppnå samordnade effektiva lösningar har gjorts. Lokalförsörjningsgruppen har utgjort ett samlat beredningsorgan till budgetprocessen. Det bedöms finnas en möjligt att vidareutveckla gruppens funktion och prestation över tid.

Mötesplatser

Det som främst bidragit till måluppfyllelse är Vaggeryds biblioteks arbete som inneburit fler tillfällen att mötas. Kulturhelgen som engagerade många och som arrangerades på många platser i kommunen. Utveckling av arbetet med badplatserna tillsammans med AME och lokala föreningar.

Kontinuitetsplanering

Arbetet med kontinuitetsshantering är igång på en rimlig nivå. I princip alla verksamheter har jobbat igenom workshop 1 där konsekvenser, acceptabla avbrottstider och resurser som de samhällsviktiga processerna och uppgifterna är beroende av identifierats. Några verksamheter har dessutom kommit till workshop 2 där riskhändelser och åtgärdsförslag ges.

Det finns en större förståelse för vikten av att ha en plan B för verksamheten än i slutet av året innan arbetet påbörjades.

Två större kunskapshöjande åtgärder genomfördes under året, seminarieövning i cyberangrepp och chefsdagen med tema Krisberedskap och civilt försvar. Arbetet med klimatanpassning är återuppväckt och flera nyckelpersoner från förvaltningarna och bolagen är involverade.

Tvärsektoriell handlingsplan kopplad till KF2. Hög sysselsättning, ett varierat näringsliv och en utbildning med god kvalitet:

Från förskola till jobb

Vi har under hösten ändrat riktning något i arbetet genom att fokusera och satsa mer på den senare delen av utbildningskedjan. En ny lag kring dimensionering av yrkesvux och gymnasieskolan ger oss nya möjligheter till förbättrad samverkan inom regionen och på det sättet kan vi arbeta mer utifrån ett regionalt perspektiv. I de lägre åldrarna arbetar vi för att få fram mer engagemang på skolorna och därmed få arbetet och projektet mindre centralt drivet.

Företagande

Bredden på vårt näringsliv ökar alltmer. Vi får allt fler företag inom transport- och logistiknäringen som kompletterar vår tillverkningssektor. Noterar också att vi börjat få frågor kring etableringar från mindre konsultföretag, samt att mindre företag inom tjänstesektorn startat hos oss. Under året har företag startat inom livsmedelssektorn, samt inom hållbarhetssektorn. Rutiner och arbetssätt har utformats för att underlätta för företag att etablera sig, detta inte minst genom nära samarbete i ”Etableringsteamet”. I teamet finns Näring, Exploatering, Tekniska och Miljö & Bygg. När det gäller kvinnligt ledarskap har en analys av varje deltagares behov genomförts och därefter har utbildningsinsatser och möten genomförts för ca 50-talet kvinnor i länet. Science Park är mycket aktiv hos oss och aktiviteter sker löpande på detta område. Dessutom är ett nära samarbete utvecklat mellan näringslivsfunktionen och Science Park.

En Näringsliv-Exploatering-Plan-grupp har startats men kan komma att ersättas av Plexmöten. En tigare dialog har också inletts mellan Näring och ÖP/DP. En uppföljning av svensk näringslivsranking och insiktsiktmätning sker naturligt och löpande.

Tvärsektoriell handlingsplan kopplad till KF3. Hög kunskapsnivå, en aktiv fritid och ett rikt kulturliv - för en god hälsa:

Jämlik folkhälsa

Arbetet med Hälsocenter har utvecklats och börjat ge effekt. Såväl vad gäller remitterade FAR-kunder (FAR=fysisk aktivitet på recept), som arbetssättet där föreningar engageras i arbetet. Öppna ungdomsverksamheten tillsammans med skola och socialförvaltning har ett särskilt fokus på tidiga insatser för barn och unga. Simhallen har även erbjudit gratis bad för de som har LSS-insatser, samt i samarbete med Familjecentralen erbjudit familjegrunder och även vuxensimskola för kvinnor med utländsk bakgrund.

Kultur och fritid för alla

För helåret ökar antalet föreningsmedlemmar till totalt drygt 11000. En discgolfklubb har etablerats efter initiativ från invånare. Kulturhelgen som anordnades i oktober tillsammans med en rad aktörer har också bidragit till måluppfyllelse. Flera av kommunens verksamheter, regionen, föreningar och näringsliv samverkade och ett stort antal besökare i olika åldrar besökte de olika aktiviteterna och utställningarna. Bibliotekens utlån av medier ökade med 21 % under 2022 och uppgick till totalt 79 734. Musikcaféserien med gratis bussresor till Gummifabriken i Värnamo återupptogs och 4 konserter har erbjudits.

Tvärsektoriell handlingsplan kopplad till KF4. Attraktiv, trygg och tillgänglig kommun- där alla känner delaktighet och kan påverka:

Vaggeryd som varumärke

Arbetet med min väg in fick under senhösten prioriteras ned pga hög arbetsbelastning och personella resurser. Arbetet avses trappas upp Q2 2023. En plan för revidering av marknadsplan har tagits fram. Strategi för utveckling av kommunens webbplatser har förankrats i kommunens ledningsgrupp och kommer att behöva prioriteras 2024.

Vaggerydsförslag är sedan årsskiftet infört. Arbetet med att lyfta fram goda exempel som stärker kommunens vision, värdegrund och övergripande mål är fortsatt prioriterat.

Tvärsektoriell handlingsplan kopplad till fullmäktiges mål för organisationens resurser:

Effektivare beslut

Ärendehandbok är framtagen och kommunicerad. En rutin för att följa upp verkställighet har tagits fram för motioner och Vaggeryds förslag. Införande av beslutsstöd pågår. Förstudie klar och ska handlas upp

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Ny rutin för årlig uppföljning av arbetsmiljöarbetet för 2022

Ledarutveckling

Den sista gruppen, nr 6 startades i oktober. Två planerade chefsdagar är genomförda.

Investeringar och exploateringar

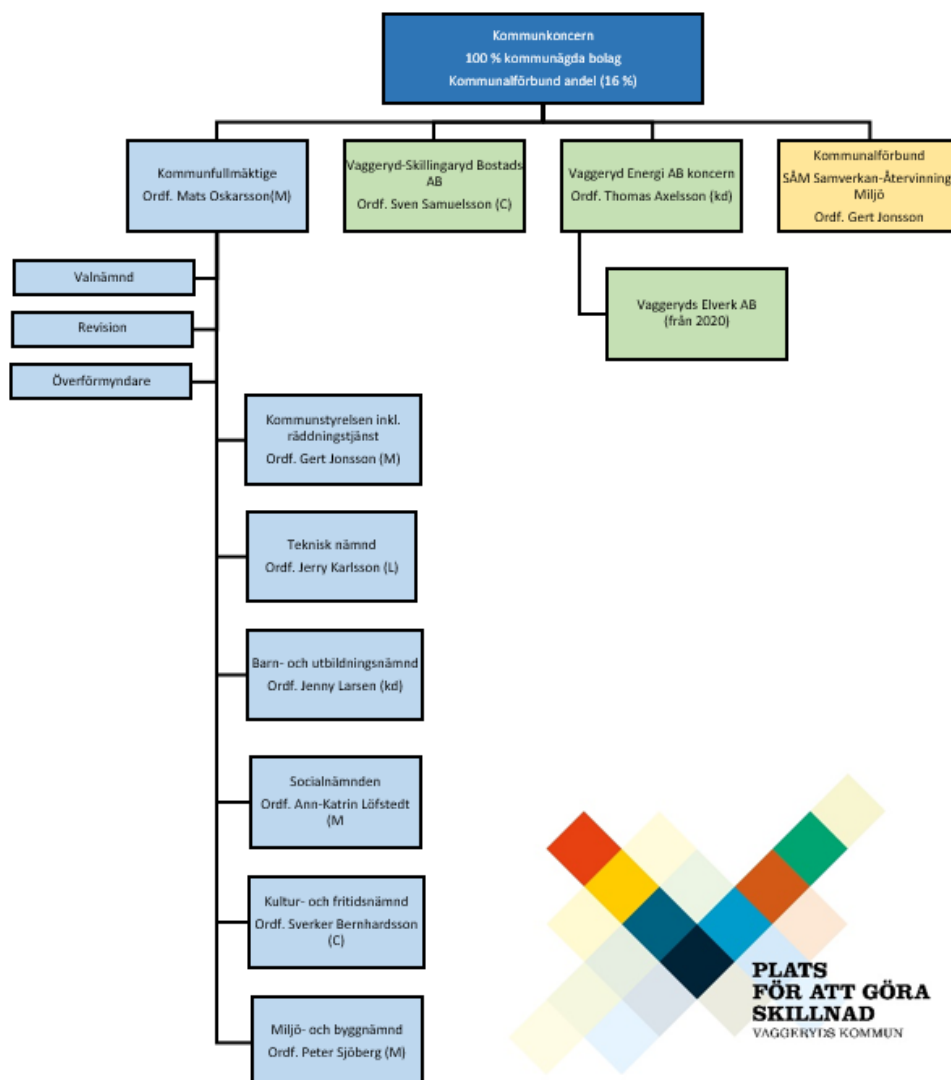
Ett arbete har pågått med att implementera riktlinje och arbetssätt inom investerings- och exploateringsverksamheten med målet att skickliggöra berörda tjänstepersoner i stödmaterial, ansvar och roller samt investerings- och budgetprocessen. Beslutsunderlag från förvaltning till politisk organisation vid större projekt "all inklusive" bör fortsatt vara i fokus som ett förbättringsområde och ses ihop med slutredovisningsrapporten för kommunens större projekt. Att säkra projektförståelsen mellan aktörer som politik och tjänsteorganisationen som mottagare av uppdraget blir tydligare om beslutsunderlaget förbättras. Fleråriga standardmallar har tagits fram för planering av investeringar och exploateringar. En rapporteringsstruktur (kalkyl) för exploateringsprojekt har skapats och finns både i budget och i årsredovisningen. Se projektet "Stigamo" i denna årsredovisning.

Den kommunala koncernen - utveckling av verksamheten

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation och i två helägda bolag, Vaggeryds Energi AB och Vaggeryds Skillingaryd bostads AB. Näringslivsverksamheten har under flera år bedrivits inom ramen för ett kommanditbolag. Därtill finns ett kommunalförbund – Samverkan Återvinning Miljö (SÅM) tillsammans med Värnamo, Gislaved och Gnosjö.

Kommunen anlitar privata utförare inom del av hemtjänst, förskole- och grundskola samt städ och vaktmästeri. Inom den tekniska verksamheten och inom delar av samhällsbyggnadsfrågor anlitas avropas externt stöd i viss utsträckning.

Under mandatperioden har flera väsentliga förändringar skett i organisationen av kommunens verksamheter. Det tidigare tekniska utskottet under kommunstyrelsen har övergått till att bli en teknisk nämnd. Vaggeryds Elverk har under många år bedrivits i förvaltningsform. Från och med 2020 bedrivs verksamheten i bolagsform, dotterbolag till Vaggeryds Energi AB. Kommunens näringslivsverksamhet lämnar kommanditbolagsformen och övergår i förvaltning från och med 2020.

Vaggeryd Skillingaryds Bostads AB bildades 1996. Enligt ägardirektivet ska VSBo främja bostadsförsörjningen i kommunen och bidra till kommunens målsättning om en ökad befolkning. Detta framförallt genom nyproduktion av attraktiva hyresrätter. Bolagets verksamhet finansieras främst via hyror. Långsiktiga investeringar kan finansieras med lån för vilka kommunen kan lämna borgen. Borgensavgift erläggs i dessa fall. Bolaget har en hög andel gröna lån. Långsiktiga investeringar för nyproduktion kan finansieras genom avyttring av äldre bostadsbestånd.

- Bolaget ska på sikt eftersträva en avkastning på bokfört eget kapital på 8 % i genomsnitt över en mandatperiod. Utfallet 2022 blev 9,3 % (12,4 %). I delårsrapport lämnades en prognos på 8 %.

Kommentar: Avkastningskravet mäts genom avkastningen på bokfört eget kapital. Måttet beräknas som: (årets resultat efter skatt dividerat med eget kapital i slutet av föregående år inklusive aktuell del av obeskattade reserver).

- Soliditeten ska inte understiga 10 % i snitt under en mandatperiod. Bolaget ska på sikt eftersträva en soliditet om minst 15 %. Utfallet 2022 blev 13,3 % (12,6 %).

Kommentar: Målet beräknas som: (eget kapital dividerat med totala tillgångar).

Bolagets resultat för helåret blev 7,4 mnkr (i delårsrapport lämnades en prognos före bokslutsdispositioner och skatt på 4,8 mnkr). VSBo planerar för flera nybyggnadsprojekt men omvärldsfaktorer, som ränteökningar, väldigt hög inflation och att investeringsstödet försvunnit, har medfört att ingen nyproduktion kunnat påbörjas. Risken finns att även underhållsplanen till vissa delar måste skjutas på framtiden. Alla VSBo:s intäkter kommer från hyrorna och årets hyresförhandlingar har varit svåra och höjningarna täcker inte på långa vägar kostnadsökningen.

Vaggeryds Energi AB bildades 1 januari, 1995 genom sammanslagning av Vaggeryds Värmeverk AB och elhandelsorganisationen inom Vaggeryds Elverk i enlighet med förslag om ny ellagstiftning. Bolaget har fyra verksamhetsgrenar: Elhandel, fjärrvärme, optofiber och elnät. Från och med 2020 ingår Elverket som dotterbolag till Vaggeryds Energi AB. Bolagskoncernen ska bedriva sin verksamhet på ett sådant sätt att kostnaderna för verksamheten täcks genom taxor och avgifter. Taxor och avgifter ska hållas rimliga i förhållande till de kostnader som ryms inom ramen för en effektiv drift av verksamheten.

Vaggeryds energi är ett samhällsnyttigt bolag som bygger och äger teknisk infrastruktur i Vaggeryds Kommun. Bolaget har som affärsidé att bidra med en hållbar tillväxt inom kommunens geografiska område. Bolagets vision är "tryggt och nära för en enklare vardag". Vaggeryds Energi finns till för att lösa lokalsamhällets behov samt verka för en effektiv utbyggnad av nya bostadsområden, företag, skolor, förskolor.

- Avkastningskravet ska mätas genom avkastningen på sysselsatt kapital. Avkastning på sysselsatt kapital ska uppgå till 3 % i genomsnitt över en mandatperiod. Utfallet 2022 blev 2,2 % (5,2 %).

Kommentar: Måttet beräknas som: (Rörelseresultat + finansiella intäkter)/Sysselsatt kapital där; Sysselsatt kapital = totala tillgångar – ej räntebärande skulder.

- Bolagskoncernen ska på sikt eftersträva en soliditet om minst 30 %. På kort sikt kan soliditeten tillåtas sjunka till 20 %, till följd av tillfälligt högre investeringsnivåer. Utfallet 2022 blev 39,1 % (43,7 %).

Den årliga utdelningen från VEAB koncernen ska minst uppgå till 2,5 mnkr. Bolagets resultat för helåret blev 6,1 mnkr (15,7 mnkr) före skatt. Rörelseresultatet för dotterbolaget Vaggeryds Elverk AB uppgick till 0,2 mnkr (2,0 mnkr). Bolaget har påverkats negativt av de extremt höga elpriserna då förlust elen i elnätet samt driften av bolagets fjärrvärmenät är elintensiva verksamheter. Den höga inflationen har dessutom påverkat priser på installationsmaterial, bränsle, timmar för avtalsentreprenörer etc.

Nyckeltal – koncernkoncernen 2019 – 2022

Årets resultat för koncernen efter bokslutsdispositioner och skatt

Sammanställd redovisning	2019	2020	2021	2022
Vaggeryds kommun	+16,2	+ 50,2	+63,8	+105,9
Vaggeryd- Skillingaryds Bostads AB	+5,1	+ 7,9	+7,4	+ 6,8
Vaggeryds Energi AB	+8,8	+ 11,4	+14,0	+ 6,1
Samverkan Återvinning Miljö (kommunens andel 16 %)	+0,9	+0,4	+1,1	+ 0,7
Koncern	31,0	69,9	86,3	119,5

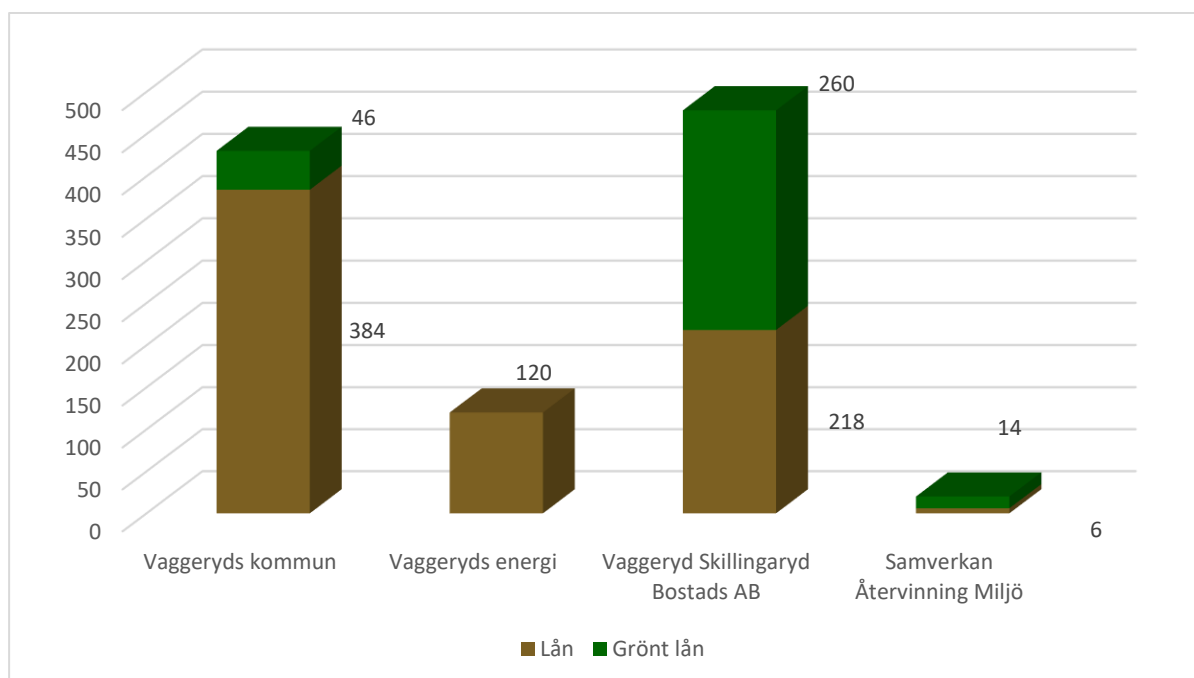
Not: Vaggeryds kommuns andel i kommunalförbundet SÅM är 16 %. Utfall SÅM 2022 Vaggeryds andel = (4,2 mnkr * 16 % = 0,7 mnkr)

Koncernens låneportfölj, utveckling 2019 – 2022

Utveckling av lån i koncernkoncernen	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022
Vaggeryds kommun	455,0	555,0	530,0	430,0
Vaggeryd- Skillingaryds Bostads AB	478,0	478,0	478,0	478,0
Vaggeryds Energi AB	50,0	50,0	80,0	120,0
Samverkan Återvinning Miljö	22,5	22,5	22,5	20,5
Koncern	1 005,5	1 105,5	1 110,5	1 048,5

Hållbarhetsperspektivet, Gröna lån

Koncernen fortsätter att låna med så kallade ”gröna” lån när det är möjligt. En andel på 43 %. Den största andelen gröna lån står VSBo för både i procentuell del och i absoluta tal. VSBo har 54 % gröna lån och deras total uppgår till 260 mnkr. SÅM har fått ytterligare 15 mnkr märkt som ett grönt lån i samband med en omläggning i juni, vilket innebär att SÅM nu är finansierade med gröna lån till 69 %. Nedan tabell visar fördelningen mellan de lån som klassats som gröna lån och övriga lån. Nedan tabell redovisas i miljoner kronor.

Finansiella risker ur koncernperspektiv

Om ambitionsnivån i målstyrningen driver på kommunens exploaterings- och investeringsverksamhet till icke ekonomiskt hållbara nivåer blir påföljden att skuldsättningsgraden ökar kraftigt och soliditeten minskar kraftigt. En onormal skuldnivå exponerar kommunen för finansiella risker.

Skuldförvaltningens mål är att aktivt minimera kostnader och risker för kommunkoncernens finansiering genom att tillhandahålla tillräcklig likviditet i koncernen, inta ett koncernperspektiv i skuldförvaltningen, öka kompetensen, minska sårbarheten, optimera koncernens räntekostnader samt öka andelen lån som tar ansvar för hållbarhet (gröna lån). I riktlinje för skuldförvaltning, som beslutades i kommunfullmäktige 2020-04-27 tydliggörs målen, ramar för begränsning av finansiella risker, spelregler samt ansvars- och rollfördelning i skuldförvaltningen. Låneskulden i koncernen uppgår till 1 049 mnkr. Borgensförpliktelsen per invånare har ökat de senaste åren (se nedan tabell).

Borgensåtagande	2020	2021	2022
Borgensåtagande, exklusive Kommuninvest, mnkr	601,5	611,5	650,0
Borgensåtagande per invånare, kr	41 391	41 497	43 851

Förpliktelsen i borgensåtagandet för 2022 fördelas på Vaggeryd Skillingaryd Bostads AB 478 mnkr, Vaggeryds Energikoncern AB 120 mnkr, Samverkan Återvinning Miljö (SÅM) 21,0 mnkr, Västra Fiberföreningen 19 mnkr och Östra Fiberföreningen 12 mnkr.

Finansiellt resultat och ställning för koncernerna i Jönköpings län 2021

Kommunforskning i Västsverige (Kfi) sammanställer på uppdrag av länets kommuner en jämförelseanalys utifrån finansiella nyckeltal. För att kartlägga och analysera resultat, utveckling och ställning för Vaggeryds kommunkoncern används RK-modellen, som utgår från fyra finansiella perspektiv. De är det finansiella resultatet, kapacitetsutvecklingen, riskförhållanden samt kontrollen över den finansiella utvecklingen. Målsättningen är att utifrån dessa perspektiv identifiera finansiella möjligheter och problem för kommunen, och därigenom klargöra om kommunen har en sådan god ekonomisk hushållning som föreskrivs i kommunallagen.

I nedan tabell sorteras länets kommunkoncerner utifrån två dimensioner, dels resultatet och dels soliditet under 2021 (eftersläpning i denna jämförelse). Varje dimension delas upp i tre olika delar; ”stark”, ”varken stark eller svag” samt ”svag”. Det innebär nio olika scenarier/rutor som en koncern kan placeras in i. Ju starkare ekonomi, ju längre upp till vänster hamnar koncernen. Vaggeryds kommun har en högre soliditet jämfört med snittet i länet. Koncernen redovisade 2020 26 %, vilket stärktes till 28 % under 2021. Denna soliditet är 7 procentenheter högre än snittet i länet som uppgick till 21 %. Resultat före extraordinära poster i kommunkoncernen uppgick 2020 till 6,3 %, vilket stärktes under 2021 till 7,6 %. Koncernresultatet i kommunkoncernen är 1,7 % högre än snittet i länet som uppgick till 5,9 %. Egenfinansieringsgraden av investeringar i koncernen stärktes från 60 % år 2020 till 104 % år 2021. Snittet i länet var 100 % för 2021.

	Stark finansiell ställning (En soliditet som är starkare än 25% under 2021 *)	Varken stark eller svag finansiell ställning (En soliditet som ligger mellan 0-25% under 2021 *)	Svag finansiell ställning (En soliditet som är svagare än 0% under 2021 *)
Starkt resultat (Resultatet var högre än 2 % av verksamhetens bruttokostnader under 2021)	Gislaved Gnosjö Vaggeryd Värnamo	Aneby Eksjö Habo Jönköping Nässjö Sävsjö Tranås Vetlanda	Mullsjö
Varken starkt eller svagt resultat (Resultatet låg mellan 1%-1,99 % av verksamhetens bruttokostnader under 2021)		Eksjö	
Svagt resultat (Resultatet var svagare än 1% av verksamhetens bruttokostnader under 2021)			

Nedan tabeller visar länets kommunkoncerner från starkaste värdet till det svagaste värdet för de två nyckeltalen.

Resultat före extraordinära poster i förhållande till verksamhetens kostnader 2021	Soliditet 2021
Habo	40
Vetlanda	28
Vaggeryd	28
Jönköping	26
Eksjö	23
Sävsjö	22
Gislaved	22
Värnamo	21
Nässjö	20
Gnosjö	18
Tranås	17
Mullsjö	8
Aneby	-4
Medel	21

God ekonomisk hushållning

Kommunallagen ställer krav på god ekonomisk hushållning. I budgeten ska anges mål för verksamheten som är av betydelse för detta krav. För Vaggeryds kommun innebär det att de finansiella målen är en viktig utgångspunkt. I budgeten ges de ekonomiska förutsättningarna. Dessa förutsättningar anger takten i vår strävan mot att uppfylla målen. Grundläggande för en god ekonomisk hushållning är en ekonomi i balans och en välfungerande uppföljning och utvärdering av ekonomi och verksamhet där varje generation bär sin kostnad. För att upprätthålla en god ekonomisk hushållning måste det för verksamheten finnas ett samband mellan mål, medel och kvalitet och en balans i tempo mellan kort- och långsikt.

För att våra verksamheter utifrån tillgängliga resurser ska utvecklas i riktning mot att uppfylla de prioriterade målen är det viktigt att ansvar och befogenheter fördelas i hela organisationen. Decentraliseringen är ändamålsenlig samtidigt som den förutsätter tydliga ansvarsnivåer. Helhetssyn är nödvändig så att fler dimensioner än den egna kärnverksamhetens behov och intressen beaktas. För att få effekt och uppnå gemensamma mål ska engagemang och kompetens tas tillvara i organisationens olika delar.

I kommunens strategiska plan och i budgetprocess ska utrymme ges för dialog, delaktighet och ansvarstagande.

För att upprätthålla kapaciteten på lång sikt måste intäkterna överstiga kostnaderna. Detta är uttryckt i kommunallagen i form av det s.k. balanskravet. Balanskravet innebär att kommunens resultat måste vara positivt vilket är den lägsta godtagbara nivån för kommunens resultat på kort sikt. För en kommun som växer, eller på lite

längre sikt räcker inte ett nollresultat för att bevara den långsiktiga kapaciteten. Bland annat måste det finnas ett resultat för att kunna finansiera investeringar och värdesäkra det egna kapitalet.

För verksamhetsåret 2022 uppnås samtliga fyra finansiella mål, resultatmålet (mål 1), självfinansieringsgraden för skattefinansierade investeringar för mandatperioden 2019-2022 (mål 2), soliditetsmålet (mål 3) och slutligen den ekonomiska kontrollen och styrningen (mål 4).

Samtliga fyra övergripande mål för hållbar utveckling för helåret uppfylls delvis med främst god utveckling under delåret. Nämndernas och bolagens bidrag till målpåföljelsen uppfylls delvis med främst god utveckling under delåret.

Den sammanfattande analysen visar en i allt väsentligt god ekonomisk hushållning, en bra kvalitet i verksamheterna och en god utveckling under året som gått.

Balanskravsutredning

Kommunallagens minimikrav på god ekonomisk hushållning, det så kallade balanskravet innebär att intäkterna ska vara större än kostnaderna. Vaggeryds kommun redovisar 2022 ett resultat på plus 105,9 mnkr. Om reavinster tas bort beräknas ett resultat vid årsskiftet om plus 17,1 mnkr enligt balanskravsdefinitionen.

Balanskravsresultat

Balanskravsresultat (mnkr)	2021	2022
Resultat	63,8	105,9
Reavinster fastigheter, netto	-9,1	-88,8
Reavinster/Marknadsvärden placeringar	-12,3	-11,4
Återföring Reavinster/Marknadsvärden placeringar	12,3	11,4
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	54,7	17,1
Resultatutjämningsreserv	0	0
Årets balanskravsresultat	54,7	17,1

Not: Resultatutjämningsreserv finns inte i kommunen. Kommunen gör ett avsteg från utfärdad rekommendation, man har valt att inte bokföra realisationsvinster/värdeökning från pensionsmedelsförvaltningen över resultatet utan som en avsättning.

Realisationsförluster/värdetförändring för portföljen uppgår till plus 11,4 mnkr. Dessa har bokförts som avsättning, konto 2283.

Pensionsförpliktelser

Kommunen har ett pensionsåtagande uppgående till 297,7 mnkr (298,6 mnkr). För att möta kommande pensionsutbetalningar har Vaggeryds kommun avsatt medel i en placeringsportfölj. Placeringarnas bokförda värde 2021-12-31 är 155,9 mnkr (167,3 mnkr). Marknadsvärden är samma som bokförda värden från och med redovisningsåret 2019. Återlånade medel (skillnad mellan förpliktelse och marknadsvärdet för förvaldade pensionsmedel) uppgår till 141,8 (131,3 mnkr). Pensionsförpliktelsen redovisas sedan 1998 enligt den s.k. blandmodellen där pensioner intjänade före 1998 inte skuldförs utan redovisas som ansvarsförbindelse. Förpliktelsen som redovisas som ansvarsförbindelse inklusive löneskatt uppgår till 219,3 mnkr (243,6 mnkr). Kommunen har gjort en partiell inlösen under 2022 om 25,1 mnkr inklusive löneskatt om 4,9 mnkr. Denna inlösen har reducerat ansvarsförbindelsen.

Den avgiftsbaserade delen av avtalspensionen disponeras från och med år 1998 av den anställde för eget val av förvaltare. Kvarstående avsättning 60,5 mnkr (55,0 mnkr) avser bland annat pensioner enligt PA-KL och kompletterande ålderspension. Långsiktigt innebär dessa pensionsåtaganden en likvidmässig belastning och kan dessutom ses som en generationsfråga. Genom att betala ut hela den individuella delen av pensionsåtagandet samt trygga en del av ansvarsförbindelsen genom långsiktig kapitalförvaltning, reduceras till en del de kostnader för pensionsåtaganden som skjuts på framtidens skattebetalare.

Pensionsmedelsförvaltningen styrs av riktlinjer antagna i kommunfullmäktige. Dessa riktlinjer har uppdaterats, 2021-03-01 § 26 där kommunen strategi för hållbarhet utvecklats ytterligare och är nu i linje med kommunens och regionens mål kopplat till hållbarhet enligt Agenda 2030. Nedan följer en redovisning av kommunens pensionsmedelsförvaltning.

Medel för framtida pensioner	2020	2021	2022
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser från 1998-01-01	49,0	55,0	60,5
Avsättning, pensionsförpliktelser (exkl.) löneskatt till och med 1997-12-31	49,5	61,9	50,4
Ansvarsförbindelse inkl. löneskatt till och med 1997-12-31 (exkl.ack.vinster)	197,2	181,7	168,8
Summa totala förpliktelser	295,7	298,6	297,7
Finansiella placeringar, bokfört värde (Garanterat belopp)	155,0	167,3	155,9
Summa totala förpliktelser minus finansiella placeringar (bokfört värde)	140,7	131,3	141,8
Realiserat resultat, avkastning eller värdeökning året, mnkr	-4,4	12,3	-11,4
Återlån i verksamheten	140,7	131,3	141,8

Värdeminskning samt realiserad avkastning från kapitalförvaltningen 2022 har bokförts som avsättning av pensionsmedel med minus 11,4 mnkr. Detta är ett avsteg från utfärdad redovisnings rekommendation men kommunen anser avvikelserna ligga i linje med god redovisningssed, då den intjänade pensionsskulden före 1998 i framtiden kommer belasta kommunens redovisning trots att den enligt gällande redovisningspraxis inte får bokföras som skuld. Förändringen av marknadsvärden har bokförts på samma sätt som realiserade vinster.

Kommunfullmäktiges finansiella mål

För att skapa förutsättningar för att bedriva en verksamhet med hög och jämn kvalitet över tid krävs en god och stabil ekonomi. För att nå detta har kommunfullmäktige formulerat nedanstående finansiella mål.

1. Det årliga resultatet ska vara minst 3 procent av skatter och generella statsbidrag, vilket motsvarar cirka 28 mnkr.

Indikator 1.1: Årets resultat, mnkr	2022	Mål
Riktat till: Alla verksamheter		
Årets resultat ska vara minst 3 procent av skatter och generella statsbidrag, %	10,9 %	3,0 %
vilket motsvarar ett årligt resultat enligt resultaträkningen om cirka 28 mnkr	105,9	28,0

Kommentar: Ett överskott i verksamheterna skapar ett politiskt handlingsutrymme, värdesäkrar det egna kapitalet, minskar lånebehovet samt är en möjliggörare för investeringar. Målet har höjts från 2 till 3 procent under 2021.

2. Investeringar i skattefinansierad verksamhet ska finansieras med egna medel över mandatperiod, vilket innebär att självfinansieringsgraden minst ska uppgå till 100 procent.

Indikator 2.1: Finansiering av investeringar, %	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mandatperiod 2019 – 2022
Riktat till: Alla verksamheter					
Självfinansieringsgrad, % (per år)	26,7 %	119,1 %	417,3 %	165,9 %	100 %
Självfinansieringsgrad, % (löp. snitt mandatperiod)	26,7 %	50,2 %	81,2 %	100 %	
Skattefinansierad investeringsnivå (mnkr)	231,5	79,3	28,9	96,5	
Skattefinansierad investeringsnivå, ackumulerat (mnkr)	231,5	310,8	340,5	437,0	
Egna medel (resultat + avskrivningar) (mnkr)	61,5	94,5	120,6	160,1	
Egna medel ackumulerat (mnkr)	61,5	156,0	276,6	436,7	

Definition/kommentar: Genomsnittet beräknas genom att addera utfall per år under mandatperioden. Ex: Utfall 2019 avser endast år 2019, medan utfall 2020 är ett genomsnitt av 2019 och 2020, utfall 2022 är ett genomsnitt av 2019, 2020, 2021 och 2022. Måluppfyllelsen uttrycks i procent, där målet är 100 %. En lånefinansiering av investeringar innebär på sikt ökade finansiella kostnader som tar resurser från kärnverksamheterna. En låg självfinansieringsgrad några år i följd ger snabbt en påverkan dels på den löpande verksamheten genom dess successivt högre kapitaltjänstkostnader. Beslut om att göra avsteg från målet inför en ny mandatperiod kan medges i budgetbeslut om investeringsbehovet bedöms vara av sådan art att en lägre självfinansieringsgrad är motiverad utifrån skäl som har stor betydelse för kommunens förutsättningar att hantera sitt grunduppdrag. I dessa fall ska ett utgiftstak beslutas av KF. Vid KF 2021-06-21 § 93 beslutades att höja utgiftstaket till 410 mnkr för mandatperioden. Höjningen beror på en osäkerhet kring ett antal pågående icke klara analyser av verksamhetslokaler evakuerade inom barn och utbildningsverksamhet.

3. Soliditeten med pensionsförpliktelser t.o.m. 97-12-31 ska inte understiga 30 procent.

Indikator 3.1: Soliditet inklusive pensionsåtagande för anställda och förtroendevalda, %	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mandatperiod 2019 – 2022 "4 år"
Riktat till: Alla verksamheter					
Soliditet, %	28,3 %	31,1 %	34,3 %	40,2 %	Lägst 30 %

Definition/kommentar: (Eget kapital minus pensionsskuld t.o.m. 97-12-31 inklusive löneskatt plus realiserad avkastning finansiella placeringar) dividerat med totala tillgångar. En ökad soliditet innebär bl.a. en minskad lånefinansiering och på sikt lägre finansiella

kostnader. En hög soliditet innebär att både handlingsfriheten och förmågan att hantera svängningar i resultatutvecklingen ökar.

4. Den ekonomiska kontrollen och styrningen ska utvecklas, vilket dels innebär budget i balans och dels att prognossäkerheten ska förbättras och som mest avvika med 1 procent mot senaste prognos.

Indikator 4.1: Budgetföljsamhet, % Riktat till: Alla verksamheter	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål ”varje år”
Budgetföljsamhet, %	- 0,3	0,4	1,3	0,1 %	≥ 0 %

Definition: Budgetföljsamheten mäts som nämndens resultat vid årets slut dividerat med dess nettoomslutning.

Indikator 4.2: Prognossäkerhet, % Riktat till: Alla verksamheter	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål ”varje år”
Prognossäkerhet, %	1,2	1,0	0,8	0,4 %	+/- 1 %

Definition/kommentar: Prognossäkerheten mäts som (nämndens resultat vid årets slut minus nämndens prognostiserade resultat vid delårsbokslutet per 31/8 aktuellt budgetår) dividerat med nämndens nettoomslutning vid året slut. En ökad kontroll och styrning innebär bl.a. en tidig indikation om lägesbilden och en förbättrad framförhållning i att agera utifrån eventuella oförutsedda händelser. Politiska beslut ska vara finansierade. Ett coachande och pedagogiskt förhållningssätt i syfte att öka den ekonomiska medvetenheten i hela organisationen är en framgångsfaktor.

Mål 4 bedöms i sin helhet vid årets slut. Målet involverar alla nämnder. Eftersom nämndernas utfall uppgår till plus 1,2 mnkr samt att prognossäkerheten ligger inom intervallet +/- 1 % uppnås målet för 2022. Den ekonomiska kontrollen och styrningen kan mot bakgrund betraktas som god inom driftverksamheten.

Årets resultat

Resultaträkning 2022-12-31

Resultaträkningen för 2022 visar ett resultat om 105,9 mnkr. Resultatet är 77,9 mnkr bättre än budget. I detta avsnitt beskrivs de större skillnaderna mellan utfallet och budgeten.

Resultaträkning 2022 (mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	287,7	162,4	125,3
Verksamhetens kostnader	-1 111,2	-1 023,2	- 88,0
Avskrivningar	-54,2	53,6	- 0,6
Verksamhetens nettokostnader	-877,7	914,4	+ 36,7
Skatteintäkter	714,4	686,7	+ 27,7
Generella statsbidrag och utjämning	265,5	255,7	+ 9,8
Verksamhetens resultat	102,2	28,0	+ 74,2
Finansiella intäkter	7,1	5,0	+ 2,1
Finansiella kostnader	-3,4	-5,0	+ 1,6
ÅRETS RESULTAT	105,9	28,0	+ 77,9

Verksamhetens intäkter rymmer engångseffekter i form av reavinst sålda tomter exploateringsverksamhet 88,8 mnkr samt hyresinkomster/nyttjanderätter exploateringsmark 25,9 mnkr vilket tillsammans tillför verksamhetens intäkter och i nästa steg resultatet 114,7 mnkr för helåret 2022. Dessa engångsintäkter kommer således från exploateringsverksamheten. Statligt bidrag för sjuklönekostnader om 5 mnkr förbättrar också verksamhetens intäkter. Bland de generella bidragen återfinns två statsbidrag, dels skolmiljarden riktad till Barn – och utbildningsnämnden om 2,2 mnkr (1,9 mnkr) och dels statsbidraget för att säkerställa en god vård och omsorg av äldre till Socialnämnden om 5,5 mnkr (3,4 mnkr). Dessa medel har budgeterats hos nämnderna på konto 3510 men central anvisning kräver att kommunen redovisar dessa som generella bidrag konto 8, vilket förklarar avviken mellan budget och utfall för generella statsbidrag. Verksamhetens kostnader överstiger budget med 88 mnkr. De stora avvikelserna mot budget är kopplade till partiell engångsinlösen om 25,1 mnkr inklusive löneskatt om 4,9 mnkr för att minska pensionsskulden inom ansvarsförbindelsen upparbetad fram till och med 971231. Det andra politiska beslutet avser en avsättning om 23 mnkr för medfinansiering av järnvägsprojektet Y:et och slutligen har en extra avsättning om ungefär 6,7 mnkr gjorts för framtida åtgärder på kommunens deponi anläggning. Efter denna avsättning uppgår avsättning deponi till 10,7 mnkr. Dessa tre poster har beslutats

politiskt att verkställa under 2022 i ljuset av att kommunens resultat tidigt under året signalerade goda förutsättningar. Sammantaget blir dessa åtgärder nästan 55 mnkr i ökade verksamhetskostnader. Dessa större poster förklarar de större skillnaderna mellan budget och utfall rörande posterna verksamhetens intäkter och kostnader.

De låga räntorna på kommunens låneavtal har inneburit något lägre räntekostnader än budgeterat (+ 1,6 mnkr). Bland de finansiella intäkterna som översteg budget med 2,1 mnkr finns utdelning från VEAB med 2,5 mnkr, men också borgensavgifter från de kommunala bolagen med ungefär 2,2 mnkr och slutligen en överskottsutdelning från Kommuninvest på 0,4 mnkr.

Finansieringen har påverkats av en svårprognostiserad omvärld, där SKR ger kommunerna bedömningar på skatteunderlagets utveckling. Bland utmaningarna hos SKR återfinns bland annat i vilken takt återhämtningen efter pandemin skulle påverka samhällsekonomin och skatteunderlaget. Under nedan tabell visas avvikelserna på finansförvaltningen.

Finansförvaltningen redovisning av skatter och generella statsbidrag

Skatter och generella statsbidrag	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos 2022 i delår	Prognos 31/8 vs utfall 2022
Skatteintäkter	714,4	686,7	27,7	713,1	1,3
Inkomstutjämnning	179,7	180,7	-1,0	179,7	0,0
Kostnadsutjämnning	2,1	5,6	-3,5	3,9	-1,8
Regleringsbidrag	40,6	34,3	6,3	40,6	0,0
Utjämningsavgift LSS	-1,1	-0,9	-0,2	-1,1	0,0
Fastighetsavgift	36,3	36,0	0,3	36,9	-0,6
Generella bidrag från staten	7,9	0,0	7,9	7,9	0,0
Totalt	979,9	942,4	37,5	981,0	-1,1

Not: Generellt bidrag från staten (7,9 mnkr) till Barn och utbildning "Skolmiljarden" motsvarande 2,2 mnkr (1,9 mnkr) och statligt bidrag till socialnämnden för att säkerställa en god vård och omsorg av äldre om 5,5 mnkr (3,4 mnkr) har erhållits under året. Dessa två bidrag ska enligt anvisning redovisas på konto 8291 istället för konto 3510. Det är emellertid riktade medel som destinerats direkt till BUN och SN. Medlen har funnit i två år och ingår i BUN och Socialnämndens redovisning och rapportering.

Skatter och utjämnning överstiger budget med 29,6 mnkr (exklusive två statsbidrag för BUN och SN om 7,9 mnkr). Prognoserna från SKR har efter att budget beslutades under 2021 avseende 2022 successivt reviderats upp. Det har varit svårt för SKR att bedöma effekten av den osäkra omvärlden med pandemi, Ukraina och andra osäkerhetsfaktorer som direkt eller indirekt påverkar arbetsmarknaden och dess koppling till kommunens skatteunderlag. De ökade skatteintäkterna 2022 har tillförts nämnderna i budgetprocessen för budgetåret 2023, vilket medförde att reformutrymmet mellan 2022 och 2023 var mycket gynnsamt ur ett historiskt perspektiv för kommunen inför budgetåret 2023. Under våren 2022 har omfördelning gjorts till Barn- och utbildningsnämnden (2 006 tkr) för nya lokaler inklusive städ, till Kultur- och fritidsnämnden (1 000 tkr) utifrån överenskommelse mellan M och S i KF 28 nov 2022 samt till Teknisk nämnd för hyreskostnader nov-dec för temporära lokaler Vårdcentral i Skillingaryd. Sammantaget 3,4 mnkr till BUN, KFN och TN. Därutöver har kompensation gjorts med 50 % av underlag från nämnderna avseende den anslagsfinansierade skattefinansierade verksamheten för inflationspåverkan innevarande år. Detta har inneburit att kommunstyrelsen erhållit (50 tkr), Räddningstjänsten (50 tkr), teknisk nämnd (1 200 tkr), Barn- och utbildningsnämnden 1 475 tkr, Kultur- och fritidsnämnden (450 tkr) och Socialnämnden (400 tkr). Sammantaget 3 625 tkr i kompensation för inflationspåverkan 2022 har om budgeterats från finansförvaltningen till nämnderna.

Budgetföljsamhet och prognossäkerhet

Budgetföljsamhet och prognossäkerhet	2021	2022
Nämndernas avvikelse mot budget, mnkr	11,4	1,2
Total omslutning nämnderna, (netto), mnkr	866,3	907,3
Budgetföljsamhet, procent	1,3 %	0,1 %
Prognossäkerhet, procent	0,8 %	0,4 %

Not: Budgetföljsamheten mäts som nämndens resultat vid årets slut dividerat med dess nettoomslutning. Prognossäkerheten mäts som (nämndens resultat vid årets slut minus nämndens prognostiserade resultat vid delårsbokslut 2020-08-31) dividerat med nämndens nettoomslutning vid årets slut.

Nämndernas budgetföljsamhet vid årets slut blev plus 1,2 mnkr. Avvikelsen mot budget uppgår till 0,1 % och prognossäkerheten i procent till 0,4 %.

Nämnderna och verksamheternas samlade budgetavvikelser och prognossäkerhet

Nämnder och verksamheter, mnkr	Utfall	Budget	Avvikelse	Budget avvikelse (%)	Prognos avvik. (tkr) 31/8-22	Prognos avvik. (%)
Valnämnd	290	325	35	10,8 %	0	10,8 %
Revision	800	800	0	0,0 %	0	0,0 %
Överförmyndarverksamhet	1 339	1 400	61	4,4 %	0	4,4 %
Kommunstyrelsen	78 357	78 792	435	0,6 %	-930	1,7 %
Räddningstjänst	13 243	13 374	131	1,0 %	130	0,0 %
Tekniska nämnden	35 016	35 325	309	0,9 %	-300	1,7 %
Miljö och byggnämnd	4 172	5 609	1 437	25,6 %	2 081	11,5 %
Barn o utbildningsnämnd	448 745	447 455	-1 290	-0,3 %	-2 107	0,2 %
Kultur- och fritidsnämnd	34 224	34 184	-40	-0,1 %	-500	1,3 %
Socialnämnd	291	291	119	0,0 %	-750	0,3 %
S:a löpande verksamhet	907 275	908 472	1 197	0,1 %	-2 376	0,4 %
Finansförvaltningen	-1 013 142	-936 472	76 670	8,2 %	+ 52	2,6 %
Resultat	105 867	28 000	77 867		+ 50 000	

Nämndernas resultat summeras till 1,2 mnkr. Nettokostnaderna totalt i kommunen ökade med 40,9 mnkr vilket motsvarar 4,5 procent jämfört med 2021. Reavinster om 88,8 mnkr i samband med försäljning av fastigheter ingår i finansförvaltningens avvikelse mot budget.

Nämndernas resultat per 31/12-2022 summeras till plus 1,2 mnkr, deras prognos vid delåret 31/8-21 för hela verksamheter var minus 2,4 mnkr, vilket motsvarar en prognossäkerhet om 0,4 procent (se ovan tabell).

Valnämnd

Verksamheten har under året varit i full igång för att se till att valet genomförts på ett ändamålsenligt sätt. Finansieringen av valnämndens verksamhet består både i ett kommunalt anslag och statligt bidrag. Vid årets slut återstod 35 tkr av verksamhetens budget.

Revision

Revisionen granskar förutom räkenskaperna i samband med rapporteringen till kommunfullmäktige även ett antal verksamheter varje år. Dessa rapporteras i särskild ordning till kommunfullmäktige. Utfallet är i nivå med anslaget om 0,8 mnkr.

Överförmyndarnämnd

En budgetförstärkning gjordes mellan redovisningsåren 2019 och 2020 med 0,3 mnkr för att komma tillrätta med en obalans som funnits under en längre tid. Det främsta skälet för förstärkningen var att behovet av gode män hade ökat. I bokslut 2022 återstod vid årets slut 61 tkr av verksamhetens budget.

Kommunstyrelsen

Resultat för kommunstyrelsen budget för 2022 är 435 tkr bättre än budget. Högre intäkter totalt för

kommunstyrelsen jämfört med budgeterat avser främst bidrag inom arbetsmarknadsenhetens område (ESF-rådet). Högre kostnader totalt för kommunstyrelsen jämfört med budget beror till viss del på köpa av tjänster (plankonsulter, juridiska, geoteknik), IT-utrustning, utrustning i samband med iordningsställande för flyktingar från Ukraina samt arvoden inom politiken.

Program 100 Politisk verksamhet: Arvoden för kommunfullmäktige och kommunstyrelsen tillsammans överskrider budget med 500 tkr. Det är även utbildning inför ny mandatperiod som kostat utöver budget.

Program 104 Projekt och samverkan: Programområdets budget överskrids med 376 tkr. Inbetalning till projekt Leader genomförs med en eftersläpning för tidigare år samt för innevarande år.

Program 108 Kommunstyrelsens oförutsedda: Kommunstyrelsen har enligt beslut finansierat feriepraktikplatser inom AME med 289 tkr.

Program 131 Kommunledningskontoret: Kommunledningskontoret har ett resultat på drygt 1,1 mkr bättre än budget. Kommunledning visar ett minusresultat på 570 vilket främst beror på köp av tjänster inom juridisk rådgivning, och för beslutsstödsystem samt kostnader för medborgarundersökning. Kanslienheten har både plus och minusposter jämfört med budget med ett totalt resultat på 500 tkr. Plusresultat som bland annat beror på en föräldraledighet. Minusresultat som beror på en stor uppgradering av Platina ärendesystem och kommunikationssystemet Meetings+. Ekonomienheten har överskott om 128 tkr. Upphandlingsfunktionen har i slutet på året rekryterat ytterligare en upphandlare som påbörjar sin tjänst januari 2023. Med denna rekrytering är funktionen bemannad med 3,0 tjänst och förutsättningar förbättras att möta den framtida utvecklingen. Premier för kommunens samlade försäkringar finns under ekonomienheten och dessa har höjts under året, å andra sidan har skador och självriskutgifter inte behövt belasta det övergripande kontot i kommunen, vilket gjort att sammantaget är nettoeffekten på försäkringsområdet minus 87 tkr. Verksamhetssystemen har lämnat kvar ett överskott. IT-enheten har 580 tkr plus vilket främst beror på att beställd utrustning inom data inte levererats ännu. HR-enheten redovisar ett resultat ett plusresultat på 480 tkr då kostnader för friskvård och utbildning är lägre än budget.

Programområdet 136 Arbetsmarknad har ett plusresultat på 2 273 tkr. Arbetsförmedlingens reformering har påtagligt påverkat kommunernas arbetsmarknadsinsatser. Intäkterna från Arbetsförmedlingen (AF) har minskat och även inflöde av individer. Under hösten har en ny överenskommelse utarbetats tillsammans med AF.

Arbetet med arbetsmarknadspolitiska anställningar har löpt på. Beredskapstjänsterna ger plus med 660 tkr, delvis på grund av att Arbetsförmedlingen fasade ut extratjänsterna under 2022. Med anledning av högkonjunktur och ett minde inflöde av ärenden har det varit svårt att utnyttja budgeterade medel för välfärdsanställningar. Tiden i anställningarna har generellt kortats då de anställda relativt snabbt kommit vidare i annan anställning vilket gör att kostnaden blir lägre och bidrar till ett positivt utfall på 1.6 mkr. Vid prognosen för T2 förutsågs inte riktigt denna utveckling utan anställningarna förväntades vara något fler och vara i anställning under längre tid. Första perioden av året påverkades också av begränsningarna orsakade av pandemin. 78 procent av de personer som under året avslutats från en arbetsmarknadsanställning har gått vidare till reguljär anställning. 107 individer har under året fått aktiva arbetsmarknadsinsatser och ytterligare 26 individer har fått en arbetsmarknadsbedömning och hjälp vidare till annan insats ex. vårdkontakter, arbetsmarknadsutbildning m.m. 47 procent av samtliga personer som avslutats i verksamheten har gått vidare till reguljära anställningar och ytterligare 9 procent har övergått i studier. Under året har 49 individer med försörjningsstöd fått aktiva arbetsmarknadsinsatser och 9 individer har avslutats till försörjningsstöd.

Programområde 162 Näringsliv: Kostnader inom näringslivsarbetet är främst kopplat till personal. Mer information om vad som uppnåtts under året finns under måluppfyllelse, kommunstyrelsemål 2.

Programområde 170 Samhällsutveckling: Minusresultat beror delvis på mindre intäkter än beräknat och delvis på mer köp av konsulttjänster. Kommunens förslag till ny översiktsplan ställdes under året ut för samråd. Till sommaren 2023 kommer de inkomna yttrandena att arbetas in i ett nytt förslag som ställs ut för granskning.

Kommunen hade vid årsskiftet drygt 20 pågående detaljplaner och under våren 2023 väntas beslut tas om ytterligare cirka fem nya planuppdrag. Parallellt med dessa pågår förstudier för centrala Vaggeryd och Skillingaryd. Arbete pågår även med ett planprogram, en parkeringsnorm samt utredning av planskilda korsningar i samband med att järnvägen ska elektrifieras.

Infrastruktursatsningar innebär bl.a. hållplatser på Södra Stigamo och samverkan med länstrafiken kring utveckling av tåg- och busstrafik. Se även under måluppfyllelse kommunstyrelsen mål 1.

Program 430 Turism: Vaggeryds kommun har haft 12 Infopoints under 2022, varav 1 var mobil InfoPoint och drevs under sommaren av sommarjobbare och feriepraktikanter. Se även under måluppfyllelse kommunstyrelsen mål 3.

Programområde 752 Ekonomiskt bistånd: Utfallet blev bättre än prognosen i början på året, utbetalningarna minskade under hösten. Resultatet blev 647 tkr bättre än budget. Kommunen har fortsatt låga kostnader i jämförelse med övriga kommuner. Antalet bidragshushåll har fortsatt att minska under året från 80 stycken i januari till 61 stycken i december. Arbetsmarknaden har fortsatt varit god men det positiva resultatet beror även på mycket aktivt arbete med att få ut människor i egen försörjning. Riksnormen utifrån vilken försörjningsstöd räknas höjdes med 1,6 procent för 2022. En annan kostnad som ökade under 2022 var individuellt behovsprövat bistånd avseende tillfälligt boende för personer med missbruksproblematik.

Programområde 758 Integration inklusive ekonomiskt bistånd flykting: Området lämnar ett underskott på 2 234 tkr. Flyktinggruppens behov av ekonomiskt bistånd är svårt att påverka. Handläggningstiden hos de statliga myndigheterna har förlängts påtagligt. Det tar flera månader innan nyanlända kan få personnummer och då fördröjs inskrivning i etableringsprogrammet och försörjningsstöd behöver betalas ut. Med anledning av att etableringsersättningen inte är indexjusterad sedan den infördes blir fler och fler i etableringen också beroende av kompletterande försörjningsstöd.

Budgeten för integrationsverksamheten bygger på osäkra intäkter från Migrationsverket och det är svårt att budgetera och prognostisera. Då flyktingmottagningen var stoppad under Covid påverkas även intäkterna för 2022. Intäkterna kommer främst från tidigare mottagning (2020: 11 individer, 2021: 15 individer, 2022: 13 individer). Gruppen egenbosatta har minskat till historiskt låga nivåer vilket också ger minskade intäkter. Underskott beror även på att det numera bokförs kostnader för försörjningsstöd (1.1 mkr) på programområdet, vilket inte är budgeterat. Medlen från Migrationsverket täcker inte den posten.

Kommunen har tagit emot flyktingar från Ukraina och ska ansvara för dessas bosättning. Arbetet med mottagande hanteras av den ordinarie flyktingmottagningen, vilken har förstärkts. För igångsättning av evakueringsboende har kommunen delvis fått kostnadstäckning. För mottaget kompenserar Migrationsverket kommunerna med schablonsummor som bygger på beslutat antal anvisningar men också på faktiskt inflyttade. Vissa av ersättningarna avser igångsättande men också avveckling av boende så ersättningen avser inte enbart 2022. Kommunen fick i somras ett kommunantal på 44 personer och planerade för mottagande av dessa. Totalt kom dock enbart 15 personer och företrädesvis sent på året. Planeringsförutsättningarna här har varit begränsade. Det kommunala uppdraget för denna målgrupp har varit oklart och det har varit svårt att överblicka alla tänkbara konsekvenser vilket också gäller budgetprognosen.

Inflationspåverkan: Kommunens försäkringspremier har ökat beroende på indexering (inflation). På upphandlingsenheten har en stor arbetsinsats gjorts utifrån avtalade priser där dialog och flera avstämningar genomförts med våra leverantörer. Datorer och datorrelaterad utrustning ökade i pris mellan 35-40 procent under 2022. Tendensen 2023 är i nuläget svår att bedöma, men mot bakgrund av allt som händer i världen med komponentbrist, el, pandemi i Kina, transportkostnader mm så kan priserna gå upp ytterligare.

Räddningstjänst

Räddningstjänstens hela ansvarsområde visar ett litet positivt resultat för 2022 om sammantaget 131 tkr. Verksamheten har högre intäkter än budgeterat vilket delvis beror på att statsbidrag under programområde befolkningsskydd och krisberedskap har utökats med 200 tkr mitt under budgetåret.

Området för befolkningsskydd och krisberedskap, program 893, redovisar ett positivt utfall på 115 tkr, vilket förklaras av att statsbidraget för verksamheten har ökat med 200 tkr. Program 880, Räddningstjänst visar i princip en budget i balans (+ 16 tkr). Något högre intäkter än budgeterat kombinerat med något lägre personalkostnader och avsaknad av större kostnadsdrivande räddningsinsatser förklarar balansen.

Inflationspåverkan: Räddningstjänstens kostnader för att bedriva framförallt utryckningsverksamheten har och kommer att påverkas av den höjda prisnivån framförallt på bränsle. Det har också skett tydliga kostnadsökningar på annan tekniskt utrustning och insatsvaror som räddningstjänsten är beroende av för att bedriva verksamheten.

Teknisk nämnd

Nämnden redovisar ett överskott om cirka 310 tkr. Fastighetsverksamheten redovisar ett minus på 273 tkr. Verksamheten finansieras genom hyror och den övriga skattefinansierade verksamheten ett plus om 691 tkr.

Program 120: Fastighetsverksamhet

Kostnadsökningar inom energisektorn har påverkat kostnaderna för varor, produkter och tjänster som innehåller el och drivmedel. Kostnadsökningarna för egna elinköp mildras av tekniska nämndens inköpsmodell där 80 % av volymen prissäkras 0-36 månader innan leverans. Tekniska nämndens aktiva inköpsavtal för elenergi har medfört en återbetalning på 5 384 tkr under året till fastighetsverksamheten. Verksamheten har förstärkts med 1 000 tkr för ökade personella resurser under 2022.

Program 153 Gemensam teknisk administration

Gemensam teknisk administration gav en avvikelse på +782 tkr. Vakant tjänst under del av året är en bidragande orsak. Hänsyn till prognostiserat positivt utfall inom programmet har gjorts i budgeteringen för programmet i budget 2023.

Program 211 Allmän markreserv – skogar

Allmän markreserv gav ett överskott på + 2 119 tkr utifrån ökad skogsförsäljning kopplat till tomtmarksförsäljningen som har varit en stark marknad med högt tempo. Effekten bedöms inte som långsiktig eftersom den kommunala tomtmarken som behöver avverkas i praktiken nästan har tagit slut.

Program 310 Kommunala gator och vägar

Avvikelsen för kommunala gator och vägar bedöms som ganska stor i förhållande till budget, 8 %, minus 1 851 tkr. Orsaken bedöms i huvudsak vara kostnadsökningar inom energisektorn som påverkar alla varor, produkter och tjänster som innehåller el och drivmedel. Vinterväghållning, gatubelysning, järnvägsspår m.m. överskrider budget. Kostnadsökningarna för egna elinköp mildras av tekniska nämndens inköpsmodell där 80 % av volymen prissäkras 0-36 månader innan leverans. Programmet har kompenserats för inflation i vårens ändringsbudget. Inflationskompensationen har inte varit i paritet med helårsinflation.

Program 330 Samhällsservice landsbygd

Avvikelsen för samhällsservice landsbygd är -463 tkr. Programmet har kompenserats för inflation i vårens ändringsbudget. Inflationskompensationen har inte varit i paritet med helårsinflation utan har varit i underkant. Under senare del av året har en inventering påbörjats för att få ett helt korrekt underlag till utbetalning av ersättning för elström till fastighetsägarna och kommande förnyelseåtgärder för att minska energiförbrukningen.

Program 411 Parker och lekplatser

Avvikelse blev minus 467 tkr. Orsaken kopplas i huvudsak till kostnadsökningar inom energisektorn som påverkar alla varor, produkter och tjänster som innehåller el och drivmedel. Programmet har kompenserats för inflation i vårens ändringsbudget. Inflationskompensationen har inte varit i paritet med helårsinflation.

Program 541 Vatten- och avloppsrening

Avvikelsen blev minus 108 tkr. Kostnadsökningarna för egna elinköp mildras av tekniska nämndens inköpsmodell (se ovan). Tekniska nämndens aktiva inköpsavtal för elenergi har medfört en återbetalning på 1 708 tkr under året till VA-verksamheten.

Inflationspåverkan: Ökade energikostnader påverkar direkt och indirekt i form av varor, material och tjänster som innehåller el och drivmedel inom de tekniska verksamheterna. Kostnadsökningarna för egna elinköp mildras av tekniska nämndens inköpsmodell som beskrivits ovan. Tekniska nämndens aktiva inköpsavtal för elenergi har medfört en total återbetalning på 8 552 tkr under året. Påverkan på drivmedel, bygg-, och anläggningsmaterial har inte möjlighet till prissäkring på samma sätt som elinköpen. Indexregleringar gjorda i ingångna avtal har ökat 20-35 % under året inom varor, material och tjänster som innehåller elenergi och drivmedel. Energi åtgången för är hög inom den tekniska verksamheten.

Kompensation för inflationen för taxefinansierad och hyresfinansierad verksamhet sker i efterhand efter årsskiftet. Kompensationen sker genom uppräknig av hyror enligt hyreskontrakt och ny vatten- och avloppstaxa 2023. Skattefinansierad verksamhet har kompenserats för inflation i vår ändringsbudget med 1 200 tkr, vilket också medför att denna verksamhet har haft viss förmåga att möta rådande inflationspåverkan under året. Inflationskompensation har inte varit i paritet med inflationen utan varit i underkant visar den djupare analysen av bokslutsresultatet.

Den kraftiga inflationen påverkar också kostnader för investeringar inom nämnden. Dessa kostnadsökningar har ingen inflationskompensation över tid. Nämnden kommer behöva omvärdera begärd budget enligt plan och begära tilläggsbudget för beslutade investeringar generellt på grund av inflationspåverkan.

Miljö och byggnämnd

Nämnden lämnar ett överskott vid årets slut om 1 438 tkr. Verksamhetens intäkter förklarar överskottet där bygglovsansökningarna fortsatte att vara på en hög nivå under 2022. De stora intäkterna kommer från industribyggnationerna t.ex. logistikhallar.

Program 811 Miljö- och hälsoskydd: Ökad kostnad för konsult för livsmedelstillsynen möter minskade lönekostnader för personal som har slutat. Tillsynsskulden på livsmedelstillsyn (tid som vi fått betalt för, men där vi ännu inte utfört tillsynen) har utjämnats men med en ökad kostnad för en konsult. Vi har haft en vakans på miljösidan fram tills ny miljöinspektör började 3 oktober.

Inflationspåverkan: Risk för minskad byggnation på grund av högre materialpriser, osäkert ränteläge samt högre energipriser har redan börjat avspeglats i färre förfrågningar och ansökningar.

Barn och utbildningsnämnd

Barn- och utbildningsnämndens resultat 2022 blev minus 1 289 tkr sämre än budget.

Program 621 Kostverksamheten: Verksamheten redovisar ett underskott på 0,6 mnkr. De kostnader som ligger betydligt högre än budgeterat är livsmedelskostnader. Trots ett budgettillskott under året för inflationspåverkan så ligger man 1 400 tkr över budget.

Program 624 Skolskjutsar: Resorna går med ett underskott mot budget på 428 tkr under 2022. Trots att BUN fått visst budgettillskott för inflationspåverkan går inte skolskjutsbudgeten ihop sig. Att programmet inte håller budget beror på en fortsatt högre indexuppräknig av kostnaden. Kostnaden för skolskjuts har ökat med 1 263 tkr mellan åren 2021 och 2022.

Program 724 Förskola: Resultatet visar ett överskott på 1 743 tkr. Överskottet i perioden kommer främst från ökade intäkter som tillfällig ersättning sjuklöner Covid, ersättning lönebidrag och övriga statsbidrag. Föräldraavgiften blev också högre än budgeterat. På kostnadssidan finns högre kostnader än budget på löner och övriga verksamhetskostnader. Nettokostnaden för förskola har ökat med 4 430 tkr mellan 2021 och 2022.

Program 641 Grundskola: Resultatet för Grundskolan blev minus 1 483 tkr. Utfallet skiljer sig mot budget både på intäktssidan och kostnadssidan. Intäkterna för Grundskola ligger 2 404 tkr bättre än budget och kommer framför allt från återbetalning sjuklönekostnader Covid, 1 812 tkr. På kostnadssidan är det främst lönekostnader som ligger över budget med 1 330 tkr. Förvaltningens enheter har haft svårt att minska ner sina tjänster från

hösten 2021 vilket gör att de legat med för hög bemanning under våren 2022. Även köpta tjänster för IKE ligger högre än budget inom Grundskola. Kostnaden är här 1 385 tkr över budget. Grundskolans nettokostnad har ökat mellan åren 2021 och 2022 med 5 055 tkr.

Program 659 Gymnasieskola: Redovisar ett negativt resultat på minus 2 508 tkr. Resultatet kommer från intäktsidan där vi tappar intäkter mot budget. Främst är det medel från Migrationsverket med -352 tkr samt intäkter sålda platser IKE med -439 tkr som saknas. På kostnadssidan så ligger lönekostnaden 1 900 tkr sämre än budget då budgeterad bemanning inte har kunnat hållas. Till resultatet tillkommer 1 266 tkr för fler och dyrare elevplatser inom IKE. Gymnasieskolans nettokostnad har ökat mellan åren 2021 och 2022 med 4 839 tkr.

Program 661 Vuxenutbildning: Verksamheten redovisar ett resultat på 1 051 tkr. Vuxenutbildningen tappar under 2022 på intäkter mot budget från Migrationsverket. Detta beror på färre nyanlända inom utbildning. Lönekostnaden ligger bättre än budget med 1 391 tkr. Personalkostnad går mellan Gymnasieskola och Vuxenutbildning med ca + 1 000 tkr. Programmet har en högre kostnad 2022 med 388 tkr än 2021.

Inflationspåverkan: Två program inom BUN berörs extra hårt av inflationen. Kostens livsmedelspriser, som ökat mycket under 2022 och en avvikelse mot budget har uppstått trots tilläggsbudget under året. Det finns en politisk styrning inom denna verksamhet som påverkar handlingsutrymmet. Kostnaden för livsmedel överstiger budget med 1 250 tkr trots viss budgetkompensation. Programmet för Skolskjuts har i avtal med leverantören en indexering på ett antal faktorer, däribland bränslepris. Det höjda bränslepriset gör att indexet stigit mer än beräknat och ett underskott på ca 400 tkr har uppstått 2022. Verksamheten har tilläggsbudgeterats under 2022.

Kultur och fritidsnämnd

Kultur- och fritidsnämnden redovisar ett litet underskott om minus 40 tkr vid årets slut. Den största negativa avvikelsen har uppstått inom program 422 Sim- och sportverksamhet där en avvikelse mot budget redovisas med minus 0,5 mnkr. Inom biblioteksverksamhet program 461 och föreningsbidrag program 450 har ett överskott lämnats vid årets slut om 194 tkr respektive 239 tkr. Totalt under året har drygt 1,3 mnkr erhållits genom externa bidrag. Inte minst bibliotekets verksamhet har bidragit till detta genom 800 tkr för stärkta bibliotek via Kulturrådet. Den satsningen avvecklas från 2024.

Program 422 Sim- och sporthallsverksamhet: Årets första 7 veckor var sim verksamheten stängd på grund av Covid-19, vilket gav ett intäktstapp då denna period är högsäsong för bad. Sedan dess har verksamheten emellertid varit i full gång får både sim- och sporthall. Ökade hyreskostnader motsvarande ca 200 tkr tillsammans med minskade hyresintäkter i och med gymmets flytt från lokalerna har påverkat resultatet. Till detta kommer även inflationspåverkan för materiel samt att simhallen i Vaggeryd fick stängas den 7/12, vilket innebar ytterligare förlorade intäkter. Totalt sett har intäktsminskning och ökade kostnader inte helt kunnat parera under året

Inflationspåverkan: Ökade el- och materielkostnader har påverkat idrottsplatserna, sim- och sporthallsverksamheten, samt vissa föreningar med egna anläggningar. Nämnden har under året tillskjutits medel för inflationskompensation motsvarande 450 tkr från kommunfullmäktige (KF). Utöver detta har Movalla IP tillskjutits ytterligare medel för att klara driften från KF. De föreningar som äger sina anläggningar är de som påverkas hårdast av inflationen. Den förening som har ett särskilt utmanande läge vid utgången av 2022 är Bratteborgs ryttersällskap. Inflationen har även inneburit innovation och handlingskraft. Samtliga verksamheter och föreningar har minskat energianvändning. Ett antal initiativ för energibesparande åtgärder har tagits. Bland annat har Skillingaryds Frisksportklubb startat ett projekt för etablering av solceller. Vaggeryds IP har bytt belysning på bandybanan, vilket förväntas spara motsvarande 17 000 kWh-timmar per år, samt avsevärt minska utsläpp av koldioxid.

Socialnämnden

Socialnämnden redovisar en positiv budgetavvikelse på 119 tkr för 2022.

Verksamhetens intäkter har en positiv avvikelse på 16,5 mkr. Det är framförallt prestationsbaserade statsbidrag. Statsbidragen syftar till att säkerställa en god vård och omsorg av äldre personer, motverka ensamhet bland äldre och öka kvaliteten i vården och omsorgen om personer med demenssjukdom, äldreomsorgslyftet, specialistundersköterskekompetens, habiliteringsersättning, familjehemsplaceringar. Utvecklingsmedel från staten för arbete mot våld i nära relationer ingår också i verksamhetens intäkter.

Verksamhetens kostnader överskrider budget med 16,4 mkr och är i huvudsak kopplade till de verksamheter som har startats upp med stöd av statsbidrag. Äldreomsorgslyftet har finansierat över 20 medarbetare som har studerat 25 % av sin heltidsanställning. Genom statsbidraget "Säkerställa en god vård och omsorg" har vi finansierat en nystartad verksamhet Intensiv Hem Rehabilitering (IHR) samt ökat bemanningen på SÄBO från 0,56 till 0,59 årsarbetare per lägenhet.

Program 774 Hälso- och sjukvårdsinsatser: Den negativa budgetavvikelsen inom denna verksamhet beror främst på ökade kostnader för tekniska hjälpmedel samt bemanningskostnader för sjuksköterskor som fortfarande är en svårrekryterad grupp. Vårdförskjutningen bidrar till att flera brukare vårdas, behandlas samt rehabiliteras i eget boende med insatser från hemsjukvård och hemtjänst. De höga kostnaderna har lett till att programmet Hälso- och sjukvårdsinsatser redovisar ett underskott på -2 196 tkr.

Program 754 Myndighet: Placeringskostnader för barn och familj leder till att verksamheten redovisar ett underskott på -1 107 tkr.

Program 781 Funktionshinderomsorg: Verksamheten redovisar ett underskott på 924 tkr på grund av höjda kostnader inom personlig assistens samt att man gjort fler tjänsteköp inom LSS.

Program 285 Bostadsanpassningsbidrag: Under året har anpassningar utöver budgeterade medel gjorts i bostäder vilket inneburit att programmet överstiger budget med 434 tkr.

Verksamhetsprogrammen Verkställighet IFO, Ledning och stödsystem samt Äldreomsorgen redovisar överskott. Vakanta tjänster förklarar de positiva avvikelserna mot budget för dessa områden.

Inflationspåverkan: Inflationen har under året påverkat verksamheternas budget. Berörda kostnadsposter var livsmedel med 18 %, transportkostnader med 9 %, inventarier och hushållsvaror med 16 % samt ökade kostnader för el och drivmedel med 17 %. Uppskattat utfall uppgick till ca -950 tkr och nämnden har fått kompensation för 400 tkr. Inflationkostnader vid årets redovisning är över 1,1 mkr vilket Socialnämnden har lyckats balansera genom ökade intäkter för matsvinn inom kostverksamheten samt vakanta tjänster inom flera verksamheter.

Finansförvaltning

Utöver den svårbedömda makroekonomiska utvecklingen som beskrivs tidigt i avsnittet "årets resultat" har finansförvaltningen under 2022 också haft extra stora intäkter från sålda tomter inom exploateringsverksamheten som redovisas under verksamhetens intäkter.

Modell för finansiell analys

Kommunens redovisning sammanfattas i en resultat- och balansräkning. För att kartlägga och analysera resultat, utveckling och ställning för Vaggeryds kommun används en speciell finansiell analysmodell som utgår från fyra viktiga finansiella aspekter: Det finansiella resultatet, kapacitetsutvecklingen, riskförhållanden samt kontrollen över den finansiella utvecklingen. I denna modell analyseras resultat och balansräkning mer ingående i syfte att läsaren och beslutsfattaren ska kunna bilda sig en mer djuplodad uppfattning om kommunens ekonomiska situation. Modellen kallas RK-modellen och är utvecklad av Kommunforskning i Västsverige (Kfi).

Resultat

Här åskådliggörs resultatet i kommunen och dess orsaker samt vilken balans kommunen haft över intäkterna och kostnaderna under perioden. I detta avsnitt ingår även investeringarna och dess finansiering.

Intäkter och kostnader, mnkr	2022	2021	Förändring 2022-2021
Verksamhetens kostnader 1), 2)	1 165,4	1 041,3	124,1
Verksamhetens intäkter 2)	287,7	174,4	113,3
Skatteintäkter	714,4	675,4	39,0
Kommunalekonomisk utjämning	265,5	252,0	13,5
Finansnetto	3,7	3,3	0,4

1) Inklusive pensioner och avskrivningar.

Intäktandel (%)	2022	2021
Skatteintäkter	56,0 %	61,0 %
Verksamhetens intäkter	22,6 %	15,7 %
Kommunalekonomisk utj o gen. statsbidrag	20,8 %	22,8 %
Övriga intäkter (finansiella intäkter)	0,6 %	0,5 %

Kommunens försäljning av framförallt industritomter medför att verksamhetens intäkter under 2022 blivit högre än ett normalt år och i och med detta tagit i anspråk en högre andel av kommunens intäkter.

Nettokostnadsutveckling, andel	2022	2021
Nettokostnad/skatt och utjämning	89,6 %	93,5 %
Pensionerna/skatt och utjämning	8,6 %	5,9 %
Avskrivningarna/skatt och utjämning	5,5 %	6,1 %
Nettokostnad/skatt och utjämning, snitt i riket	I delår 23	94,1 %

Tabellen visar kommunens nettokostnader i förhållande till skatteintäkterna och den kommunalekonomiska utjämningen. Totalt använde kommunen 89,6 procent av skatteintäkterna och den kommunalekonomiska utjämningen till verksamheterna för 2022. Den relativt låga andelen beror på att kommunens verksamhetsintäkter varit extra höga under 2022 vilket sänker nettokostnaden. Pensionerna har under 2022 tagit en större andel av skatter och utjämning (8,6 %). Kommunen har under året gjort en partiell inlösen om 25,1 mnkr inklusive löneskatt 4,9 mnkr. Utan avsättningen skulle andelen bli 6,0 %. Avskrivningarna ianspråkta ungefär 5,5 procent av skatt och utjämning vilket är något lägre än 2021. I takt med att de höga planerade investeringsplanerna startas upp, genomförs och avslutas kommer avskrivningskostnaderna öka och ta i anspråk en större andel av skatt och utjämningen.

Årets resultat, mnkr och andel i %	2022	2021
Årets resultat	105,9	63,8
Årets resultat/skatt och utjämning	10,8 %	6,9 %
Årets resultat/skatt och utjämning, snitt i riket	I delår 23	7,1 %

Resultatet 2022 uppgick till plus 105,9 mnkr (63,8 mnkr). Verksamheterna genererade ett positivt resultat mot budget på 1,2 mnkr, finansförvaltningen likaså ett överskott om 76,7 mnkr samt det budgeterade resultatet om 28 mnkr. Balanskravsresultatet uppgick till 20,1 mnkr (54,7 mnkr).

Investeringsvolym	2022	2021
Investeringsvolym, netto (mnkr)	111,0	49,7
Investeringsvolym/skatt och utjämning %	11,3 %	5,4 %
Investeringsvolym/skatt och utjämning %, snitt i riket	I delår 23	11,0 %
Avskrivningar/nettoinvesteringar	48,8 %	114,4 %

Vaggeryds kommuns totala nettoinvesteringsvolym uppgick till 111,0 mnkr 2022, vilket motsvarar 11,3 % av skatter och utjämning. Nettoinvesteringsnivån har med 48,8 % finansierats med avskrivningsunderlaget.

Den långfristiga upplåningen uppgick till 430 mnkr för kommunen vid årets slut, vilket är 100 mnkr lägre än föregående år. Skuldsättningsgraden exklusive pensionsskuld, minskar något under perioden och uppgår till 49,8 procent 2022 (54,6 %). Kommunens investeringsplaner för 2023 är betydligt högre jämfört avskrivningsnivån.

Finansiering av investeringar	2022	2021
Internt tillförda medel (mnkr)	160,1	120,6
varav årets resultat	105,9	63,8
varav avskrivningar	54,2	56,8
Årets nettoinvesteringar (mnkr)	111,0	49,7
Självfinansieringsgrad % (nettoinvesteringar)	144,2 %	242,6 %
Självfinansieringsgrad % (skattefinansierat)	165,9 %	417,3 %

Not: I investeringsverksamheten ingår skattefinansierade investeringar, VA-investeringar och trygghetsboende. De skattefinansierade investeringarna uppgick till 96,5 mnkr och VA-investeringarna till 13,5 mnkr samt Trygghetsboendet till 1,0 mnkr.

Under 2022 har 100 mnkr amorterats på lån upptagna hos Kommuninvest. Den långfristiga upplåningen uppgår till 430 mnkr vid 2022 års bokslut. Kommunen kan finansiera investeringar inklusive exploateringsverksamhet med egna medel motsvarande ungefär 160,1 mnkr för 2022. Investeringsutgifterna sammantaget blev 111,0 mnkr vid årets slut inklusive VA och exklusive exploateringsverksamhet. De skattefinansierade investeringarna uppgick till 96,5 mnkr, vilket innebär att självfinansieringsgraden av dessa investeringar blev 165,9 % procent för 2022. För mandatperioden 2019-2022 blev självfinansieringsgraden skattefinansierade investeringar 100 %, vilket innebär att det finansiella målet för mandatperioden uppfylldes.

Kapacitet

Det andra perspektivet kallas kapacitet och avser att ge en bild av kommunens finansiella styrka. Med finansiell styrka avses hur känslig kommunen är för förändringar, till exempel av en lågkonjunktur.

Soliditet	2022	2021
Soliditet	50,2 %	45,4 %
Snitt i Riket	I delår-23	30,7 %
Soliditet inklusive hela pensionsskulden	40,2 %	34,3 %

Soliditeten är ett mått på den finansiella styrkan på lång sikt och visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med egna medel. I bokslutet för 2021 uppgick soliditeten till 45,4 % procent och för 2022 stärks den till 50,2 %. Kommunens ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 är att betrakta som en skuld, som ska betalas till anställda som pensionsutbetalningar. Om denna beaktas uppgår soliditeten till 40,2 procent, vilket är bättre än föregående år. Kommunens soliditet är något bättre än genomsnittet i riket.

Skulder och avsättningar, mnkr	2022	2021
Kortfristiga skulder	205,9	165,2

Långfristiga skulder	491,1	605,1
Avsättningar	144,5	120,8
Summa skulder och avsättningar	841,5	891,1
Skuldsättningsgrad	49,8 %	54,6 %

Sammantaget är för helåret 2022 uppgår den långfristiga skulden till 491,1 mnkr (605,1 mnkr) för kommunen, vilket är en minskning med 114,0 mnkr jämfört bokslutet 2021. Långa lån har minskat med 100 mnkr till 430 mnkr (530 mnkr), vilket är den huvudsakliga förklaringen. Skuldsättningsgraden har minskat under 2022 och uppgår till 49,8 % (54,6 %). Skulderna är i svenska kronor, ingen valutarisk föreligger därmed. Krediterna ligger inom de intervall för räntebindning och kapitalbindning som beslutats i riktlinjer för skuldförvaltning.

Skattesatser 2022	Vaggeryds kommun	Jönköpings län	Riket
Kommunens skattesats	21,49	21,87	20,67
Regionens skattesats	11,76	11,76	11,56
Total skattesats	33,25	33,63	32,24

En viktig del av bedömningen av en kommuns finansiella ställning är vilken möjlighet kommunen har att påverka sina inkomstkällor. En låg kommunalskatt ger till exempel ett större utrymme till en intäktsökning genom att höja kommunalskatt och tvärtom. Rikets genomsnittliga kommunalskatt minskade från 20,71 till 20,67 kr per intjänad hundralapp. Tillsammans med den genomsnittliga regionala skattesatsen uppgår rikssnittet till 32,24 sammantaget vilket är 101 öre lägre än vad Vaggeryds bon betalar totalt (kommunal och region). Den kommunala delen skiljer 82 öre (78 öre). Den totala skattesatsen i Vaggeryds kommun uppgick år 2022 till 21,49 procent och tillsammans med regionens skattesats om 11,76 procent blir totalt 33,25 procent. En höjning av skattesatsen i regionen inför 2020 gjordes med 50 öre och för kommunen skedde 2018 en höjning med 30 öre. Kommunens skattesats höjdes inför 2012 med 50 öre. Nettoeffekten blev emellertid endast 17 öre efter kommunen skatteväxlade med landstinget för kollektivtrafik med minus 33 öre. År 2013 gjordes skatteväxling om plus 34 öre för övertagande av hemsjukvård från landstinget och 2014 omvänt till landstinget för färdtjänst med minus 15 öre.

Historik

- Skatten höjs 2018 med 30 öre för att stärka ekonomin.
- Skatteväxling 2014 med -15 öre för landstingets övertagande av färdtjänsten
- Skatteväxling 2013 med + 34 öre från landstinget för övertagande till kommunen av hemsjukvård. Kommunen har under år 2012 höjt sin utdebitering med 50 öre. Nettoeffekten var endast + 17 öre efter
- Skatteväxling med landstinget för kollektivtrafiken med – 33 öre. Kommunen har under år 2005 höjt sin utdebitering med 50 öre Landstinget höjde under år 2004 sin utdebitering med en krona.
- Skatteväxling skedde 1999 med landstinget avseende övertagande av vissa gymnasieprogram med 19 öre.
- Skatteväxling har skett 1996 mellan kommunen och landstinget med 1:64 kr.
- Orsaken är övertagande av huvudmannaskap för omsorger och särskola samt psykiatrireformen.
- Skatteväxling skedde även enligt Ädelreformen 1992, då den kommunala utdebiteringen höjdes med två kronor.

Skattekraft, procent av rikets	2022	2021
Vaggeryds skattekraft	89,5 %	91,2 %

Källa: Kolada 2023-02-15

Vaggeryd kommuns skattekraft, det vill säga genomsnittsinkomsten i Vaggeryd jämfört med genomsnittsinkomsten i riket, uppgick 2021 till 91,2 procent. För 2022 blev måttet lägre 89,5 procent. Måttet är en indikator som visar på regionens ekonomiska utveckling. Måttet indikerar att Vaggeryds kommun inte riktigt följer den genomsnittliga utvecklingen i riket utan tappar lite jämfört 2021.

Personalredovisning 2022

Uppföljning av personalpolitiska mål

1. Vaggeryds kommun ska ha attraktiva och hälsofrämjande arbetsplatser.

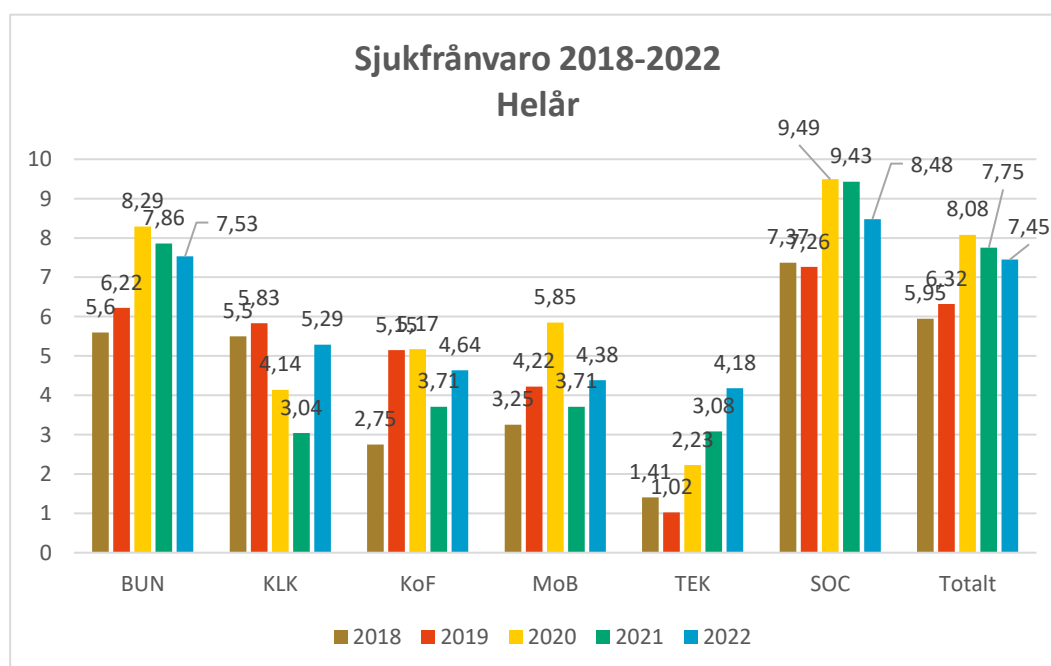
Som indikator har arbetsgivaren valt att mäta sjukfrånvaro och frisknärvaro. Med frisknärvaro menas medarbetare som har 0 sjukfrånvarodagar, 1-5 sjukfrånvarodagar och fler än 5 sjukfrånvarodagar.

Frisknärvaro	Mål 2022	Resultat 2022
0 sjukfrånvarodagar	53 %	31,6 %
1-5 sjukfrånvarodagar	25 %	18,3 %
Fler än 5 sjukfrånvarodagar	23 %	50,13 %

Sjukfrånvaro	Mål 2022	Resultat 2022
	4,9 %	7,5 %

Vi har under några år haft en positiv nedgång av sjukfrånvaron men från 2020, har sjukfrånvaron tyvärr ökat på grund av pandemin Covid-19. De allmänna råden från Folkhälsomyndigheten har inneburit att alla ska stanna hemma vid symptom. Medarbetare har under perioder fått karensdagen ersatta av försäkringskassan, även krav på läkarintyg har varit borttaget. Även under åren har statliga medel har utbetalats för ökande lönekostnader. För de stora förvaltningarna har frånvaron mycket kännbar. Under 2022 var årets första månader mycket hårt drabbade av en mycket hög sjukfrånvaro vilket påverkar årets utfall. I jämförelse med våra grannkommuner ligger vi mellan 0,5-0,8 procentenheter lägre för 2022.

Sjukfrånvaro anges i procent i förhållande till tillgänglig arbetstid, därför kan sjukfrånvaron variera kraftigt mellan åren i förvaltningar som har färre antal anställda (tekniska, miljö och bygg, kultur och fritidsförvaltningen).

Vid analys av sjukfrånvaron kan ses att den korta sjukfrånvaron upp till 60 dagar fortfarande ligger högt av förklarliga skäl, men den långa frånvaron över 60 dagar har minskat. Av totala sjukfrånvaron är 20,36% över 60

dagar, vilket är mycket lågt i jämförelse med hela landet. Sjukfrånvaron skiljer mellan yrkesgrupper och arbetsplatser. De större yrkesgrupperna, undersköterskor, förskollärare samt medarbetare inom kostverksamhet har högre sjukfrånvaro i kommunen.

Sjukfrånvaro omräknat i årsarbetare				
Förvaltning	2022	2021	2020	2019
BUN	46,42	47,84	50,36	35,86
SOC	38,6	40,41	39,97	27,59
KoF	1,47	0,98	1,52	1,55
KLK	4,46	2,41	3,3	4,58
TEK	1,61	1,18	0,82	0,52
MoB	0,48	0,45	0,7	0,51
Totalt	93,04	93,27	96,67	70,61

Vid en analys av sjukfrånvaro omräknat till motsvarande antal årsarbetare, syns en tydlig skillnad under de tre år pandemin satt sina spår med en ökad sjukfrånvaro.

Friskvård

Under 2022 har 481 (40,42%) medarbetare i kommunen aktivt använt sitt friskvårdsbidrag, en ökning med 46 medarbetare jämfört med 2021 då 435 medarbetare använde det via Epassi. Friskvårdsbidraget ger medarbetare möjlighet att få kostnader upp till 1000 kr ersatta under förutsättning att de själva ger en egen insats på 50% av kostnaden. I genomsnitt har de tag ut bidrag 808 kr/medarbetare. De vanligaste aktiviteterna styrke- och konditionsträning, massage och behandling följda av racketsport, yoga och hälsorådgivning. Aktiviteterna har köpts hos 98 olika leverantörer.

Arbetsmiljö

Utifrån de krav som Arbetsmiljöverket 2022, ställt till Vaggeryds kommun har arbetet under 2022 inriktats på att förbättra och styra upp arbetsmiljöarbetet genom att göra förvaltningsanpassade årshjul, mallar och checklistor i stödsystemet Opus. Dessutom följs den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet att följas upp med en ny metod i form av en enkät.

Årets första månader präglades av pandemin och dess regelverk. Byggnadsrelaterad ohälsa i flera av kommunens fastigheter. Undersökningar har visat att ett antal medarbetare har fått livslånga problem på grund av arbetsmiljön.

2. Vi ska ha ett kommunikativt och närvarande ledarskap som skapar förutsättningar för goda resultat

Som indikator har arbetsgivaren valt att mäta HME-värdet ledarskap (HME=hållbart medarbetarengagemang) som mäts årligen genom medarbetarenkät. Ledarindex består av de tre frågorna:

Min närmaste chef visar uppskattning för mina arbetsinsatser,

Min närmaste chef visar förtroende för mig som medarbetare,

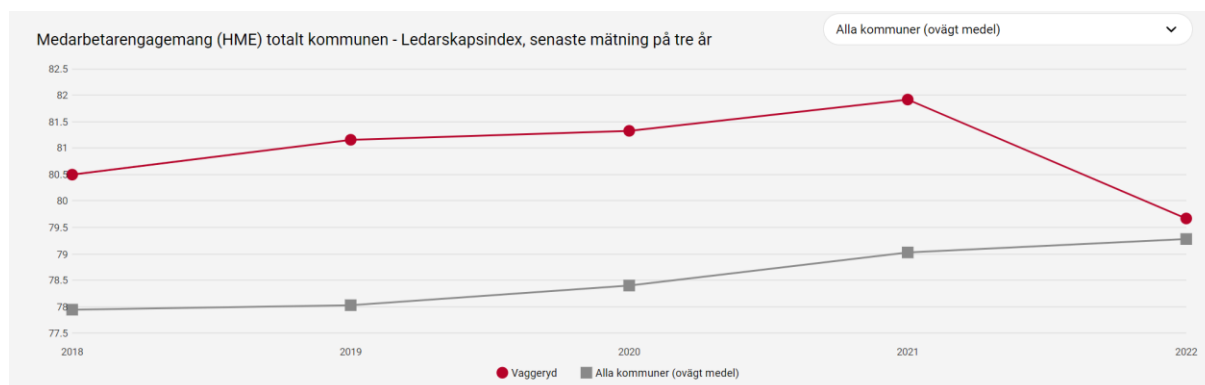
Min närmaste chef ger mig förutsättningar att ta ansvar i mitt arbete.

Frågorna besvaras på en skala 1-5 där 1 är stämmer mycket dåligt och 5 är stämmer mycket bra. Resultaten omvandlas sedan till ett index med skala 0-100. Resultatet för ledarskapsindex är ett medelvärde av indexvärdet på de tre frågorna. Resultatet hämtas från Kolada.

HME-ledarskap	Mål 2022	Resultat 2022
	84	82

Resultatet HME-ledarskap för 2022 var tyvärr lägre än förväntat och innebär att vi tyvärr inte vårt mål för året. Vaggeryds kommun ligger i det högre spannet bland de 25 bästa resultaten vid jämförelse med riket. Under året har kommunens ledarutvecklingsprogram fortsatt delvis på distans på grund av pandemin. Programmet kommer att pågå under 2021-2023. Målet med ledarskapsprogrammet är att de chefer som genomgått programmet ska ha

en fördjupad kunskap om vad det innebär att arbeta som chef och ledare, ökad självinsikt och koppling till kommunens mål, vision och värdegrund.

3. Vi ska ha engagerade medarbetare med rätt kompetens

Som indikator har arbetsgivaren valt att mäta HME-värdet motivation som mäts årligen genom medarbetarenkäten. Index för motivation består av de tre frågorna:

Mitt arbete känns meningsfullt,

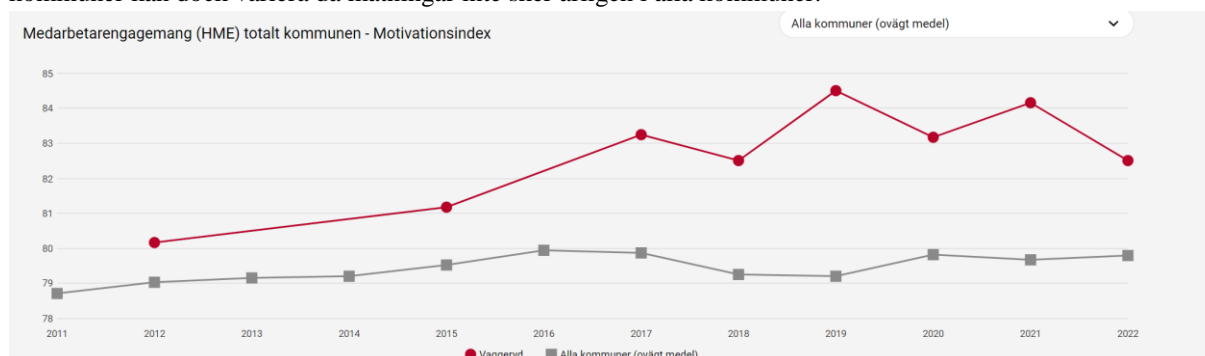
Jag lär nytt och utvecklas i mitt dagliga arbete,

Jag ser fram emot att gå till arbetet.

Frågorna besvaras på en skala 1-5 där 1 är stämmer mycket dåligt och 5 är stämmer mycket bra. Resultaten omvandlas sedan till ett index med skala 0-100. Resultatet för Motivationsindex är ett medelvärde av indexvärdet på de tre frågorna. Resultatet hämtas från Kolada.

HME-Medarbetarskap	Mål 2022	Resultat 2022
	84	83

Resultatet för HME-medarbetarskap 2022 är tyvärr inte uppfyllt men ett gott resultat i jämförelserna mellan kommuner kan dock variera då mätningar inte sker årligen i alla kommuner.

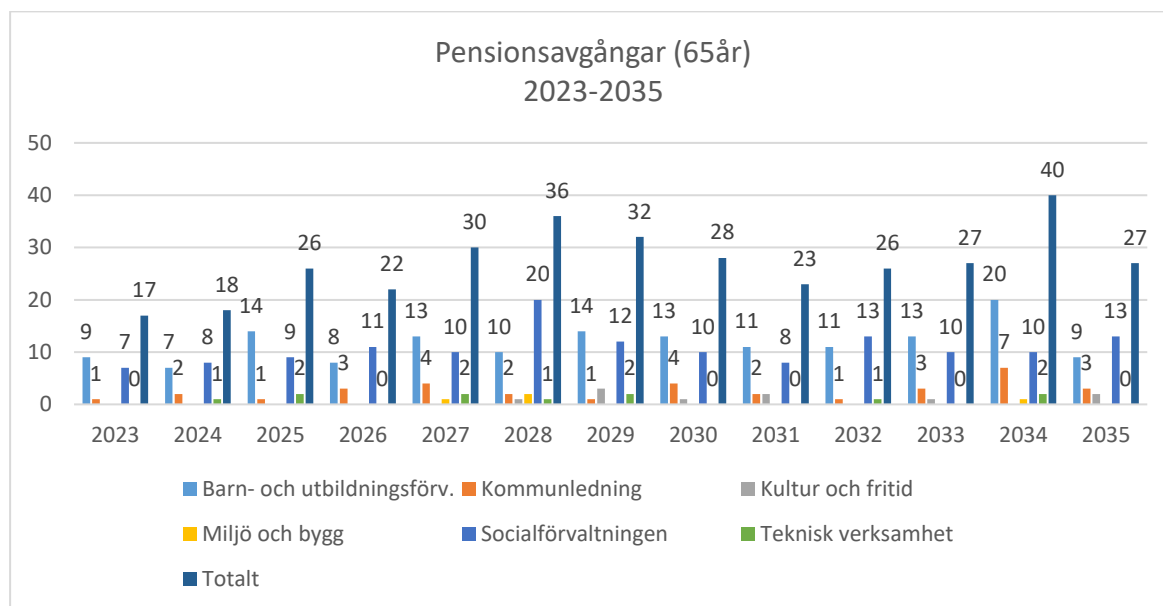
Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning är avgörande för välfärdens organisationer och kommer att vara ett mycket viktigt område att arbeta med framåt. Under 2022 har vi upplevt att det varit svårt att rekrytera sjuksköterskor, vissa lärargrupper. Även tillgången på utbildade undersköterskor har minskat under året.

Personalomsättning är de skillnaden på de medarbetare som börjat och slutat i kommunen inkluderat pensionsavgångar.

Under pandemin har personalomsättningen i kommunen varit något lägre men ökat något under 2022 till omkring 10 %.

Antalet pensionsavgångar på bilden nedan utgår från en avgång vid 65 år men från och med i år finns möjlighet att kvarstanna i arbete till 69 år vilket gör att det inte på förhand går att vet exakt hur många som avgår per år.

4. Vi ska ha heltid och tillsvidareanställningar som norm eller möjlighet

Som indikator har arbetsgivaren valt att mäta tjänstgöringsgrad för tillsvidare- och visstidsanställd personal med månadslön. Inom våra två stora förvaltningen är den genomsnittliga tjänstgöringsgraden för SOC 78% och inom BUN 98%, utan hänsyn tagen till tjänstledigheter på deltid.

Förvaltning	Kon	Sysselsättningsgrupp	20-29	30-39	40-49	50-59	60-99	Totalt
BUN	K	Deltid	6	12	14	16	16	64
BUN	K	Heltid	48	130	129	108	50	465
BUN	K Total		54	142	143	124	66	529
BUN	M	Deltid	1	2	1	0	3	7
BUN	M	Heltid	10	20	26	28	12	96
BUN	M Total		11	22	27	28	15	103
BUN Total			65	164	170	152	81	632
KLK	K	Deltid	0	1	1	5	0	7
KLK	K	Heltid	5	15	21	12	9	62
KLK	K Total		5	16	22	17	9	69
KLK	M	Deltid	0	0	0	0	2	2
KLK	M	Heltid	3	10	5	16	4	38
KLK	M Total		3	10	5	16	6	40
KLK Total			8	26	27	33	15	109
KoF	K	Deltid	1	1	4	6	0	12
KoF	K	Heltid	1	2	4	4	1	12
KoF	K Total		2	3	8	10	1	24
KoF	M	Deltid	1	1	4	0	0	6
KoF	M	Heltid	1	0	4	2	2	9
KoF	M Total		2	1	8	2	2	15
KoF Total			4	4	16	12	3	39
MoB	K	Heltid	3	0	0	1	2	6
MoB	M	Heltid	0	3	1	0	1	5

MoB Total			3	3	1	1	3	11
SOC	K	Deltid	17	31	32	40	31	151
SOC	K	Heltid	39	64	62	66	33	264
SOC	K Total		56	95	94	106	64	415
SOC	M	Deltid	1	2	3	0	2	8
SOC	M	Heltid	7	11	3	8	4	33
SOC	M Total		8	13	6	8	6	41
SOC Total			64	108	100	114	70	456
TKN	K	Heltid	1	4	4	1	0	10
TKN	M	Deltid	0	0	0	0	1	1
TKN	M	Heltid	1	9	6	5	6	27
TKN	M Total		1	9	6	5	7	28
TKN Total			2	13	10	6	7	38
VK Totalt			146	318	324	318	179	1285

Tabellen visar både ökning och minskningar i tjänstgöringsgrad för både tillsvidareanställd och visstidsanställd personal mellan åren. Att fler arbetar mer är en av strategierna för att lösa rekryteringsbehoven till välfärdstjänsterna. Under 2022 har projektledare och delar av arbetsgruppen för Heltidsprojektet ”Vägen mot heltid” inte kunnat delta i nätverk på grund av pandemin. Arbetet kommer att fortsätta till 2024. I den senaste medarbetarenkäten är det ett hundratal medarbetare som önskar en högre tjänstgöringsgrad.

Vi analys av åldersfördelningen i kommunens är gruppen medarbetare som överstiger 60 år högre än gruppen 20-29 år. För att säkra kompetensförsörjning och generationsväxling är det viktigt att Vaggeryds kommun arbetar aktivt för att yngre generationer ges möjlighet till heltidsanställning.

Tjänstgöringsgrad	Mål 2022	Resultat 2022
	100 %	94,1 %

Genomsnittlig tjänstgöringsgrad i kommunen utan hänsyn till tjänstledigheter.

Personalsammanställning

2.1 Tillsvidareanställda per förvaltning

	Kvinnor	Män	2022	2021	2020	2019	2018
BUN	457	88	545	539	514	519	490
SOC	319	34	353	408	380	369	383
KoF	19	10	29	27	28	29	27
KLK	48	30	78	75	78	77	68
TEK	10	27	37	31	34	32	30
MoB	0	0	0	12	11	12	11
Totalt	853	189	1042	1092	1045	1038	1009

Antalet tillsvidareanställda har ökat på totalen med 45 medarbetare 25st på BUN och SOC 28 st. Ökningarna beror på ökad verksamhet samt tillsvidareanställningar av tidigare visstidsanställda barnskötare inom BUN. Inom SOC har tillsvidareanställningar ökat bland annat genom äldresomsorgslyftet.

2.2 Visstidsanställda per förvaltning

	Kvinnor	Män	2022	2021	2020	2019	2018
BUN	68	13	81	103	109	138	140
SOC	33	4	37	50	54	40	45
KoF	5	4	9	8	6	6	7
KLK	6	1	7	8	1	7	9
TEK	2	1	3	4	1	2	0
MoB	6	5	11	0	0	0	0
Totalt	120	28	148	173	171	193	201

Under 2022 är det färre antal visstidsanställda än under 2021, beroende på att pandemin klingade av under 2022.

2.3 Årsarbetare per förvaltning

	TV	VISSTID	2022	2021	2020	2019
BUN	535	72	607	602,25	602,25	633,7
SOC	326,9	35,4	362,3	390,2	394,5	364,3
KoF	26	6	32	29,18	29,18	30,8
KLK	77	7	84	77,5	77,5	82,5
TEK	36,75	1	37,75	34,85	33,85	32,9
MoB	11	0	11	11	11	12
Tot	1012,65	121,4	1134,05	1144,98	1144,23	1 156,00

Under 2022 är det marginella skillnader på antalet årsarbetare 2021.

Syftet med personalredovisningen är att ge en övergripande bild och en samlad beskrivning över ett antal personalstrategiska områden. Personalredovisningen ska vara en av flera informationskällor som syftar till att ge kunskap och förutsättningar för fortsatt arbete med trygg personalförsörjning och stärka Vaggeryds kommuns ställning som en attraktiv arbetsgivare.

Personalpolitik och personalfrågor är en stor och omfattande del av det kommunala uppdraget för att främja kvalitet och produktivitet och bidra till vår förmåga att skapa värden för kommunens invånare. Konkurrensen om arbetskraft ökar och kompetensförsörjning till våra verksamheter är en viktig fråga. Det handlar om att attrahera nya medarbetare men också att utveckla och behålla dagens medarbetare. Med en organisation i utveckling och förändring är det viktigt att stärka förutsättningarna för ett gott medarbetarskap och ledarskap.

Vaggeryds kommun har formulerat fyra mål inom personalpolitiken

Vaggeryds kommun ska ha:

- Attraktiva och hälsofrämjande arbetsplatser
- Ett kommunikativt och närvarande ledarskap som skapar förutsättningar för goda resultat
- Engagerade medarbetare med rätt kompetens
- Heltid och tillsvidareanställningar som norm eller möjlighet

Personalredovisningen är uppdelad i två delar, den första med uppföljning av mål inom personalpolitiken och andra delen redovisning av övriga personalområde.

Statistiken som presenteras i denna personalredovisning är hämtad från personalsystemet Visma. All statistik, om inget annat anges gäller månadsavlönad personal anställda enligt Allmänna bestämmelser (AB). Statistiken som redovisas i personalredovisningen avser förhållandena som gällde vid mättillfälle den 31 december 2021, om inget annat anges. I personalredovisningen skiljer vi på anställd och anställningar. Med anställd avses personer. En och samma person kan ha två anställningar i kommunen.

Förkortningar

- BUN- Barn- och utbildningsförvaltningen
- SOC- Socialförvaltningen
- KoF- Kultur- och fritidsförvaltningen
- KKK- Kommunledningskontoret
- TEK- Teknisk förvaltning
- MoB- Miljö- och byggförvaltningen

Miljöredovisning 2022

Miljöfrågorna är en del av alla nämnders och kommunala bolags ordinarie arbete och inget som kan ligga vid sidan av. Målet är att miljö blir en naturlig del i alla verksamheter till nytta både för det interna miljöarbetet och den strategiska samhällsutvecklingen. Att arbeta med miljöprogrammet bidrar till Vaggeryds kommuns mål för hållbar utveckling www.vaggeryd.se/www.agenda2030. Planering- och redovisningscykeln (budgetarbetet) är ett av verktygen för att gå från ord till handling. Miljöprogrammet sträcker sig över 4 år och detta miljöprogram som följs upp för 2022 gäller 2022-2025.

Hänt under 2022

I miljöprogrammet för 2022-2025 (beslutat av kommunfullmäktige 2021-11-29) finns mål och strategier uppsatta inom områdena hållbara transporter och resor, hållbar samhällsplanering och bebyggelse samt hållbara gröna och blå miljöer. För att lyckas nå målen finns åtgärder beslutade som ska genomföras. Under 2022 har 24 % av åtgärderna genomförts helt eller genomförs kontinuerligt och 49 % har påbörjats. Totalt är det 27 % som ej är påbörjade.

Några mål och åtgärder som har positiv utveckling som är värda att lyfta är:

- Växtgasutsläppen från kommunkoncernens transporter minskar. Körsträckan med egen bil i tjänsten har minskat och vi har i ca 50 % av de upphandlade avtalen för transporter eller transporttjänster ställt krav på fossilfribränslen.
- Arbetet med att minska matsvinnet har gett goda resultat där skolan och förskolan minskat sitt matsvinn med 33 % mellan 2019-2022. Exempel på en åtgärd som genomförts är socialförvaltningens initiativ att sälja svinmatlådor.
- En våtmark har restaurerats under 2022 vilket gynnar den biologiska mångfalden och minskar läckaget av växthusgaser. I våra samhällen har även flera ängsmarker har skapats och stärks.
- Se foto över en blommande gräsmark i Vaggeryd.

Det finns även några målområden där vi ser en negativ trend eller att det inte har hänt något på flera år:

- Andelen fossilfria fordon i kommunkoncernen ligger kvar på ca 30 %, vilket är ungefär samma siffra de senaste 4 åren. Målutvecklingen kommer att vara negativ under 2023 eftersom socialförvaltningen har upphandlat laddhybrider istället för elbilar som levererades under januari-februari 2023.
- Arbetet med att fasa ut våra farliga kemikalier går långsamt. Ett stort arbete har gjorts med att inventera och riskbedöma kemikalierna men utfasningen av de farliga kemikalierna har inte påbörjats i stor utsträckning.
- Arbetet med att ta fram en förvaltningsövergripande VA-plan har inte genomförts under de senaste 4 åren. Det saknas även vattenskyddsområde för de allmänna vattentäkterna.

Miljöriktlinjer

I Vaggeryds kommuns miljöprogram finns fyra stycken miljöriktlinjer som alla anställda och förtroendevalda ska arbeta efter i sitt dagliga arbete. De fyra miljöriktlinjerna är Spara energi, Miljöanpassa transporterna, Upphandla och köp in med miljöhänsyn samt Källsortera, återanvänd och förebygg avfall. Nedan redovisas kommentarer från förvaltningarna och bolagen om hur de arbetar med miljöriktlinjerna.

1. **Spara energi.** *Det kan handla om att släcka lampan efter sig, stänga av dator och skärm och ha rätt inomhustemperatur.*

Tekniska kontoret eftersträvar alltid en högre energieffektivitet vid utbyte av uttjänta elprodukter så som VA-pumpar, kylskåp, belysning med mera.

Vaggeryds energi arbetar med att bygga ett nytt fjärrvärmeverk som kommer nyttja spillvatten från en industri. När projektet är genomfört kommer VEAB kunna erbjuda en 100% fossilfri värmeprodukt samt ett elnät med hög kapacitet inför elektrifieringen av ex. fordonsflottan.

Kultur- och fritidsförvaltningen har genomfört utveckling av idrottsplatsernas energiplaner. Under 2022 har ny belysning satts upp på bandybanan i Vaggeryd som innebär en energiminskning med motsvarande 17 000 kWh-timmar per år.

2. **Miljöanpassa transporter.** *I olika steg ska medarbetaren se över hur resor i arbetet sker. Första steget är att hålla resfria möten, därefter välja gång cykel eller kollektivtrafik. Vid längre resor ska medarbetaren välja buss/tåg framför hyrbilar.*

Kommunledningskontoret har under 2022 lånat ut två elcyklar till medarbetare som vill testa att arbetspendla med elcykel. 2022 var första året som det sattes på vinterdäck. Under 2022 erbjöds också medarbetare gratis kollektivtrafikkort under 1 månad inom Energikontorets projekt ATTRACT.

Miljö- och byggförvaltningen samordnar resor till inspektioner som körs med förvaltningens elbil eller cykel. Miljöarbete är något som miljö- och byggförvaltningen jobbar med i det dagliga arbetet.

Räddningstjänsten har fortsatt fokus på att nyttja digitala mötesformer där det är lämpligt för att minska på antalet transporter. De erbjuder sina anställda möjlighet att åka kollektivt mellan tätorter för att minska antalet bilresor.

Tekniska kontoret har både externa och interna möten i hög utsträckning digitalt. Det egna fordonsbränsle har övergått till HVO-diesel vilket leder till minskade koldioxidutsläpp från tekniska förvaltningens fordon.

3. **Upphandla och köp in med miljöhänsyn.** *Vid inköp ska medarbetaren handla efter upphandlade och avtalade produkter. Beställningar ska samordnas för att minska transporter.*

Ingen förvaltning har rapporterat in något kring denna punkt.

4. **Källsortera, återanvänd och förebygg avfall.** *Alla medarbetare ska arbeta efter att i första hand förebygga avfallet, sedan återanvända återvinna och i sista led bortskaffa.*

Barn- och utbildningsförvaltningen arbetar med särskilt fokus kring matsvinn inom kostverksamheten som fortlöper på ett positivt sätt.

Kultur- och fritidsförvaltningens miljöarbete arbetas ständigt med. Besökare i dess verksamheter hjälper till att driva på arbetet då det finns en stor miljömedvetenhet, inte minst bland yngre personer. Bibliotekets fokus på återbruk vid flytten i Vaggeryd har inneburit ett konkret exempel på smart miljöarbete utan avkall på kvalitet.

Socialförvaltningen arbetar löpande med olika åtgärder kopplat till kommunens övergripande miljöarbete. Kostenheten arbetar bland annat med möjlighet att köpa matsvinnsmatlådor samt att använda råvaror som är säsongaktuella.

Uppföljning av verksamhet som drivs av privata utförare

Privat utförare definieras i kommunallagen som en juridisk person eller enskild individ som har hand om vården av en kommunal angelägenhet. En juridisk person är ett aktiebolag, handelsbolag, ekonomisk eller ideell förening eller stiftelse. Även idéburna organisationer och kooperativa föreningar kan vara privata utförare. En privat utförare är en privat aktör utan kommunalt ägande. Ett hel- eller delägt kommunalt bolag är inte att betrakta som privata utförare.

Formellt överlämnas verksamheten oftast efter en offentlig upphandling, enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) och lagen om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (LUF) eller att valfrihetssystem enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) införs samt att avtal tecknas med de privata utförarna.

Vaggeryds kommun anlitar privata utförare i flera av kommunens verksamheter. En liten kommun har ibland små möjligheter att upprätthålla specialistkompetens inom alla områden som kommunen är ålagd att hantera. Det kan röra sig om experter och konsulter som anlitas för specifika projekt eller uppdrag. Ibland behöver verksamheten även tillfälligt förstärkas för att klara av behoven.

Fullmäktige antog i maj 2017 sitt första program för uppföljning och insyn av kommunal verksamhet som utförs av privata utförare. Programmet reviderades under 2021 och ett nytt program antogs av kommunfullmäktige 2022-01-31 §7.

Städentreprenader

Barn- och utbildningsförvaltningen har i dagsläget 5 externa utförare av städ. Det genomförs med dessa en kontinuerlig uppföljning från barn- och utbildningsförvaltningen i form av bland annat platsbesök och genom att entreprenörer delger kommunen sina egna kvalitetskontroller. Det har också genomförts driftmöten med entreprenörer minst kvartalsvis samt att årsvis hålls avtalsmöte.

Barn – och utbildningsförvaltningen har en egen ”klagomålsportal” för att säkerställa att städet utförs i enlighet med avtal. Portalen möjliggör att medarbetare och chefer lägger in avvikelser. Avvikelser kan rapporteras kontinuerligt (varje dag) och läses av 2-3 ggr/ vecka av ansvariga tjänstemän på förvaltningen. Avvikelser meddelas direkt till respektive städbolag, som omgående åtgärdar fel och brister. Dokumentation över avvikelser och åtgärden finns på förvaltningen. Under 2022 har avvikelshantering och avtalsuppföljning lett till att ett avtal avslutats i förtid.

Skolskjuts

Uppföljning av avtalet sker av barn – och utbildningsförvaltning löpande under året via kommunikation med kontaktperson hos entreprenören. Barn- och utbildningsförvaltningen har en tät dialog gällande förändringar på turer, incidenter och förslag till förbättringar med entreprenör.

Under 2022 har en avtalsrevision genomförts via extern part. Syftet var att bland annat att utreda om leverantör tar ut priser förenliga med avtalet och om avtalet följer avtalad indexprisjustering. Revisionen kommer fram till att faktureringen stämmer överens med det överenskomna priset och att indexeringen stämmer relativt väl. Barn- och utbildningsförvaltningen kommer ta med revisionsrapportens rekommendationer i arbetet med nytt skolskjutsavtal till läsåret 24/25 som påbörjas under året.

Personlig assistans

Socialförvaltningen har 2021-10-01 tecknat avtal enligt LOU med ny utförare av personlig assistans. Ingen brukare i Vaggeryds kommun som har under 20 timmar grundläggande behov har valt denna utförare i skrivande stund.

Där emot av de brukare som har över 20 timmar och som faller under Försäkringskassans ansvar är det 2 brukare som 2022-08-31 valde detta alternativet.

Försäkringskassan äger ärendena med assistansersättning och kommunen betalar bara de 20 första timmarna

Det är bara kommunens LSS-insatser och beslut som följs upp, inte insatser och beslut från andra myndigheter, enligt Socialförsäkringsbalken.

Eftersom statlig assistansersättning ansöks om, utreds och betalas ut av Försäkringskassan enligt 51 kap. socialförsäkringsbalken, har kommunen ingen rätt att utreda, bedöma eller följa upp assistansersättningen.

Hemtjänst-LOV

Vaggeryds kommun har sedan 3 år tillbaka endast ett LOV företag. Detta företag utför hemtjänstinsatser – omvårdnad och service – i tätort och på landsbygd.

I dagsläget har 9 brukare valt detta alternativ. Dock har ej utföraren tagit emot några nya ärenden sedan maj månad 2022.

Uppföljningen sker via telefonkontakt och genom rapporter.

Handläggare delges synpunkter från brukare och frekvens på uppföljning är var sjätte månad eller på förekommen anledning som kan initieras av respektive part.

Hjortsjöns camping

Kommunen avtalar genom Kultur- och fritidsnämnden med arrendator om drift av campingen. I nuläget löper avtalsperioden på tre år. Avtalet reglerar åtaganden avseende drift och investeringar samt förhållandet till den kommunala badplatsen i anslutning till campingen. Minst en gång om året sker en avtalsuppföljning med genomgång av campingen. Utöver det har Kultur- och fritidsförvaltningen en löpande dialog med arrendatorn.

Sotning

Uppföljning av sotningsverksamheten hanteras via en samordnartjänst som är placerad på räddningstjänsten i Jönköpings kommun.

Samordnartjänsten följer upp verksamhetens mål kvartalsvis och på årsbasis jämfört med av kommunen beslutade frister.

Regelbundna avstämningars -och utvecklingsmöten med dialog kring uppföljning hålls med entreprenören samt med ansvariga på räddningstjänsten. För Vaggeryds kommun bedöms resultaten för sotning och brandskyddskontroll även under 2022 vara mycket bra.

Fastighetsskötsel – inre

Vaggeryds kommun har anlitat en extern part för avtalsrevision gällande upphandlad leverantör för Driftentreprenad 2020 – Byggnad.

Revisionens slutsats är att för den granskade leverantören uppkom inga större avvikelser. Leverantören hade vid två tillfällen tagit en framkörningsavgift vilket resulterade i en avvikelse om 1 380 kr. Vid avtalsstart upptäcktes några fakturarader med avvikande prissättning. Dessa avvikelser framkom inte vid stickprov på fakturor efter 2021.

För att fånga upp kvalitet och innehåll i leveransen hålls driftmöten en gång per månad med berörd leverantör som tillhandahåller entreprenad- och servicerapporter.

Stickprovsmässiga kontroller görs löpande.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Riskanalysen är mycket viktig, risker som besannas kan leda till stora påfrestningar i en kommun och i den kommunala verksamheten. Risker handlar framförallt om negativa utfall jämfört vad som förväntats. I tabellen nedan sammanfattas de mest väsentliga risker som identifierats för kommunen, indelat i omvärldsrisker, verksamhetsrisker och finansiella risker.

Riskanalys

Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk	Hantering av risk
Omvärldsrisk			
Lågkonjunktur	Påverkar kostnader och intäkter. Konjunktürkänsliga företag och kommunen utmanas.	Budgetprocess skapa en beredskap för låg konjunktur.	Krav på finansiell stabilitet i kommunen för att kunna hantera nedgångar i ekonomin.
Internationell politisk risk	Internationella konflikter som får effekter på tillväxt och	Budgetprocessen skapa en beredskap för oväntade	Beredskap, planer hantering av oväntade situationer.
Statlig styrning	Sena politiska beslut samt nya förutsättningar försvårar den kommunala planeringen.	Hela kommunen	Beredskap, planer hantering av oväntade situationer, viss buffert bör finnas centralt.
Demografisk utmaning	Ökat tryck på den kommunala verksamheten	Hela kommunala koncernen	Medvetna satsningar på att öka effektiviteten i kommunkoncernen i syfte att få resurserna att räcka.
Pandemin	Pandemin blir mer utdragen än beräknat. Konsekvenser i organisationen på mål, medel och kvalitet. Tappar långsiktighet. En	Påverkar hela samhället brett på flera olika sätt.	Krisledningsgrupp och stab. Säkerhetsgrupp. Ledningsgruppen.
Verksamhetsrisk			
Lokalförsörjning	Eftersatt underhåll kan leda till brister i arbetsmiljö och akuta åtgärder i våra verksamheter vilket påverkar kvalitet och resultat. Tillväxten ställer krav på mer verksamhetsyta.	Tekniska nämnden. Fokusgrupp: Lokalgruppen i förvaltningen. Budgetberedning.	Ökad tillsyn av anläggningar. Ta fram underhållsplaner. Lokalförsörjnings-plan. Ta fram bättre helhetsbild av lokalbehov som ökar förutsättningar för att ta beslut om investerings-prioriteringar. Lokalbehov behöver utgå ifrån helhetssyn och professionella bedömningar samt om möjligt vara i linje med kommunens förmåga.
Personalförsörjning	Kommunala verksamheter klarar inte att upprätthålla planerad bemanning – brist på arbetskraft/kompetens	Hela kommunala koncernen (Fokusgrupp: Attraktiv	Attraktiv arbetsgivare Kompetensförsörjningsstrategi Friskvårdsinsatser Interkommunal samverkan m.m.
Ekonomisk och kvalitativ hållbarhet för snabb befolkningstillväxt	Ambitionsnivån och tempo i politisk vilja och målstyrning som befolkningstillväxt (tempo i exploatering) leder till utökade verksamhetsbehov (budgetbehov i investering,	Hela kommunala koncernen	Politiska organisationen
Kommunicera en korrekt bild internt och externt	En felaktig, överdriven kommunikation kan leda till att attraktionskraften för kommunen försämras. Den upplevda bilden av kommunen	Politisk ledning och förvaltningens ledningsgrupper och chefer.	Ledningsgruppens handlingsplan Faktamässiga uttalanden Kommunikationsstöd. Vi är alla goda ambassadörer för vår kommun.
Finansiell risk			
Inflationsrisk	Kostnader stiger vilket minskar reformutrymmet. Kan delvis vara av temporär karaktär. Energi, drivmedel, tjänster, material etc.	Den kommunala koncernen	Öka medvetenhet tänka över timing i stora investeringar, satsningar på att öka effektiviteten i kommunkoncernen i syfte att få resurserna att räcka. Ex: Energieffektivisering.
Ränterisk	Hög skuldsättning, betydande kostnadseffekter vid ökad räntekänslighet	Den kommunala koncernen	Tak för skuldsättning per invånare Riktlinje framtagen och beslutad Investeringsnivåer
Finansieringsrisk	Större andel förfallna lån än plan samt problem med refinansiering	Den kommunala koncernen	Hållbar investeringsplan, riktlinje skuldförvaltning med regler för kapital- och räntebindning

Omvärldsrisker

En risk för kommuner är svårigheten att locka till sig arbetskraft för att försörja de för kommunen viktiga företagen. En anledning kan vara brist på attraktiva bostadsområden eller bostadsmarknaden generellt. I nuläget påverkar den ekonomiska situationen med hög inflation och stigande räntor kalkylerna och har medfört att byggsektorn stannat upp samtidigt som hushållen blivit försiktigare. Kommunen jobbar långsiktigt och målinriktat med att ta fram planer på nya industri- och bostadsområden i syfte att kunna möta en framtida efterfrågan. Samtidigt måste exploateringsverksamheten balansera med kommunens övriga verksamhetsområden så att en ekonomisk långsiktig finansiell balans upprätthålls. Vaggeryds kommuns befolkningsutveckling har mattats av något under 2022 och förväntas öka, men i en något svagare takt under ett antal år för att i takt med att konjunktur och bostadsbyggande tar fart igen åter hamna i en snabbare befolkningsutveckling. Det innebär också att organisationen behöver utvecklas och attrahera olika kompetenser för att på så sätt kunna möta tillväxten. För en tillväxtkommun är det viktigt att växa i en sådan takt att investeringsnivåerna och exploateringarna kan hanteras ansvarsfullt utan att skulden överstiger en långsiktigt hållbar nivå, likaså att driftskonsekvenserna och de nya förpliktelserna inte påverkar verksamheternas förutsättningar och kvalitet negativt. En framgångsfaktor för att lyckas med denna balans är att fortsatt leverera starka ekonomiska resultat i kombination med rätt nivåer inom våra investeringar och exploateringar kommande år.

Förutsättningarna utifrån en ekonomisk finansiell stabilitet har varit goda med en hög soliditet i botten. Det är emellertid viktigt att kommunen parallellt med styrningen på utgiftssidan fortsätter ha fokus på prissättning vid försäljning av industri- och småhusomter. Med försäljningsinkomster kan koncernskulden förvaltas på en rimlig nivå och soliditeten bibehållas och på så sätt skapa förutsättningar för nya satsningar. KFs mål om 30 procent inklusive pensionsskulden t o m 97-12-31 kommer nås under 2022.

Vaggeryds kommun är relativt känslig för konjunkturedgångar. En nedgång i konjunkturen får snabbt effekter i antalet varsel som i nästa steg kan resultera i en ökad arbetslöshet som kan gå relativt fort. När pandemin kom under våren 2020 ökade arbetslösheten och inte minst ungdomsarbetslösheten förhållandevis snabbt.

Den politiska förmågan både på riksplaneln och lokalt att fatta nödvändiga beslut för att på så sätt skapa förutsättningar för tjänstepersonerna att planera en effektiv och ändamålsenlig verksamhet blir allt viktigare framöver när fler och fler utmaningar väntas för kommunerna i Sverige.

Verksamhetsrisker

Befolkningen i kommunen påverkas av nybyggnationen och har de senaste åren ökat kraftigt, vilket successivt ställt krav på den kommunala förmågan att ta emot fler barn och elever inom utbildningsverksamheten. Lokalförsörjningen har i ljuset av tillväxten blivit en utmaning. Utfallet för 2022 blev lägre än förväntat och prognosen har reviderats ner något kommande år. Denna trend finns också i rikets nya befolkningsprognos som också visar på en långsammare befolkningstillväxt. Befolkningens sammansättning innebär både i Vaggeryd och i riket att vi successivt bli fler äldre i förhållande till idag, vilket kommer ställa krav på nya sätt att arbeta, ny teknik osv. Hemtjänsten har i vår kommun ett bra utgångsläge för att kunna bedriva en effektiv hemtjänst eftersom kommunkoncernen uppfört ett stort antal trygghetsboenden. Förutom boenden finns också kommunens egna verksamhetslokaler. Att ha ordning och reda i kombination med en ändamålsenlig ansvarsfördelning, organisation och framförhållning är viktigt inom denna verksamhet för att upprätthålla en god ekonomisk hushållning. Fastighetsrelaterade utmaningar bär i regel med sig stora utgifter, ibland oförutsedda, ibland planerade. Ansvarig nämnd och förvaltning arbetar med att förbättra framförhållning och god ekonomisk hushållning kopplat till våra verksamhetslokaler. Centralt i ett sådant arbete blir en lokalförsörjningsplan som pekar ut behovet och ger stöd till de ekonomiska prioriteringar som behöver beslutas inom ramen för budget och verksamhetsplaner. Det är också viktigt att utvärdera och ta ställning till om nuvarande sätt att förvalta våra verksamhetslokaler är ändamålsenligt, lokalvård, vaktmästeri, underhållsinsatser/planer m.m.

Kompetensförsörjning är en nyckelfråga för kommunen och dess verksamheter framöver. Redan idag är flera personalgrupper svårrekryterade, framöver kommer denna utmaning bli ännu större. Detta kommer ställa krav på kommunens förmåga att vara en attraktiv arbetsplats, att man erbjuder friskvårdssatsningar, en bra arbetsmiljö,

men också på omställningsförmågan, och nyttjande av nya tekniska lösningar. Kommunen har skapat en fokusgrupp ”attraktiv arbetsplats”.

Finansiella risker

Känslighetsanalys	2020	2021	2022
Personalkostnadsförändring med 1 procent (exklusive pensioner)	6,0	6,0	7,0
Bruttokostnadsförändring med 1 procent	10,1	10,4	11,6
Generell avgiftsförändring med 1 procent	1,2	1,0	1,4
Försörjningsstödsförändring med 10 procent	0,8	0,9	0,7
Kommunalekonomisk utjämning 1 procent	2,1	2,1	2,7
Förändrad utdebitering med 1 kr	30,3	32,0	34,0
10 heltidstjänster (genomsnittslön)	4,9	5,0	6,0
Förändring av finansiella placeringar med 10 % (mnkr)	15,5	16,7	15,9
Ränteförändring med 1 procent på externa lån (mnkr)	5,6	5,3	4,3

Känslighetsanalysen ger en bild över hur olika faktorer påverkar kommunens ekonomi. Försörjningsstödet har historiskt legat på en låg nivå i Vaggeryds kommun. I kommunstyrelsens verksamhetsberättelse beskrivs läget kring arbetsmarknaden och försörjningsstöd 2022. Vi går mot en lågkonjunktur, vi har emellertid inte ännu sett någon ökning i försörjningsstödet i vår kommun.

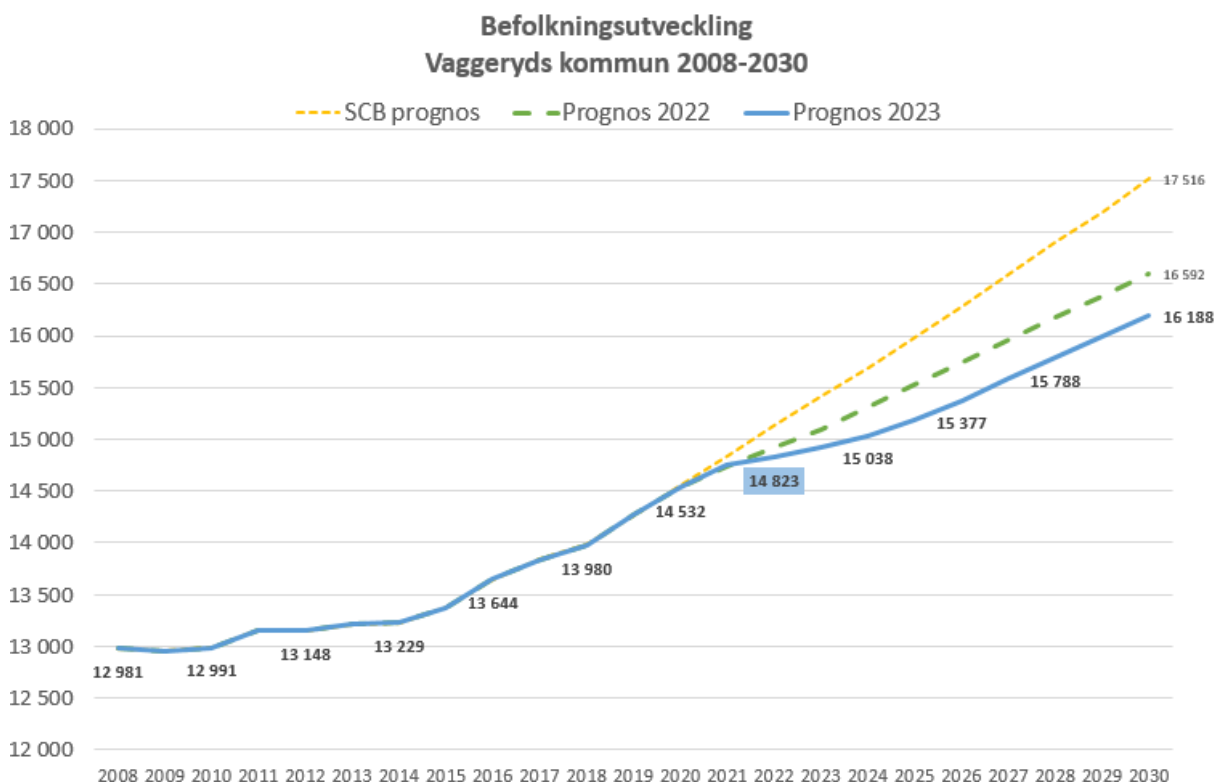
Inflationen (KPIF) har stigit kraftigt under 2022, energipriser, drivmedel, komponentbrist inom industri m.m. driver på i en ond cirkel. När inflationen stiger minskar köpkraften, vilket kan påverka lönerörelsen och i nästa steg arbetsgivarna i form av högre personalkostnader. Löneöversynerna har de senaste åren inneburit reallöneökningar för de flesta grupper och därmed en stärkt köpkraft. Under de senaste året har emellertid denna utveckling brutits och människor får nu istället mindre för pengarna (reallönesänkning), vilket successivt försämrar hushållens ekonomi och Sveriges totala privata konsumtion. Den disponibla inkomsten kommer i större utsträckning tas i anspråk till grundläggande behov som hyra, räntekostnader på bostadslån, livsmedel och drivmedel etcetera. Medel för konsumtion utöver de mest nödvändiga minskar och vissa branscher kommer påverkas mer än andra och av det skälet får man en svagare efterfrågan på sina varor och tjänster som i sin tur leder till att man tvingas till anpassningar på kostnadssidan. En ond spiral leder stegvis till att arbetslösheten ökar. Lågkonjunkturen gör att kommunernas uppdrag blir alltmer efterfrågad och behövd samtidigt som skatteintäkterna riskera att minska när arbetslösheten ökar.

Förväntad utveckling

Omvärldsdelen

Befolkningsprognos

Vaggeryds kommun reviderar sin befolkningsprognos i januari varje år. Nedan redovisas dels den prognos som varit utgångspunkten under 2022 och dels den nya prognosen (2023). Vaggeryds befolkningsprognos 2022 – 2030.

I nedan tabell framgår planeringsmodellen, prognos 2022 - 2030.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Befolkningsprognos "Prognos 2023"	14 532	14 746	14 823	14 922	15 038	15 184	15 377
Årlig förändring (antal)	267	214	77	99	116	146	193
Årlig förändring (%)	1,9 %	1,5 %	0,5 %	0,7 %	0,8 %	1,0 %	1,3 %
	2027	2028	2029	2030			
Befolkningsprognos "Prognos 2023"	15 583	15 788	15 988	16 188			
Årlig förändring (antal)	206	205	200	200			
Årlig förändring (%)	1,3 %	1,3 %	1,3 %	1,3 %			

Källa: Vaggeryds kommun. Not: Befolkningsprognosen görs i anslutning till årsskiftet för att planeringsförutsättningarna ska kunna skickas till nämnderna första veckan i mars. Det definitiva utfallet för 2022-12-31 lämnas av SCB vecka 8 årligen. I avsnittet "Fakta om Vaggeryd" i början på Årsredovisningen anges SCBs utfall för 2022-12-31. Påverkan på prognosen är liten i förhållande till tidsvinsten i kommunens arbete med planeringsförutsättningarna för kommande år.

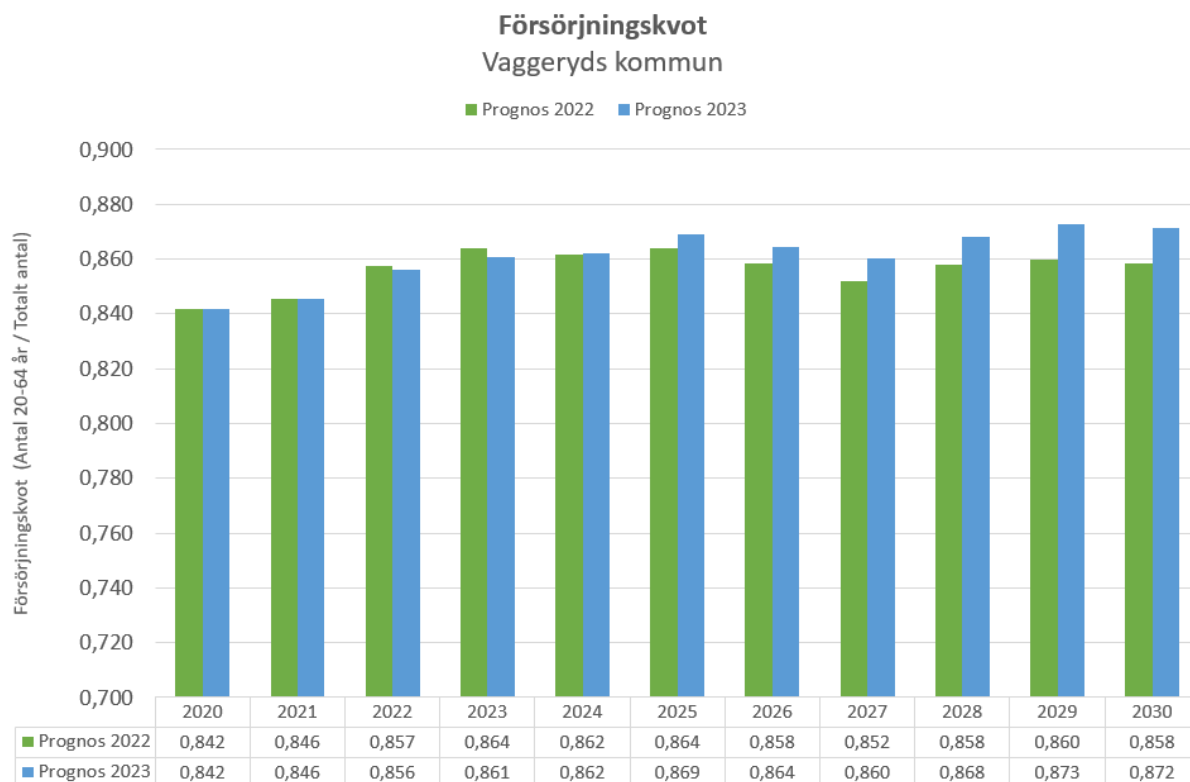
Kommunens reviderade prognos i januari 2023 indikerar en befolkningsökning i Vaggeryds kommun från 2022-12-31 med 554 invånare fram till 2026-12-31. Denna prognos anger en möjlig utveckling, och finns med i planeringen av kommunens verksamhet. Mellan 2022 och 2030 är ökningen 1 365 invånare. En lägre befolkningsutveckling än tidigare bedömningar har lämnats över Sveriges befolkningsutveckling av Statistiska centralbyråns (SCB). Det är viktigt att följa utvecklingen både på riksnivå och lokalt i vår kommun.

Försörjningskvot, Vaggeryds kommun utifrån prognos 2023

Försörjningskvoten beräknas genom att dividera antalet invånare i åldern (0-19 åringar + 65 år och äldre) med antalet (20-64 åringar). Måttet antar att åldersgruppen 0-19 år och 65 år och äldre efterfrågar kommunala tjänster i stor utsträckning medan åldersgruppen 20 – 64 åringarna är i sysselsättning och på så sätt försörjer den skattefinansierade verksamheten genom sitt arbete. Ju högre kvoten är desto högre belastning vilar på gruppen som arbetar och ska försörja det kommunala välfärdssystemet. I nedan bild framgår kommunens utmaning kommande år – dels utifrån kostnadssidan, där den demografiska utvecklingen förväntas öka efterfrågan av kommunal service och dels utifrån intäktsidan (skatteunderlagets utveckling) men också utifrån statens utjämningsystem som starkt påverkas av kommunens utveckling i demografin relativt rikets utveckling.

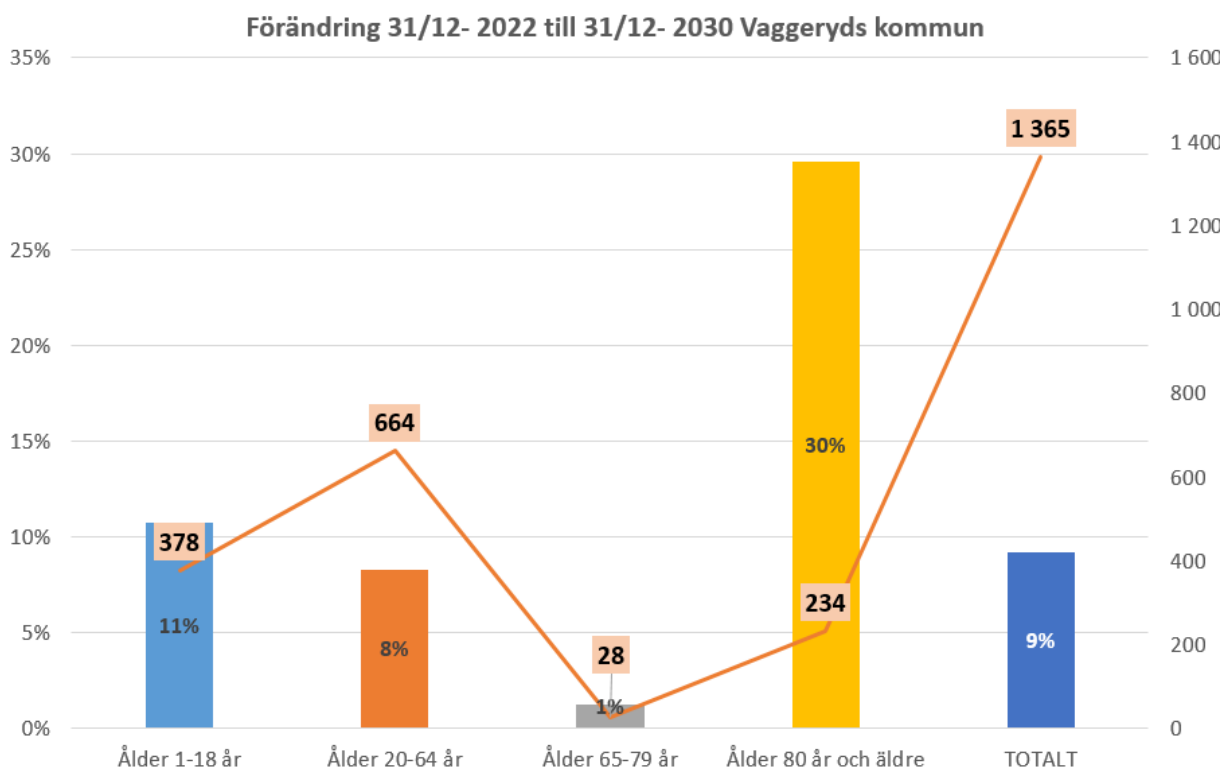
Diagrammet visar försörjningskvot, Vaggeryds kommun 2020 – 2021 samt prognos 2022 - 2030

Försörjningskvoten enligt reviderad prognos 2023 kommer ligga i intervallet omkring 0,84 till 0,87. Den kan lättare tolkas om man multiplicerar med 100 då fås för vår kommun ett intervall 84 – 87 över perioden till 2030. Statistiska centralbyrån redovisar i utfall för 2021 ett genomsnitt i riket på 77 vilket innebär att på 100 personer i de mest förvärvsaktiva åldrarna 20-64 år finns det 77 personer som är yngre eller äldre. Ju högre tal detta mått visar (kvot) desto tyngre är försörjningsbördan för de som befinner sig i åldersgruppen 20-64 år. Vaggeryds kommun uppvisar således ett utfall om 84,6 för 2021 och ett genomsnitt för perioden i intervallet 84 – 87, vilket är relativt högt.

Nedan bild visar förändringen i olika åldersgrupper mellan 2022-12-31 (1/1-2023) till 2030-12-31. Bilden är viktig eftersom grupperna 1-19 år och 80 år och äldre efterfrågar kommunal service i hög utsträckning. Som framgår i bilden förväntas bland annat gruppen 80 år och äldre öka med omkring 30 procent under 8-årsperioden.

Befolkningsutveckling, Vaggeryds kommun, period 2022-12-31 till 2030-12-31, valda åldersgrupper

Omvärldsbevakning – lågkonjunkturen står för dörren

Den höga inflationen, liksom den snabba ränteuppgången, ger stora negativa effekter för global konjunktur 2023. Den ekonomiska tillväxten fortsätter att mattas av, såväl globalt som i Sverige. Fallande BNP syns inte på bred front, men i slutet av 2022 sjönk BNP både i Tyskland och Sverige. För de svenska hushållen blir pris- och ränteuppgången mycket kännbar. Det fulla genomslaget på ekonomin ligger framför oss: flera mekanismer medför att det dröjer innan de högre räntorna/priserna slår igenom fullt ut. Ännu väntas fler räntehöjningar från centralbankerna. Men man närmar sig snart toppnivåerna i denna räntecykel. Under 2023 väntas inflationen sjunka, bland annat som en följd av sjunkande energipriser. Sjunkande inflation innebär dock inte sjunkande priser – bestående höga prisnivåer medför en varaktig urholkning av realinkomsterna. Sannolikt kommer det att ta mycket lång tid att återhämta denna nedgång för reallönerna. Hittills har svensk arbetsmarknad stått sig stark, men tecken på försvagning börjar nu skönjas. Hur mycket sysselsättningen kommer att dämpas i nedgången blir avgörande för konjunkturen framöver. Liksom i tidigare prognoser beräknas tillväxten för det reala skatteunderlaget räcka till endast små öknings av verksamhetsvolymen i kommunsektorn

Månatlig statistik visar att svensk BNP föll i fjärde kvartalet 2022. Prognosen för helåret 2023 är att BNP blir 1 procent lägre än året innan. Hushållens konsumtion samt vikande bostadsinvesteringar är det som tydligast bidrar till produktionsminskningen. I hög grad följer utvecklingen med svagare resursutnyttjande ränte- och inflationschocken 2022. I år blir KPIF-inflationen fortsatt hög, men den beräknas falla tillbaka, bland annat till följd av lägre energipriser. Ett högre ränteläge (jämfört med åren före 2022) är dock här för att stanna. Detta höjer KPI-inflationen 2023. Korta marknadsräntor stiger ytterligare i år då centralbankernas styrräntor höjs. Långa marknadsräntor antas kortvarigt följa med i kortränteuppgången, men beräknas därefter kunna gå ner (i takt med sjunkande inflationsförväntningar och lägre förväntningar vad gäller framtida styrräntor). KPIF-

inflationen beräknas mot slutet av 2023 ligga nära målet om 2 procent och inflationen 2024 (både KPI och KPIF) bedöms bli låg.

Ett svagt konjunkturläge framöver kommer att dämpa inflationen; företagen kommer att få det gradvis allt svårare att höja sina försäljningspriser. Urholkningen av hushållens inkomster är betydande, givet den höga inflationen. Och ”låg inflation” är otillräckligt för att återställa reallönerna, som för en längre period kan förväntas vara lägre än före inflationschocken. Någon snabb ”rekyl” mot starkare konjunktur kan knappast förväntas med anledning av att perioden av ovanligt hög inflation går över.

Svensk arbetsmarknad är ännu stark men vissa svaghetstecken kan skönjas. Ännu är detta en motkraft i konjunkturedgången men SKR räknar med att sysselsättningen börjar minska i år. En sådan försvagning blir naturligtvis kännbar – såväl för hushållens inkomster som för företagets försäljning (direkt eller indirekt riktad till hushållens konsumtionsefterfrågan). Prognosen är att andelen arbetslösa stiger till 8,2 procent som årsgenomsnitt i år (7,5 procent 2022). Efter två år av lågkonjunktur (2023–2024) antas en återhämtning följa, där produktion och sysselsättning växer snabbt.

SKRs prognos i december 2022 var att det underliggande skatteunderlaget för 2022 ökade med 5,7 procent. I februari prognosen 2023 bedömer SKR att ökningen blev något större, 5,9 procent. Det var en fortsatt stark tillväxt av skatteunderlaget 2022 efter återhämtningen som skedde 2021 (efter pandemin). Detta trots att ekonomin bromsade under andra halvåret 2022. Enligt Skatteverkets arbetsgivardeklarationer bromsade därmed även ökningen av lönesumman in de sista månaderna 2022. En motverkande faktor under andra halvåret var dock de höjda garantipensionerna från augusti 2022. När bedömningen nu är att ekonomin fortsätter att bromsa in under 2023 minskar även ökningstakten av skatteunderlaget och blir lägre än genomsnittet de tio senaste åren. Åren 2024 och 2025 sker en återhämtning efter lågkonjunkturen och 2026 växer ekonomin mer trendmässigt.

Sammantaget växer skatteunderlaget 2024–2026 i linje med det historiska genomsnittet. Den höga inflationen påverkar skatteunderlaget på olika sätt. Bland annat stiger pensionerna till följd av högre prisbasbelopp (främst garantipensionerna). Den stora effekten kommer dock genom att skatteunderlagets köpkraft urholkas. De senaste tio åren har det reala skatteunderlaget ökat med 1,7 procent per år i genomsnitt. Under 2023–2026 ökar nu det reala skatteunderlaget med 1 procent i genomsnitt. 2023 står ut som ett mycket svagt år och det reala skatteunderlaget minskar med nästan 3 procent. Det är först 2025 som SKRs prognos visar att det reala skatteunderlaget kommer att vara uppe på 2022 års nivå igen.

Tabell 1. Nyckeltal för den svenska ekonomin

Tabellen nedan visar nyckeltal på riksnivå för perioden 2021 – 2026. Uppgifterna är hämtade från Sveriges kommuner och regioner, cirkulär 23:07 ”Budgetförutsättningar för åren 2023-2026” daterad 2023-02-16.

Nyckeltal	2021	2022	2023	2024	2025	2026
BNP *	4,9	2,7	-1,0	1,6	2,5	2,7
Arbetade timmar *	2,3	2,3	0,5	1,0	1,7	1,0
Relativ arbetslöshet, %	8,8	7,5	8,2	8,6	8,1	7,6
Timlön, konjunkturlönestatistik	2,6	2,7	3,6	3,3	3,3	3,3
Inflation, KPIF	2,4	7,7	5,8	1,2	1,6	2,0

*Kalenderkorrigerat.

Kommentar till förväntad utveckling Vaggeryds kommun

Vaggeryds kommun har ett starkt resultat 2022 tillsammans med i övrigt en god balans mellan mål, medel och kvalitet i verksamheterna. De finansiella nyckeltalen har stärkts ytterligare under året och innebär bland annat en soliditet om 40,2 procent inräknat pensionsskulden upparbetad till och med 971231. Exklusive denna skuld uppgår soliditeten till 50 procent. Räntebärande skuld har amorterats ner till 430 mnkr och ytterligare 50 mnkr amorteras i början på 2023. Självfinansieringsgraden av skattefinansierade investeringar om 437 mnkr har finansierats med egna medel under mandatperioden 2019-2022. Nämnderna har vid utgången av 2022 budgetar i balans. Vi har ett bra ekonomiskt utgångsläge. Vi står emellertid inför ett antal år med svårare ekonomiska förutsättningar. För 2023 och 2024 belastas utgifterna med temporärt högre pensionskostnader och inflationens

fortsatta utveckling avgör förstås också hur stor utmaningen blir kommande år. De ekonomiska förutsättningarna kommer därmed bli svårare än vad varit fallet de senaste åren, detta ställer krav på förmågan att hitta smarta lösningar som sänker kostnader men samtidigt inte sänker kvaliteten i verksamheten. Utöver den ekonomiska utmaningen som förväntas blir också kompetensförsörjning en allt mer problematisk. Att behålla och attrahera ny arbetskraft blir därför viktigt för att kunna bibehålla den goda kvaliteten i verksamheten. Denna utmaning finns i alla sektorer och i hela landet. Krisberedskap och civilt försvar är en annan stor uppgift som under några år ökat i omfattning och där kommunal sektor förväntas avsätta mer resurser.

Det blir också mer viktigt att följa befolkningsutvecklingen eftersom vi under ett antal månader i följd haft en avstannande utveckling. Befolkningsutvecklingen påverkar både kostnader och förväntade intäkter (skatter och utjämnings). Mot den bakgrunden har kommunens nya befolkningsprognos en något svagare utveckling kommande år på grund av i huvudsak rådande omvärldsfaktorer. På några års sikt är emellertid bedömningen fortsatt positiv vad gäller tillväxten. Det innebär att organisationen fortsatt behöver utvecklas och förbereda sig för denna tillväxt. Hållbarheten, inte minst i att växa i en sådan takt att investeringsnivåerna och exploateringarna kan hanteras ansvarsfullt utan att bland annat skulden överstiger en hållbar nivå, att driftskonsekvenserna inte påverkar verksamheternas kvalitet negativt blir viktigt att löpande kontrollera. Goda ekonomiska resultat är fortsatt avgörande för att motverka en allt för hög räntebärande skuldutveckling.

I kommunens balansräkning på tillgångssidan återfinns kommunens ägda verksamhetslokaler. Att ha ordning och reda i kombination med en ändamålsenlig ansvarsfördelning, organisation och framförhållning är viktigt inom denna verksamhet för att upprätthålla en god ekonomisk hushållning med våra tillgångsvärden. Fastighetsrelaterade utmaningar bär i regel med sig stora utgifter, ibland oförutsedda, ibland planerade. Ansvarig nämnd och förvaltning arbetar med att förbättra framförhållning och god ekonomisk hushållning avseende våra verksamhetslokaler. Centralt i ett sådant arbete är bland annat en lokalförsörjningsplan som ger stöd till de ekonomiska prioriteringar som behöver beslutas inom ramen för budget och verksamhetsplan årligen. Det är också viktigt att prioritera skötsel av våra verksamhetslokaler. Kommunen har upphandlat en grundskola, Nya Götafors Skola, kommunen äger flertalet av verksamhetslokalerna men det har under de senaste åren framförallt inom barn- och utbildningsnämndens verksamhet blivit fler hyreslösningar vilket är ett tecken på att framförhållningen i lokalplaneringen behöver förbättras.

Förutsättningarna utifrån en ekonomisk finansiell stabilitet har varit goda med en hög soliditet i botten. Det är emellertid viktigt att kommunen parallellt med styrningen på utgiftssidan fortsätter ha fokus på prissättning vid försäljning av industri- och småhustomter. Kommunstyrelsen har fått delegation av kommunfullmäktige att besluta om förändringar i prissättning avseende tomter. Det är viktigt att denna verksamhet sköts på ett affärsmässigt sätt i de fallen så är lämpligt. Med försäljningsinkomster kan koncernskulden minska och soliditeten bibehållas eller stärkas och på så sätt skapa förutsättningar för en långsiktigt hållbar utveckling. KFs mål om 30 procent inklusive pensionsskulden t o m 97-12-31 kommer nås under 2022.

Koncernlåneportföljens prognostiserade utveckling t o m 2026

Bolag/kommunförbund	2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025	Prognos 2026
Vaggeryds kommun	430,0	400,0	460,0	350,0	300,0
Vaggeryd Skillingaryd Bostads AB	478,0	528,0	628,0	728,0	848,0
Vaggeryds Energi Koncern	120,0	345,0	405,0	455,0	505,0
Samverkan Återvinning Miljö (SÅM)	20,5	22,5	25,0	25,0	25,0
Totalt (tkr)	1 048,5	1 295,5	1 518,0	1 558,0	1 678,0
Prognos antalet invånare	14 823	14 922	15 038	15 184	15 377
Koncernskuld per invånare	70 735	86 819	100 942	102 607	109 124

Not: Källa: Intervju med bolagens VD, januari 2022. Reviderad befolkningsprognos januari 2023 för perioden 2022-2030.

Vaggeryds kommun

Lånebehovet och/eller amorteringsförmågan i kommunen påverkas i stor utsträckning av nivån på

investeringsverksamheten samt nettoutfallet inom exploateringsverksamheten. Kommunens resultatnivå stärker också likviditeten och förmågan till egen finansiering. Intresset är fortsatt stort för kommunens industritomter, likaså har de småhustomter som iordningsställts sålts. Läget i omvärlden med en hög inflation och en lågkonjunktur på väg kan påverka förutsättningar i samhället vilket temporärt kan bromsa in takten i företag och hushålls investeringar. Högre räntor tillsammans med högre kostnader skapar nya kalkyler för olika grupper i samhället. Osäkerheter på arbetsmarknaden leder ofta till avvaktan/försiktighet. Samtidigt skapas många nya arbetstillfällen både inom kommunens gränser och i närområdet. Svårigheten i prognosen för 2023 och framåt är kopplat till denna osäkerhet i omvärlden men också till vilka politiska beslut som antas och hur exploateringsområden omsätts och aktiveras. Stigamo området har hög aktivitet. Åtgärder för att lösa energiförsörjningen pågår och beräknas i prognosen vara färdigt 2025. Detta gör att intäkter flyttas fram 2 år jämfört tidigare prognos. Strategisk mark har förvärvats norr om travbanan vilket ger förutsättningar för en fortsatt expansion och etableringar. Frågor kopplat till medfinansiering i samhällets infrastruktur behöver konkretiseras ytterligare eftersom detta påverkar kommunens framtida kassaflöde och tillika lånebehov.

Vaggeryd Skillingaryd Bostads AB

Utvecklingen av bolagets låneportfölj beror i huvudsak på nedan större investeringsprojekt kommande år. Nuvarande bedömning redovisas år för år i ovan tabell.

Byggnation av bostäder på Karlsborg i Vaggeryd centralort. Projektet beräknas i nuläget ungefär 60 mnkr, där hela projektet beräknas genomföras under 2023.

Övriga investeringar såsom reinvesteringsåtgärder och liknande underhållsåtgärder som kräver lånefinansiering beräknas uppgå till 10 mnkr år 2023. Denna post beräknas i nuläget inte kräva lånefinansiering under perioden. Mercurius kommer att byggas om lokaler och lägenheter under 2023. Byggnation av bostäder under 2023 bedöms till 80 mnkr, för 2024 100 mnkr och för 2025 100 mnkr. Mer konkret innefattar ovan bostadsprojekt Smultronen i Skillingaryd, ett område i Hok samt Tor i Vaggeryd. Ordningen på projekten påverkas av tillgången på mark. 2026 projekteras för ytterligare projekt.

Vaggeryds Energi AB

Utvecklingen av bolagets låneportfölj beror i huvudsak på nedan större investeringsprojekt kommande år. Nuvarande bedömning redovisas år för år i ovan tabell.

Byggnation av ny värmeproduktion. Projektet beräknas i nuläget till 245 mnkr, där 80 mnkr fördelas på 2022, 140 mnkr på 2023, 25 mnkr på 2024. Omvärldsläget har lett till ca 15 % dyrare kostnad.

Byggnation av nya mottagningsstationer i elnätet. Projekten bedöms i nuläget i intervallet 70 – 100 mnkr, där 30 mnkr på 2023, och 40 mnkr år 2025. Det finns en osäkerhet i hur projektet kommer att fördelas kostnadsmässigt.

Samverkan Återvinning Miljö (SÅM)

Utvecklingen av kommunalförbundets låneportfölj beror i huvudsak på nedan större investeringsprojekt kommande år. Nuvarande bedömning för Vaggeryds kommun (16 %) redovisas år för år i ovan tabell.

Utveckling av ÅVC- anläggningar, byggnader, maskiner, nya behandlingsmetoder av material, samt trolig ny lagstiftning kopplat till matavfall och förpackningsinsamling påverkar investeringsplaneringen under perioden. I nuläget innebär detta 18,5 mnkr för 2022, 14 mnkr på 2023, 20 mnkr på 2024. Det finns en viss osäkerhet kopplat till arbete med ny avfallsplan för 2023-2028 som är under framtagande. Prognosen för 2025-2026 beräknas mot den bakgrunden inte påverka lånebehovet, vilket innebär en kalkylerad nivå om 14 mnkr årligen i investeringar.

Kommunens prognostiserade borgensåtagande t o m 2026

Borgensåtagande	2022	2023	2024	2025	2026
Borgensåtagande, exklusive Kommuninvest, mnkr	650,0	872,0	1 034,5	1 184,5	1 354,5
Borgensåtagande per invånare, kr	43 851	58 437	68 792	78 010	88 086

Not: Borgensåtagandet ökar mot bakgrund av VSBo och VEBAs höga investeringsplaner under ovan period.

Finansiella räkenskaper

Redovisningsprinciper

R 1 Bokföring och arkivering

Bokföringen i kommunen sker löpande utan dröjsmål samt varaktigt och systematiskt i enlighet med rekommendation.

Arkivering sker enligt med arkivplan som har reviderats under året.

R2 Intäkter

Redovisade intäkter är redovisade till det värde som kommunen erhållit 2022 eller till belopp som beräknas inflyta.

Periodisering har skett av statsbidrag mm.

Skatteintäkter samt fastighetsavgifter har redovisats enligt relevanta prognoser från SKR. Skatteintäkter har redovisats enligt SKR cirkulär 2022:54

Noter finns i räkenskaperna för verksamhetens intäkter och skatteintäkter och generella statsbidrag för såväl kommunen som för koncernen.

Ett undantag från rekommendationen görs för reavinst-/förlust poster för finansiella placeringar.

Dessa inklusive marknadsmässiga förändringar av kapitalbeloppet bokförs debet kortfristig kapitalplacering och samtidigt som avsättning mot pensionstagarna. Avsikten är att delvis täcka ansvarsförbindelse pensioner som uppkom före 1998.

Värdeförändring kapitalplaceringar syns således inte i resultaträkningen.

Intäkter avseende anslutningsavgifter är bokförda i investeringsredovisningen och periodiserade som skuld.

R 3 Immateriella anläggningstillgångar.

I 2022 års redovisning finns immateriella tillgångar i kommunens balansräkning. Innehåller främst investeringar i informationsteknologi.

R 4 Materiella anläggningstillgångar

Linjär metod tillämpas för avskrivningar. Kommunens bedömning avseende ekonomisk livslängd ligger i linje med av SKR:s tidigare utfärdade rekommendationer, men arbete har genomförts att för varje väsentligt investeringsprojekt istället använda nyttjandeperiod som bedömningsgrund. Redovisning av ackumulerade avskrivningar i not till balansräkningen sker separat enligt bruttometod. Vaggeryds kommun tillämpar komponentavskrivning. Investeringar i fastigheter uppdelas i byggnader med stomme, fönster, tak mm i olika avskrivningstider. Gator och vägar delas upp i slitlager, asfalt- grus samt i förstärkningslager.

Enligt kommunfullmäktiges beslut finansieras mindre inventarieinköp genom direktavskrivning i driftbudgeten.

R 5 Leasing

Kommunen har endast ett fåtal leasingavtal av mindre omfattning. Kommunen har 33 leasingavtal som har en längre total löptid än tre år. Dessa är beloppsmässigt förhållandevis små och har inte redovisats som finansiell leasing i enlighet med rekommendation RKR R5 Leasing. Dessa redovisas istället som operationell leasing.

R6 Nedskrivningar

Nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar har skett under 2021 se not 9 och 10. Inga nedskrivningar av immateriella anläggningstillgångar har skett under året.

R 7 Finansiella tillgångar och finansiella skulder

Finansiella stadigvarande tillgångar avsedda att täcka framtida pensionsbetalningar klassificeras som finansiell omsättningstillgång.

Placeringarna avser att likvidmässigt användas till utbetalningar av ansvarsförbindelser av pensionsrätter intjänade före 1998.

Avkastning på placeringarna redovisas som avsättning. Detsamma gäller förändring av placeringarnas marknadsvärden.

Marknadsvärdering sker vid utgången av varje månad men förändringen redovisas samtidigt mot avsättning och hamnar alltså inte i kommunens resultaträkning. Kommunens avvikelse av rekommendationen grundar sig på uppfattningen att redovisad ansvarsförbindelse enligt god redovisningssed egentligen borde få redovisas som skuld.

Rekommendationen för redovisning av långfristiga lån efterföljs och kommunen använder sig av generella lånearrangemang. Räntekostnader periodiseras löpande. Koncernens checkkredit är i årsskiftet outnyttjat.

R 9 Avsättning och ansvarsförbindelser

Intjänad pensionsrätt till och med år 1997 redovisas inom linjen som ansvarsförbindelse.

Ansvarsförbindelsens belopp är reducerat med värdet av ackumulerade vinster på pensionsplaceringar.

Avkastning från kapitalförvaltning avseende pensionsmedel har redovisats som avsättning med 50,4 mkr. Detta är ett avsteg från utfärdad rekommendation men enligt kommunens bedömning i linje med god ekonomisk hushållning.

Kommunen mäter regelbundet varje månad värdet om pensionsplaceringar. Värdeförändringen regleras månadsvis mot avsättningen.

Vidare är borgensåtaganden mot kommunens bolag samt solidarisk förpliktelse mot Kommuninvest redovisat som ansvarsförbindelse.

From år 2007 redovisas VA-kollektivets upparbetade resultat som avsättning, i enlighet med VA-lag som gäller from år 2008. Återställande av deponi redovisas också som avsättning. 2022 görs avsättning med 7 mkr.

Vaggeryds kommun undertecknade 2019 ett avtal om medfinansiering på 23 mnkr för elektrifiering av det så kallade Y:et. Den regionala medfinansieringen fördelas mellan region Jönköpings län och kommunerna Jönköping, Värnamo och Vaggeryd. Elektrifiering av Y:et med nybyggnation Byarum-Tenhult på totalt 500 mnkr samfinansieras (statliga medel) med 300 mnkr och medfinansieras med 200 mnkr av regionen och kommunerna Jönköping, Värnamo och Vaggeryd. Vaggeryds andel av medfinansiering är 23 mnkr.

R 10 Pensioner

Upplysningar om pensionsmedel och pensionsförpliktelser

Rekommendationen efterlevs helt och upplysningarna finns redovisade i förvaltningsberättelsen under rubriken pensionsåtagande. Kommunen köper värderingshjälp från Skandia för att erhålla rätt avsättning och ansvarsförbindelse.

I årsbokslutet har använts Skandias utskick för årsredovisning 2022.

Upplysningar enligt rekommendationen lämnas i not till balansräkningen både vad gäller pensionsavsättning och för pensionsförpliktelser som redovisas under ansvarsförbindelsen. Redovisning sker enligt rekommendationer för avsättningar och utbetalningar. Ansvarsförbindelsen före 1998 redovisas netto efter avdrag för ackumulerade vinster på pensionsplaceringar.

R12 Byte av redovisningsprinciper

Inget byte av princip har skett under 2022.

R 13 Kassaflödesanalys

Kommunen följer i årsbokslutet rekommendationen att redovisa en kassaflödesanalys som utmynnar i en förändring av likvida medel och uppdelad i olika sektorer.

R 14 Drifts- och investeringsredovisning

Kommunen har i sin årsredovisning en uppställning över verksamhetens driftsposter inklusive avvikelser mot budget.

Det finns även en redovisning över kommunens investeringar ur organisations- och verksamhetsperspektiv samt uppföljning av de största investeringsobjekten.

R15 Förvaltningsberättelse

Kommunens förvaltningsberättelse följer i huvudsak rekommenderad uppställning enligt kommunal redovisningslag och årets upplaga försöker också ansluta sig till exempelskrift utgiven av Rådet för kommunal redovisning.

R 16 Sammanställda räkenskaper

Den sammanställda redovisningen upprättas i årsredovisningen enligt RKR:s rekommendation genom förvärvsmetoden med proportionell konsolidering.

Resultaträkning

Mkr	Not	Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021
Verksamhetens intäkter	1	287,7	174,4	533,3	394,0
Verksamhetens kostnader	2	-1 111,2	-984,5	-1 294,9	-1 134,4
Avskrivningar	3	-54,2	-56,8	-91,6	-92,0
Verksamhetens nettokostnader		-877,7	-866,9	-853,2	-832,4
Skatteintäkter	4	714,4	675,4	714,4	675,4
Generella statsbidrag och utjämning	5	265,5	252,0	265,5	252,0
Verksamhetens resultat		102,2	60,5	126,7	95,0
Finansiella intäkter	6	7,1	5,4	2,7	0,9
Finansiella kostnader	7	-3,4	-2,1	-9,4	-6,4
Finansnetto		3,7	3,3	120,0	-5,5
Skatt		-	-	-2,8	-3,6
ÅRETS RESULTAT		105,9	63,8	117,2	85,9

Balansräkning

Mkr	Not	Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021
TILLGÅNGAR					
Immateriella tillgångar	8	3,9	5,1	3,9	5,1
Fastigheter och anläggningar	9	1 091,5	1 037,2	1 734,4	1 625,7
Maskiner och inventarier	10	52,4	49,0	349,8	355,7
Aktier och andelar	11	100,2	100,2	11,7	11,7
Långfristiga fordringar	12	3,7	3,8	3,7	3,8
Summa anläggningstillgångar		1 251,7	1 195,3	2 103,5	2 002,0
Exploateringsverksamhet	13	45,6	63,1	45,6	63,1
Förråd	14	0,9	0,7	7,4	5,6
Kortfristiga placeringar	15	155,9	167,3	155,9	167,3
Kortfristiga fordringar	16	103,1	77,1	175,9	136,0
Likvida medel	17	132,2	129,6	135,5	134,7
Summa omsättningstillgångar		437,8	437,8	520,3	506,7
SUMMA TILLGÅNGAR		1 689,4	1 633,1	2 623,8	2 508,7
EGET KAPITAL OCH SKULDER					
Årets resultat	18	105,9	63,8	117,2	85,9
Övrigt eget kapital	18	742,0	678,2	885,5	802,6
Summa eget kapital		847,9	742,0	1 002,7	888,5
AVSÄTTNINGAR	19	144,5	120,8	149,7	126,4
SKULDER					
Långfristiga skulder	20	491,1	605,1	1 029,6	1 166,0
Kortfristiga skulder	21	205,9	165,2	441,8	327,8
Summa skulder		697,0	770,3	1 471,4	1 493,8
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		1 689,4	1 633,1	2 623,8	2 508,7
Ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser inkl. löneskatt t	22	219,3	243,6	219,3	243,6
Solidarisk borgen via Kommuninvest		1 000,8	1 065,4	1 008,8	1 065,4
Borgensförbindelser övriga		650,0	611,5	31,0	31,0

Finansieringsanalys kommun

Mkr	Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021
Den löpande verksamheten				
Årets resultat	105,9	63,8	117,2	85,9
Justeringar ej likvidpåverkande poster	89,3	74,7	129,2	90,7
Medel fr verksamheten före förändr. av rörelsekapital	195,2	138,5	246,4	176,6
Minskning/ökning förråd mm	-0,2	0,1	-1,8	-0,1
Försäljning/inköp exploateringstillg./inv.	17,5	92,6	17,5	92,6
Minskning/ökning kortfristiga fordringar	-26,0	-17,2	-39,9	-44,8
Ökning/minskning övriga kortfristiga skulder	40,7	53,3	114,0	76,9
Kassaflöde från löpande verksamheten	227,2	267,3	336,2	301,2
Investeringsverksamhet				
Investeringar i immateriella tillgångar	1,2	-2,5	1,2	-2,5
Investeringar i materiella tillgångar	-111,9	-76,2	-200,3	-140,7
Försäljning av anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0
Investering i aktier och andelar	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-110,7	-78,7	-199,1	-143,2
Finansieringsverksamheten				
Utlåning				
Förvärv långfristiga fordringar	0,0	-0,2	0,0	-0,2
Avyttring långfristiga fordringar	0,1	0,0	0,1	0,0
Förvärv kortfristiga placeringar	0,0	-12,3	0,0	-12,3
Avyttring kortfristiga placeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Upplåning				
Nyupptagna långfristiga lån	0,0	0,0		5,0
Amortering långfristiga lån	-114,0	-25,0	-136,4	0,0
Nyupptagna långfristiga skulder övrigt	0,0	0,0	0,0	0,0
Amortering långfristiga skulder övrigt	0,0	0,0	0,0	27,1
Ökning kortfristiga låneskulder	0,0	0,0	0,0	0,0
Minskning kortfristiga låneskulder	0,0	-23,6	0,0	-23,6
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-113,9	-61,1	-136,4	-31,1
Årets kassaflöde	2,6	127,5	0,8	126,9
Likvida medel vid årets början	129,6	2,1	134,7	7,8
Likvida medel vid årets slut	132,2	129,6	135,5	134,7

Noter Mnkr

	Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021
Not 1 Verksamhetens intäkter				
Försäljningsmedel	15,5	10,9	17,5	12,6
Taxor och avgifter	54,0	53,4	206,7	186,7
Hysesintäkter och arrenden	46,7	27,8	132,1	109,6
Bidrag	71,5	62,7	71,5	62,7
Övriga intäkter inkl. justering koncern	100,0	19,6	105,5	22,4
Summa	287,7	174,4	533,3	394,0
Not 2 Verksamhetens kostnader, Mkr				
Anläggningar och material	4,8	4,4	142,7	101,9
Bidrag och transfereringar	48,0	25,5	48,0	25,5
Köp av verksamhet	120,3	103,4	129,3	111,7
Kostnader anställd personal o förtroendevald	711,9	651,5	747,9	686,8
Lokalhyror och fastighetsservice	49,2	40,3	45,9	44,7
Material, livsmedel och energi	80,7	74,7	89,7	74,7
Tjänster mm inkl. justering koncern	96,3	84,7	91,4	89,1
Summa	1 111,2	984,5	1 294,9	1 134,4
Not 3 Av- och nedskrivningar				
Avskrivning immateriella anläggningar	1,9	0,8	1,9	0,8
Avskrivning byggnader och tek. anläggning	45,2	44,2	59,8	58,3
Avskrivning maskiner och inventarier	7,1	6,7	29,8	27,8
Nedskrivning byggnader och tek. anläggning	0,0	5,0	0,0	5,0
Nedskrivning maskiner och inventarier	0,0	0,1	0,1	0,1
Summa	54,2	56,8	91,6	92,0
Not 4 Skatteintäkter				
Kommunalskatt	692,6	656,5	692,6	656,5
Slutavräkning föregående år	4,6	2,3	4,6	2,3
Preliminär avräkning innevarande år	17,2	16,6	17,2	16,6
Summa	714,4	675,4	714,4	675,4
Not 5 Generella statsbidrag o utjämnning				
Inkomstutjämningsbidrag, införandebidrag	179,7	159,9	179,7	159,9
Kostnadsutjämningsavgift/Generellt bidrag	2,1	7,9	2,1	7,9
Utjämningsbidrag LSS	-1,1	0,1	-1,1	0,1
Reglerings- och införandebidrag	40,9	43,1	40,9	43,1
Fastighetsavgift	36,3	35,6	36,3	35,6
Skolmiljarden o bidrag vård och omsorg	7,6	5,4	7,6	5,4
Summa	265,5	252,0	265,5	252,0
Not 6 Finansiella intäkter				
Intäkter pensionsmedel samt övr ränteintäkter	1,2	0,1	1,2	0,1
Ersättning för kommunens borgensåtagande	2,2	2,1	0,0	0,0
Utdelning aktier o andelar	3,4	2,9	0,9	0,4
Övrigt	0,3	0,3	0,6	0,4
Summa	7,1	5,4	2,7	0,9
Not 7 Finansiella kostnader				
Räntor på lån	3,2	2,0	9,4	6,3
Övrigt	0,2	0,1	0,0	0,1
Summa	3,4	2,1	9,4	6,4

Noter Mnkr

Not 8 Immateriella tillgångar

	Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021
Ingående anskaffningsvärde	6,5	4,0	6,6	4,0
Investeringar	0,6	2,5	0,6	2,5
Utgående anskaffningsvärde	7,1	6,5	7,2	6,5
Ingående ackumulerade avskrivningar	-1,4	-0,6	-1,4	-0,6
Försäljningar och utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets avskrivningar	-1,8	-0,8	-1,8	-0,8
Utgående ackumulerade avskrivningar	-3,2	-1,4	-3,3	-1,4
Utgående redovisat värde	3,9	5,1	3,9	5,1
Bedömd genomsnittlig nyttjandetid	4 år	4 år		

Not 9 Mark, byggnader och tekniska anläggningar Fastigheter o anläggningar

Ingående anskaffningsvärde	1 824,1	1 733,6	2 614,2	2 508,6
Investeringar	105,9	69,0	121,2	109,9
Försäljning borttaget anskaffningsvärde	-10,3	-1,0	-10,6	-1,0
Investeringsstöd VSBo	0,0	0,0	0,0	-25,6
Utrangering mark	0,0	-0,1	0,0	-0,1
Omklassificering anläggningar Stigamo gata	0,0	2,4	0,0	2,4
Omklassificering anläggningar Stigamo VA	0,0	19,5	0,0	19,5
Omklassificering anläggningar	0,0	0,6	0,0	0,6
Utgående anskaffningsvärde	1 919,7	1 824,0	2 724,8	2 614,3
Ingående ackumulerade avskrivningar	-784,3	-735,9	-986,7	-924,2
Försäljning borttaget ack avskrivningar	3,4	0,8	3,6	0,8
Årets avskrivningar	-45,2	-44,2	-59,8	-58,3
Utgående ack avskrivningar	-826,1	-779,3	-1 042,9	-981,7
Ingående ack nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Nedskrivningar	0,0	-5,0	0,0	-5,0
Utgående nedskrivningar	0,0	-5,0	0,0	-5,0
Utgående redovisat värde innan kreditivräntor	1 093,6	1 039,7	1 681,9	1 627,6
Ingående ack kreditivränta	-2,5	-2,8	-2,5	-2,8
Årets förändring interna intäktsräntor	0,2	0,3	0,2	0,3
Utgående värde intäktsräntor	-2,3	-2,5	-2,3	-2,5
Utgående redovisat värde inkl kreditivräntor	1 091,3	1 037,2	1 679,6	1 625,1
Pågående investering	0,2	0,0	54,8	0,6
Utgående redovisat värde	1 091,5	1 037,2	1 734,4	1 625,7
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	45 år	45 år		

Nedskrivning 2021 har skett utifrån underlag från Tekniska kontoret för Fenix 2 (gymnasieskola med 3,5 mnkr) som av arbetsmiljöskäl evakuerades under året. Nedskrivningen kopplat till aktiverade rivningsutgifter för Mejeriet och Tofsipvan 2 (Elverket).

Not 10 Maskiner, inventarier, fordon

Ingående anskaffningsvärde	112,8	105,6	746,3	706,5
Investeringar	10,5	7,3	33,4	45,9
Försäljningar och utrangeringar	0,0	-0,1	-0,1	-6,2
Omklassificering av anläggningar	0,0	0,0	2,8	0,0
Utgående anskaffningsvärde	123,3	112,8	782,4	746,2
Ingående ackumulerade avskrivningar	-63,8	-57,0	-402,5	-381,7
Försäljn, utrangeringar borttaget ack avskrivn.	0,0	0,0	0,1	6,1
Årets avskrivningar	-7,1	-6,7	-29,8	-26,8
Utgående ackumulerade avskrivningar	-70,9	-63,7	-432,2	-402,4
Ingående ackumulerade nedskrivningar	0,0	0,0	-0,4	-0,4
Årets nedskrivningar	0,0	-0,1	0,0	-0,1
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0,0	-0,1	-0,4	-0,5
Utgående redovisat värde	52,4	49,0	349,8	343,3
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	9 år	9 år		
Pågående investeringar	0,0	0,0	0,0	12,4

Not 11 Aktier och andelar

Vaggeryds Energi	83,8	83,8	0,0	0,0
Vaggeryd Skillingaryds Bostads AB	5,0	5,0	0,3	0,4
Kommuninvest andelar	11,3	11,3	11,3	11,3
Övrigt	0,1	0,1	0,1	0,0
SUMMA	100,2	100,2	11,7	11,7

Not 12 Långfristiga fordringar

Fiberföreningar öst o väst	3,0	3,0	3,0	3,0
Övriga fordringar	0,7	0,8	0,7	0,8
SUMMA	3,7	3,8	3,7	3,8

Not 13 Exploateringsfastigheter

Ingående anskaffningsvärde	63,1	178,2	63,1	178,2
Investeringar	35,7	8,5	38,4	8,3
Reducerat anskaffningsvärde sålda tomter	-50,5	-98,8	-53,2	-98,8
Utrangeringar	-2,7	-2,2	-2,7	-2,2
Ersättning staket Båråmo	0,0	-0,2	0,0	-0,2
Omklassificering anläggning Stigamo gata	0,0	-2,3	0,0	-2,3
Omklassificering anläggning Stigamo VA	0,0	-19,5	0,0	-19,5
Omklassificering av anläggningar mark, skog	0,0	-0,6	0,0	-0,6
Utgående redovisat värde	45,6	63,1	45,6	63,1

Not 14 förråd

Tekniska förvaltningens förråd	0,7	0,7	0,7	0,7
Presentförråd	0,2	0,0	0,2	0,0
Vaggeryds Energi	0,0	0,0	6,2	4,6
VSBo	0,0	0,0	0,3	0,3
SUMMA	0,9	0,7	7,4	5,6

Not 15 Kortfristiga placeringar, Värdepapper

Pensionsplaceringar (from år 2019 marknadsvärden)	155,9	167,3	155,9	167,3
SUMMA	155,9	167,3	155,9	167,3

Not 16 Kortfristiga fordringar

Fastighetsavgift	35,5	30,8	35,5	30,8
Kundfordringar	9,0	13,9	16,5	17,4
Interimsfordringar	12,7	14,9	45,3	43,7
Fordran mervärdesskatt	10,1	8,3	10,1	8,3
Övrigt inkl. eliminering koncern	35,8	9,3	68,5	35,8
SUMMA	103,1	77,1	175,9	136,0

Not 17 Likvida medel, kassa och bank

Skattekonto	0,8	0,8	0,8	0,8
Bankmedel kommun	131,4	128,8	131,4	128,8
Bankmedel SÅM (16 %)	0,0	0,0	3,2	5,1
Bankmedel VEAB	-	-	0,1	-
SUMMA	132,2	129,6	135,5	134,7

Kommunen har tillsammans med koncernbolagen gemensam checkräkningskredit på 240 mnkr. Krediten är i årsskiftet outnyttjad

Not 18 Eget kapital

Årets resultat Kommun	105,9	63,8	105,9	63,8
Övrigt eget kapital Kommun	742,0	678,2	742,0	678,2
Årets resultat SÅM (16 % Vaggeryds andel)	0,0	0,0	0,7	1,1
Årets resultat VSBO	0,0	0,0	6,7	7,4
Årets resultat Vaggeryds energi koncern	0,0	0,0	4,8	14,0
Övrigt Justerat eget kapital Koncernföretag	-	--	142,6	124,0
SUMMA	847,9	742,0	1 002,7	888,5

Not 19 a Avsättning till pensioner

Ingående avsättning inklusive löneskatt	54,9	49,0	54,9	49,0
Pensionsutbetalningar	-1,7	-1,7	-1,7	-1,7
Ny intjänad pension	4,6	3,9	4,6	3,9
Ränte- och basbeloppsuppräknings	1,1	0,6	1,1	0,6
Förändring av löneskatt	1,1	1,2	1,1	1,2
Byte av tryggande	0,0	0,0	0,0	0,0
Avkastning pensionsplaceringar kommun	50,4	61,9	50,4	61,9
Övrigt	0,6	1,9	0,6	1,9
Pensionsavsättning VSBo	0,0	0,0	4,9	5,4
Pensionsavsättning SÅM (16% Vaggeryds andel)	0,0	0,0	0,1	0,2
SUMMA	111,0	116,8	116,2	122,4

Not 19 b Övriga avsättningar

Återställning Deponi	10,6	4,0	10,6	4,0
Vatten- och avlopp	-0,1	0,0	-0,1	0,0
Medfinansiering Järnväg Y-et	23,0		23,0	
SUMMA	33,5	4,0	33,5	4,0

Not 20 Långfristiga skulder

Långfristiga lån	430,0	530,0	968,5	1 091,0
Aktiverade anslutningsavgifter VA	37,3	30,1	37,3	30,1
Aktivering investeringsbidrag	12,1	13,6	12,1	13,6
Tomter handpenningar nyttjanderätter	11,7	31,3	11,7	31,3
SUMMA	491,1	605,1	1 029,6	1 166,0

Not 21 Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder	82,9	60,7	129,0	85,3
Koncernkonto, utnyttjad checkkredit	0,0	0,0	68,1	73,8
Kortfristiga lån	0,0	0,0	80,0	0,0
Arbetsgivaravgifter	12,0	11,5	12,0	11,5
Personalens källskatt	10,2	9,9	10,3	9,9
Pensionskostnad o löneskatt	30,0	24,1	30,0	24,1
Semesterlöneskuld	40,1	40,9	40,9	40,9
Övriga interimsskulder	30,7	16,8	52,5	59,2
Skatteskuld	0,0	1,2	19,0	23,1
SUMMA	205,9	165,1	441,8	327,8

Not 22 Ansvarförbindelser

Pensionsförpliktelser intjänad före 1998 ¹⁾	219,3	243,6	219,3	243,6
Avgår reavinst värdepapper pension	-50,4	-61,9	-50,4	-61,9
Borgensförbindelse VSBo	478,0	478,0	0,0	0,0
Borgensförbindelse Vaggeryds Energi	120,0	80,0	0,0	0,0
Borgensförbindelse SÅM	21,0	22,5	0,0	0,0
Borgensförbindelse fiberföreningar	31,0	31,0	31,0	31,0
Kommuninvest, solidarisk förbindelse	1 000,8	1 065,4	1 000,8	1 065,4
SUMMA	1 819,7	1 858,6	1 200,7	1 278,1

1) Partiell inlösen av pensionsförpliktelser har gjorts under 2022 med 25,1 mnkr varav löneskatt ingår med 4,9 mnkr.

Drift- och investeringsredovisning

Driftsredovisning, kommunen 2022

	Kostnad	Intäkt	Nettokostnad	Budget	Nettokostnad
DRIFTSREDOVISNING	2022	2022	2022	Avvikelse	2021
Kommunstyrelse	103 746	25 389	78 357	435	77 932
Politisk verksamhet	6 731	0	6 731	-856	6 178
Försörjningsstöd	11 107	273	10 834	647	12 249
Integration	6 588	4 075	2 513	-2 324	2 895
Projekt och samverkan	2 510	503	2 007	-376	1 638
Kommunledningskontor	44 205	3 552	40 653	1 121	39 778
Arbetsmarknadsåtgärder	25 425	15 639	9 786	2 273	10 057
Samhällsutveckling	4 696	1 014	3 682	-901	3 514
KS förfogande för oförutsedda händelser	289	0	289	711	0
Övrig verksamhet	2 195	333	1 862	140	1 623
Räddningstjänst	16 682	3 440	13 242	131	12 048
Överförmyndarverksamhet	2 012	673	1 339	62	1 199
Valnämnd	711	421	290	35	22
Revision	800	0	800	0	797
Teknisk verksamhet	142 595	107 580	35 015	310	33 312
Skattefinansierad	43 918	9 284	34 634	691	33 865
Fastighetsförvaltning	69 341	69 068	273	-273	-570
Vatten och avlopp	29 336	29 228	108	-108	18
Miljö- och byggnämnd	13 344	9 173	4 171	1 438	1 740
Miljöverksamhet	5 539	2 415	3 124	405	3 301
Byggverksamhet	2 653	3 383	-730	1 433	-3 018
Kalkning	3 828	3 297	531	-103	444
Övrig verksamhet	1 324	78	1 246	-297	1 012
Kultur- och fritidsnämnd	43 522	9 298	34 223	-39	31 323
Sim- och sporthallar	11 348	5 128	6 220	-523	5 578
Bibliotek	6 879	1 454	5 425	194	5 947
Kulturskola	4 771	693	4 078	-29	3 993
Övrig verksamhet	20 524	2 023	18 500	319	15 805
Barn- och utbildningsnämnd	504 189	55 445	448 744	-1 289	430 307
Grundskola, förskoleklass, skolskjutsar	194 895	17 347	177 548	-1 724	170 027
Särskola	9 468	567	8 901	83	9 223
Kosthåll	34 046	1 236	32 810	-559	30 239
Gymnasieskola	73 930	3 883	70 047	-2 508	65 208
Vuxenutbildning	10 857	2 736	8 121	1 051	7 733
Förskola	127 366	18 106	109 260	1 743	104 829
Fritidshem	26 416	7 197	19 219	106	19 137
Övrig verksamhet	27 211	4 373	22 838	519	23 912
Socialnämnd	333 424	42 336	291 088	119	277 664
Administration och politisk verksamhet	25 288	1 179	24 109	1 429	21 685
Bostadsanpassningsbidrag	1 547	13	1 534	-434	961
Individ- och familjeomsorg inklusive EKB	53 468	4 564	48 904	1 016	46 189
Äldreomsorg	187 523	32 652	154 871	-968	149 224
Funktionshinderomsorg	65 598	3 928	61 670	-924	59 605
Summa nämnder och styrelser	1 161 025	253 755	907 270	1 202	866 344
Exklusive affärsdrivande verksamhet	1 131 689	224 527	907 162	1 094	866 326
Finansiering	81 173	1 094 315	-1 013 142	76 670	-930 139
Summa driftredovisning	1 242 198	1 348 069	-105 871	77 871	-63 795

Tabellen ovan innehåller interna kostnader och intäkter för nämnderna, varför intäkter och kostnader är större än i kommunens resultaträkning som endast innehåller externa poster. Nettoresultatet är samma som RR.

Investeringsredovisning

Tabellen visar nettoutgifterna för 2022 och 2021 per nämnd. För innevarande år visas avvikelse mot budget. Vissa projektbudgetar är fördelade över flera år. Avvikelsen beror således i de flesta fall på att man kommit igång lite senare än planerat i budget och att budgeten av det skälet inte flyttats med i tid eller tvärtom.

INVESTERING PER NÄMND, mkr (exklusive exploatering)	Nettoutgift 2022	Nettobudget 2022	Budget avvikelse 2022	Nettoutgift 2021
Kommunstyrelsen	2,2	6,3	4,1	-8,2
Räddningstjänst	0,4	0,3	-0,1	4,7
Teknisk nämnd	99,8	61,9	-37,9	47,3
Kultur och fritidsnämnd	1,7	1,6	-0,1	1,7
Barn och utbildningsnämnd	4,9	3,2	-1,7	1,1
Socialnämnd	1,5	7,2	5,7	3,1
Miljö och byggnämnd	0,5	0,0	-0,5	0,0
Summa	111,0	80,5	-30,5	49,7

I tabellen nedan redovisas hur nedlagda utgifter fördelar sig på verksamhetsområden såsom förskola, grundskola, gator och vägar, anläggningar för utomhusidrott osv. Verksamheterna mäts genom olika programområden. VA-verksamheten genomför investering på avloppsreningsverket i Skillingaryd, vilket påverkar deras nettoutfall mest 2022. Den andra större insatsen finns inom grundskolan, där Sörgårdsskolan får en ny skolbyggnad m.m. Reinvestering och underhållsinsatser pågår inom fastighetsverksamheten och 15,6 mnkr har upparbetats av dessa medel innevarande år. Gator och vägar är den näst största investeringsutgiften i år med 30,4 mnkr.

INVESTERING PER PROGRAM, mnkr (exklusive exploatering)	Nettoutgift 2022	Nettobudget 2022	Budget- avvikelse 2022	Nettoutgift 2021
Kommunstyrelse	0,3	3,3	3,0	0,2
Fastighetsverksamhet	15,6	17,3	1,7	2,3
Datakommunikation	0,5	1,0	0,5	0,8
Gator, vägar, torg, hållplatser	30,4	19,9	-10,5	4,7
Maskiner o fordon	1,5	0,8	-0,7	0,4
Parker och lekplatser	1,1	0,6	-0,5	1,3
Idrottsplatser	0,6	0,5	-0,1	0,8
Sim och sporthallar	0,1	-0,1	-0,2	0,3
Friluftsbad	0,1	0,2	0,1	0,3
Biblioteksverksamhet	0,1	0,2	0,1	0,1
Konst o kulturminnesvård	0,8	0,8	0,0	0,2
Vatten och avloppsrening	13,6	10,3	-3,3	23,1
Kosthåll	0,0	0,0	0,0	0,0
Grundskola	32,4	9,1	-23,3	15,4
Gymnasieskola	9,3	6,3	-3,0	0,2
Förskola	0,0	0,0	0,0	0,3
Socialförvaltning	0,6	6,5	5,9	2,5
Daglig verksamhet	0,3	0,0	-0,3	0,2
Äldreomsorg	1,8	2,5	0,7	-5,8
Trygghetsboende	1,0	1,0	0,0	-2,3
Miljö- o bygg	0,5	0,0	-0,5	0,0
Räddningstjänst	0,4	0,3	-0,1	4,7
Summa	111,0	80,5	-30,5	49,7

Redovisning av olika typer av investeringar

Investeringarna i nedanstående tabeller delas upp i olika verksamheter beroende på finansieringsform. Den affärsdrivande verksamheten (VA) betalas av skattekollektivet via avgifter och taxor långsiktigt, medan exploateringsverksamheten dels finansieras genom inkomster från försäljning av iordningställda tomter/ytor (omsättningstillgången) och dels genom skattekollektivet (anläggningstillgången). Andra delar som fjärrvärme, fiber (VEAB) och VA (anslutningsavgifter) utgör också en finansiering inom denna verksamhet. Det är de skattefinansierade investeringarna som belastar kommunens ekonomi på sikt tillsammans med det räntebärande lån som finansierar de utgifter som upparbetas i projektet innan tomter står klara för försäljning.

Den skuldnivå som byggs upp i kommunen kopplat till VA-kollektivet har utifrån begränsningar i lagstiftningen en mycket långsam amorteringstakt. Så länge skulden är till skattekollektivet är den externa exponeringen inte lika stor givet att kommunen i sin tur inte behövt täcka lånet externt. Kommunen bör ha rådighet över VA-skulden i så stor utsträckning som möjligt. Eftersom lagstiftningen inte medger stora avvikelser från ett nollresultat utgör investerings- och amorteringsförmågan enbart det så kallade avskrivningsutrymmet. Avskrivningsutrymmet avser enbart upprätthållande av befintliga tillgångar inom verksamheten vilket innebär att anslutningsavgiften initialt ska täcka investeringsutgifter för nyinvesteringar. Självfinansieringsgraden av investeringar beräknat som överskott plus avskrivningar delat med investeringsutgifterna skall helst uppgå till 100 % samtidigt får inte en sådan investeringsnivå innebära att kommunen bygger upp en verksamhetsskuld på kommande generationer det vill säga att pengarna inte räcker till att sköta ledningarna i den takt som krävs. Detta dilemma inom VA-verksamheten finns i hela landet och behöver på sikt lösas i Sverige.

Affärsdrivande verksamhet (VA) mkr	Nettoutgift 2022	Nettobudget 2022	Budget- avvikelse 2022	Nettoutgift 2021
Summa	13,5	10,3	-3,2	23,1

Skattefinansierad verksamhet mkr	Nettoutgift 2022	Nettobudget 2022	Budget- avvikelse 2022	Nettoutgift 2021
Summa	96,5	69,2	-27,3	28,9

Trygghetsboende mkr	Nettoutgift 2022	Nettobudget 2022	Budget- avvikelse 2022	Nettoinkomst 2021
Summa	1,0	1,0	0,0	-2,3

Exploateringsredovisning

Mnkr	Nettoinkomst 2022	Nettobudget 2022	Budget- avvikelse 2022	Nettoinkomst 2021
Exploateringsfastigheter	-118,4	-93,1	25,3	-126,1

Ekonomisk tabell exploateringsprojekt Stigamo t o m 2022-12-31

Tkr	
Exploateringsverksamhet	Utfall t o m 2022-12-31
<u>Utgifter</u>	
Inköp mark	30 060,9
Exploateringsutgifter	84 902,6
Fjärrvärme VEAB	5 214,2
Delsumma:	120 177,7
<u>Inkomster</u>	
Nyttjanderätter	39 174,3
Tomtförsäljning	147 507,4
Skogsinkomst	11 007,4
Delsumma:	197 689,1
Nettoutfall: Exploateringsverksamhet	+ 77 511,4
Vatten - och avlopp	
<u>Utgifter</u>	
VA ledningar, VA verk	36 959,7
<u>Inkomster</u>	
Anslutningsavgift (VA)	11 394,0
Nettoutfall: VA-verksamhet:	-25 565,7
Skattefinansierad verksamhet	
<u>Utgifter</u>	
Gata, gatubelysning	41 205,4
Konst	1 727,3
Delsumma:	42 932,7
<u>Inkomster</u>	
Övriga inkomster	2 719,7
Delsumma:	2 719,7
Nettoutfall: Skattefinansierad verksamhet	- 40 213,0
Nettoutfall - totalt projektet t o m 2022-12-31	+ 11 732,7

Not: Belopp från bokföring samt utifrån komponentindelning anläggningsregistret.

Området utgör 190 Ha. Inom området pågår markförsäljning, byggnader uppförs samt fjärrvärmeutbyggnad. Under 2022 såldes nio tomter på Södra Stigamo, främst till fastighetsutvecklare, som i sin tur hyr ut/säljer till annan part. Sedan tidigare har området försetts med kommunal infrastruktur där merparten av huvuddelar är utbyggda, elnät, fiber, gator, vatten-och avlopp m.m. Flera serviser till sålda tomter har anlagts. Några infarter har flyttats på exploatörens begäran och bekostnad. Under hösten byggdes gång- och cykelväg samt bussangöringar. Det kvarstår att förse östra sidan mot väg 846 med vatten-och avlopp samt in- och utfarter mot väg 846. Förbättrad angöring till riksväg 30 kommer troligtvis behövas i samband med ny järnvägssträckning Byarum – Tenhult. Nuvarande angöring till riksväg 30 bedöms inte fungera då hela området är utbyggd utifrån förväntad trafikvolymen som uppstår inom LogPoint-området oberoende av nybyggnation av järnväg. Bygga vägar inom området kommer att förse med slitlagerbeläggning när serviserna till tomterna har anlagts. Återställning av naturmark planeras ske under 2023 på ytor ut mot statlig väg och utjämningsmagasin, ca 15 hektar.

Under innevarande år har också en granskning av exploateringsredovisningen och projektet Stigamo gjorts av sakkunniga revisorer. Några rekommendationer lämnas i denna rapport. Kommunstyrelsen har återkopplat till de förtroendevalda revisorerna. En viktig slutsats i rapporten har varit att kommunen i sin redovisning av exploateringsverksamhet gjort ett stort utvecklingsarbete och att redovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Projektet pågår och en delrapportering i nästa års bokslut 2023-12-31 ska göras till kommunfullmäktige i eget ärende.

Större pågående/slutredovisade investeringsprojekt t o m 2022-12-31

Aktuella ENSKILDA STÖRRE INVESTERINGSOBJEKT Mnkr	Inkomster	Utgifter	Nettoutgift	Total budget	Avvikelse mot total budget
Sörgårdsskolan F-6 Skillingaryd all inklusive	0,0	37,7	37,7	44,3	6,6
Re Vårdcentralen i Skryd (tak)	0,0	1,4	1,4	1,7	0,3
Reinvestering fastigheter	0,0	17,5	17,5	15,7	-1,8
Fenix 2 år 2020 och framåt	0,0	9,5	9,5	10,5	1,0
Fenix 1 utflyttat bibliotek, personalutrymme	0,0	2,0	2,0	2,5	0,5
Nya Götafors skola markanläggning inkl redskap	0,0	1,7	1,7	9,0	7,3
Utemiljö Hjortsjöskolans ersättningslokaler	0,0	1,6	1,6	2,0	0,4
Hjortsjöns camping, upprustning servicebyggnad	0,0	3,7	3,7	3,3	-0,4
GC väg Skillingaryd - Badplats Linnerydssjön (del 2)	0,0	3,0	3,0	0,8	-2,2
Kapacitetsåtgärder och tillbyggnad arv i Skryd	0,0	35,3	35,3	42,5	7,2
VA, överföringsledning Hagafors/Svenarum/Hok	0,0	36,1	36,1	34,5	-1,6
Ledningsförnyelse i befintligt VA-ledningsnät	-0,1	21	20,9	19,0	-1,9
Expl. VA nya verksamhets- och bostadsområde	-1,0	8,9	7,9	8,0	0,1
Expl VA norr om travbanan	0,0	5,3	5,3	5,5	0,2
VA Omvandlingsomr kommunalt VA utökat vsh omr Rastad, Åhult	0	1,9	1,9	1,0	-0,9
Expl. Bostadsområde Sörgårdsområdet samt Gata, belysning Bostadsomr Sörgården	0,0	6,5	6,5	6,7	0,2
Expl gata Norr om travbanan	0,0	10,7	10,7	11,0	0,3

Skattefinansierade investeringsprojekt

Sörgårdsskolan F-6 Skillingaryd all inklusive

Pågår och är försenat på grund av omfattande vattenskada under entreprenadtiden. Den inträffade två veckor före planerad slutbesiktning. Entreprenören har nu ett pågående försäkringsärende där man mycket omsorgsfullt återställer allt. Vi har fått ordna med ersättningslokaler och kostnaderna för dessa kommer att hanteras via vår försäkring. Klart maj 2023. Skolan öppnar höstterminen 2023.

Re Vårdcentralen i Skryd (tak)

Genomfört takbyte på del av huset 2021, men äldre skador i stommen har påkallat behov av åtgärder. Lokalerna ska tomställas inför en större renovering. Resterande taktytor åtgärdas samtidigt. I separat projekt uppförs ersättningslokaler vilka har upphandlats av Regionfastigheter och uppförts under hösten och vintern 2022.

Överflyttning av verksamheten sker under mars månad 2023. Vaggeryds kommun bistår med markupplåtelse, markarbeten, el- och VA-anslutningar till ersättningslokalerna.

Reinvestering fastigheter

Större genomförda arbeten under 2022: Furugården – tvätt av takpannor, målning av plåttak, renovering Kastanjen 3 & 4. Fenix 1 – renovering omläggning av yttertak. Fågelfors förskola – renovering av samtliga avdelningar samt byte av ventilation. Sörgården- renovering ordinarie lägenheter Berget/Gullvivan. Ekgatan – renovering lägenheter, tvättstuga. Gästgivaren 2 (g:a banken) – takbyte och renovering av f.d banklokal, byte av ventilation. Byarums skola – byte av ventilationsaggregat. Jupiter - renovering av matsal, byte av ventilation. Bondstorps skola – utvärdig målning, byte av staket. Samt byten till ny typ av termostat i kyl- och frysrum vilket kommer medföra sänkt elförbrukning och minskat slitage på kylmaskiner.

Fenix 2 år 2020 och framåt

Konkreta åtgärder påbörjades under våren 2022 och har under året inneburit: Ny markanläggning på innergård, nya större hängrännor och stuprör. Ombyggnad av utfackning mellan fönster, nya glasningslister, tätning av fasadelement och inte minst rivning av golv och ny ventilerad golvkonstruktion. Under slutet av året påbörjades ommålning, golvläggning och återställning av snickerier. Återflyttning kommer påbörjas i maj och slutbesiktning görs i början på juni. Skolan öppnar igen höstterminen 2023.

Fenix 1 utflyttat bibliotek, personalutrymme

Lokalanpassning har genomförts under hösten enligt skolans önskemål och det kommer vara klart i början av februari 2023. En stor utmaning har varit ventilationsanläggningen där det upptäckts brister och dessa åtgärdas därför samtidigt.

Nya Götafors skola markanläggning inkl redskap

Avtal tecknades med husleverantör/hyresvärd i juli, därefter vidtog detaljprojekteringsarbete. När markavtal tecknats och bygglov hade vunnit laga kraft kunde markarbetena påbörjas i november. Osäkerhet har funnits kring om leverans- och montagetid men husleverantören har nu preciserat tidsplanen och huset är färdigställt i mitten av juni 2023. Skolan öppnar igen höstterminen 2023.

Utemiljö Hjortsjöskolans ersättningslokaler

I samband med utökning av Hjortsjöskolans ersättningslokaler gjordes förbättringar i utemiljön i detta område. Utformningen gjordes på sådant sätt att man kan flytta lekredskapen för att om behov finns anpassa till den framtida utformning av skolgården.

GC väg Skillingaryd - Badplats Linnerydssjön (del 2)

Projektet är i utförandefas. Byggnationen bedöms vara färdig till sommarens cyklande badgäster 2023.

Hjortsjöns camping, upprustning servicebyggnad

Under 2019 färdigställdes stora delar av en ny servicebyggnad. För 2020 fanns 850 tkr i budgetplaneringen. I budgetprocessen 2020 lyftes behov av 250 tkr för att färdigställa latrintömningen i anslutning till servicehuset. Dessa medel beviljades. Dessa 250 tkr rymdes väl inom de 850 tkr som sedan tidigare låg i budgetplaneringen. Under 2020 genomfördes av olika anledningar aldrig arbetet med latrintömningen. 250 tkr omfördelades till budget 2021. Arbetet med att färdigställa latrintömningen genomfördes i enlighet med fattade beslut under sommaren 2021. Senare har det uppdagats att medel som fanns i budgetplaneringen för 2020 redan måste ha varit upparbetade innan 2020. Detta sammantaget gör att projektet redovisar ett negativt utfall motsvarande -400 tkr.

Affärsdrivande investeringsprojekt

Kapacitetsåtgärder och tillbyggnad avloppsreningsverk i Skillingaryd

Projektet är i utförandefas. Tillbyggnation av skivfilterhall. Krav på förbättrad reningsteknik p g a nytt tillstånd. Budgeten bedöms hålla.

VA, överföringsledning Hagafors/Svenarum/Hok

Kommunen har ett skadeståndsanspråk i projektet. Om skadeståndsanspråket faller ut i kommunens fördel klaras budgetnivån. Om inte, beräknas projektet överskrida budget.

Ledningsförnyelse i befintligt VA-ledningsnät

Långtidsprojekt, som förväntas hålla budget över tid.

Expl. VA nya verksamhets- och bostadsområde

Diverse exploateringsprojekt: Fastigheter Månsabovägen, Sörgårdsområdet 12 tomter med VA, Tryckstegring för kommande VA till Rastad/Kärringasjön/Fängen.

Expl VA norr om travbanan

Utbyggnation av kommunalt VA till industriområdet norr om Bondstorpsvägen. Projektet är klart. Budgeten bedöms hålla.

VA Omvandlingsomr kommunalt VA utökat vsh omr Rastad, Åhult

Föreläggande från länsstyrelsen om att bygga ut kommunalt vatten och avlopp till fastigheter utmed Kärringasjön, Sandsjön och Fängen. Budget baseras på en grovkalkyl som behöver revideras längre fram i projektet.

ExploateringExpl. Bostadsområde Sörgårdsområdet samt Gata, belysning Bostadsomr Sörgården

Projektet är färdigställt för bostadsbyggnation, tillträde till tomter fr.o.m. i augusti. Projekten, tillsammans med del av "Exploatering. VA nya verksamhets- och bostadsområde", har hållit totalbudget. Investeringsprojektet har delredovisats. Det kvarstår framtida kostnader inom projektet så som asfaltsslitlager och viss återställning av naturmark. Sörgården etapp 2 har påbörjats.

Expl gata Norr om travbanan

Projektet är färdigställt för verksamhetsetablering och byggnation, tillträde till tomter har tillåtits löpande under projektets genomförande utifrån färdigställande. En större volym berg har påträffats än uppskattad volym. Berget har sprängts och krossning till 0-150 mm använts i gatuuppbyggnaden. Projektet kommer hålla totalbudget. Det kvarstår framtida kostnader inom projektet så som asfaltsslitlager och vissa infrastrukturåtgärder samt återställning av naturmark.

Exploatering Stigamo

Se separat redovisning i tabell och text tidigare i detta investeringsavsnitt.

Resultat och balansräkning, affärsdrivande verksamhet

Vatten- och avloppsrening

Avvikelsen 0,1 mnkr, får anses som ett nollresultat utifrån hanterad kostnadsmassa på 29,3 mnkr. Kostnadsökningarna för egna elinköp mildras av tekniska nämndens inköpsmodell där 80 % av volymen prissäkras 0-36 månader innan leverans. Tekniska nämndens aktiva inköpsavtal för elenergi har medfört en återbelåning på 1,7 mnkr under året till VA-verksamheten.

Resultaträkning vatten och avlopp

	2022	2021
Verksamhetens intäkter	29,2	30,0
Verksamhetens kostnader	-19,1	-20,5
Avskrivningar	-7,9	-6,9
Verksamhetens nettokostnader	2,2	2,6
Finansiella intäkter	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-2,3	-2,6
Resultat	-0,1	0,0

Balansräkning vatten och avlopp

Mkr	2022	2021
TILLGÅNGAR		
Vatten och avloppsrening anskaffningsvärde	359,4	337,8
Vatten och avloppsrening ack avskrivning	-108,9	-101,1
Maskiner, fordon och inventarier anskaffning	4,4	2,8
Maskiner, fordon och inventarier avskrivning	-1,7	-2,4
Summa anläggningstillgångar	253,2	237,0
Förråd	0,4	0,3
Kortfristiga fordringar	3,0	2,9
Likvida medel	0,0	0,0
Summa omsättningstillgångar	3,3	3,3
SUMMA TILLGÅNGAR	256,6	240,3
EGET KAPITAL OCH SKULDER		
Årets resultat	-0,1	0,0
Övrigt eget kapital	0,0	0,0
Summa eget kapital	-0,1	0,0
SKULDER		
Långfristiga skulder	215,9	206,9
Periodiserade anslutningsavgifter	37,3	30,1
Kortfristiga skulder inkl leverantörsskuld	3,5	3,3
Summa skulder	256,7	240,3
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	256,6	240,3

